National Library
Bibliothèque Nationale
JUL 22 1983
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

B103 c 1914

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 29 **SESTDIENA, 1983. GADA 16. JŪLIJĀ** **33. GADS** **SATURDAY, JULY 16, 1983.**

SECOND CLASS MAIL **REGISTRATION NUMBER 2249** **CENA 1 DOLARS**

Vai ātrāk kā domājam

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS

LATVIJAI AMERIKĀ

Šī vasara ir daudziem sarežģītiem politiskiem notikumiem bagāta. Prezidenta Rēgena saimniecisko soļu rezultātā jau iestājies atspirguma periods ne vien ASV, bet arī Eiropā un citās brīvās valstīs. Bezdarba rēgs vēl nav aizdzīts, bet saimnieciskās krizes suņa astei jau pārkāpts pāri.

Aizvadītajā nedēļā viceprezidents Bušs preses pārstāvjiem izteicās, ka nākamā gada prezidenta vēlēšanās Rēgens būšot atkal republikāņu partijas kandidāts. Pagaidām demokratu partijā Rēgenam nav neviena nopietna pretkandidāta. Rēgena ievēlēšana par jaunu nozīmētu ne tikai līdzšinējā kursa ieturēšanu ASV ārpolitikā, bet arī Vašingtonas tālāko lomu starptautiskā forumā. Vašingtonas un Maskavas konfrontācijas ietvaros iespējama abu lielvaru attieksmju uzlabošanās. Rēgena vadībā amerikāņu balss vairs nebūs vājuma vai piekāpības pilna balss. Militārā potenciāļa atgūšana dod Rēgenam iespēju runāt vēl stingrāku valodu. Arī amerikāņu tauta sāk atskārst, ka Kremlis respektē tikai spēku.

Centrālamerikā Vašingtona nepametīs komūnistu sazvērnieku bandām ne Salvadoru, ne tās kaimiņvalstis. Tas nenozīmē, ka šīs telpas liktenis izšķirsies ieroču konfrontācijā. Jau tagad Vašingtonā runā par divpartiju — republikāņu un demokratu panākto vienošanos Centrālamerikas demokratiju paglābšanai no svešu varu uzspiestas politiskas un saimnieciskas sistēmas.

Liela apmēra amerikāņu palīdzīga roka saimnieciskā laukā var panākt vairāk nekā viena vai otra režīma atbalstīšana ar ieroču sūtīšanu. Gadu desmitiem ignorētās sociālās un saimnieciskās reformas Centrālamerikā varētu īstenot jaunā Maršala plānam līdzīgā amerikāņu akcijā. Pasaule gandrīz jau aizmirsusi, ka tikai Maršala plāns palīdzēja Rietumeiropai piedzīvot kā politisku, tā arī saimniecisku renesansi pēc Otrā pasaules kaŗa beigām.

Vidējos austrumos Rēgena administrācijai nav viegli atrast līdzsvaru starp gadiem aizstāvēto Izraēlu un amerikāņu interesēm tik svarīgām eļļu producētājām arabu valstīm. Ja tagad Vašingtona runā par Kamp Dēvida gara iedzīvināšanu, tad ar to no jauna tiek apliecināta Vašingtonas draudzība kā Izraēlai, tā arī Ēģiptei. Sirijas nozīme Lebanonā var mainīties, tāpat arī citas arabu valstis arvien piesardzīgāk sāk vērtēt līgumus un draudzīgas attieksmes ar Kremli. Aizvadītajā nedēļā Irakas prezidents apsveica Rēgenu 4. jūlija dienā. Šķietami mazs, bet ļoti zīmīgs notikums.

Afganistānā nekas nav mainījies. Arī Kremļa okupācijas spēku lielā nacionālo partizānu tīrīšanas akcija izrādījusies neveiksmīga. Šie partizāni sāk saņemt arvien vairāk ieroču ne vien no Ķīnas, bet arī no Izraēlas un Ēģiptes. Nav šaubu, ka daļa ieroču nāk no Amerikas. Kremlim Afganistānas dēka ir ļoti dārgs prieks kā militārā, tā arī politiskā ziņā. Tajā pašā laikā Andropovs no Afganistānas izvākties nevar prestiža dēļ.

Milvoku dziesmu svētkos Gaismas akcijas vadītājs māc. Kļaviņš izteica ļoti zīmīgus vārdus: ,,Brīvības stunda Latvijai var pienākt ātrāk nekā mēs to domājam.'' To pašu vēlāk dzirdēju no sirmā latviešu teātŗa darbinieka Reiņa Birzgaļa mutes. To pašu apliecināja arī gados jauns politisko zinātņu doktorands akadēmiskās organizācijas brokastu laikā.

Nenoliedzami, Andropova mūža dienas strauji tuvojas beigām. Par viņa kaitēm pastāv dažādi minējumi — amerikāņu ārsti ir pārliecināti, ka nevis nieres vai nervi, bet asinsvadi un sirds sarkanā cara dzīvībai sagādā briesmas.

Runā, ka Andropovs jau esot izraudzījis sev troņmantnieku Ļeņingradieša 60 g. vecā partijnieka Gregorija Romanova personā. Pēdējam gan neesot nekāda radniecība ar Romanovu dinastiju.

Pieņēmums, ka pēc Andropova nāves varu pārņemtu armija, likvidētu partijas varu un pavērtu durvis uz demokratiju, ir nereāla atrisinājuma iedvesmota teorija. Tās ir tikai klusībā auklētas vēlēšanās, kuŗu īstenošanās ir vairāk nekā problēmātiska.

Māsas Anita un Sandra dejoja Daugaviņā Milvoku svētkos.

Partijas hidra ir dziļi iesūkusies valsts un armijas aparātā. Kaut arī tagad Andropovs balstās uz čeku un sarkanajiem maršaļiem, viņš vēl nav paspējis sarkano galmu— politbiroju pārveidot pēc sava prāta.

Andropova ilgās sirgšanas rezultātā Pad. savienība var ieslīgt tādā pašā politiskā klimatā kā Brežņeva pēdējos varas gados.

Kad pēc pāvesta vēsturiskā Polijas svētceļojuma Jaruzeļskis devās uz Maskavu, pats Andropovs poļu kvislingam piesprauda pie krūtīm augstāko medaļu — Ļeņina ordeni. Ar to pasaulei mēģināja atgādināt, ka Jaruzeļskis bauda neaprobežotu Maskavas uzticību. Tas nebūt nenozīmē, ka Polijā viss jau ievirzījies normālās sliedēs.

Ko īsti pāvests runāja divatā ar Jaruzeļski un Valesu, vēl ilgi paliks noslēpums. Šķiet, ka katoļu baznīca ārēji pārņēmusi režīmam lojālas opozicijas lomu. Jājautā, par kādu cenu.

Pāvestu poļu tauta uzņēma kā nekronētu karali. Pasaule pārāk maz pazīst poļu tautas mentālitāti. Pretestība ienīstam režīmam nav mazinājusies. Katoļu baznīcas iekšējā administrācija ir apskaužams un piedzīvojumiem bagāts iestādījums. Nekad katoļu baznīca nemetīsies ceļos bezdievju varas priekšā.

Kardināļa Glempa taktiskie gājieni var likties dīvaini, bet maldīgi tos uzskatīt par izdabāšanas vai piekāpības soļiem. Nekad poļu katoļu baznīca nav bijusi tik stipra kā tieši šodien.

Pāvests savu pēdējo vārdu vēl nav teicis. Pasauli nupat pārsteidza ziņa no Austrumeiropas, ka Svētais Tēvs nākamajā gadā pēc Kanadas apmeklējuma vēlētos doties svētceļojumā arī uz Lietuvu. Kāds augsts lietuviešu garīdznieks secināja, ka tādā gadījumā pāvests tiktos arī ar Latvijas kardināli Juliānu Vaivodu un droši vien vēlētos noturēt dievkalpojumu Sv. Dievmātes bazilikā Aglonā. Bez Kremļa ziņas šāds svētceļojums nav iedomājams. Un tādēļ atkal rodas jautājums, kādu cenu Maskava prasītu par pozitīvu atbildi. Amerikāņu presē jau parādījušies raksti, ka pāvesta apmeklējums Lietuvā varot izraisīt nacionālu revolūciju.

Aizvadītā nedēļā Maskavā sākās valsts kaitnieku apcietināšanas. Kopā ar kriminālniem noziedzniekiem čeka cietumā met homoseksuāļus un politiskos disidentus.

Prezidents Rēgens ir norādījis: ,,Kristietības renesanse ir lielākais draudz komūnisma pastāvēšanai!''

Pāvests Jānis Pauls savukārt apliecinājis: ,,Kristietība un komūnisms ir divas pretējas ideoloģijas!''

Atgriežoties pie minētās prognozes, ka brīvību mēs varam piedzīvot ātrāk nekā domājam, neaizmirsīsim, ka asiņainā revolūcijā strādnieki brīvības illūzijā pacēla sarkano karogu. Patiesas brīvības vārdā, kad laiks būs pienācis, tie paši strādnieki šo viltus karogu novāks.

Aleksandrs Ķegumnieks.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1983. GADA 16. JŪLIJĀ, 29. NUMURS.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1,50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas

Koŗa diriģents viņam parakstījis aizsmakuma ārstēšanai viskiju ar burbuļūdeni!

Pēc dziesmu dienām...

Dadža zīm. LA.

Viktors Kalniņš

Ar rungu nepaēdinās

Lauksaimniecības problēmas Kremlim sarežģītas. Pat tradicionālā padomju un krievu mentālitāte, kas cenšas atrisināt visas problēmas ar represiju pastiprināšanu, ir spiesta atzīt, ka ar rungas palīdzību nav iespējams piespiest kolchozniekus mīlēt zemi, jo nevar taču kolchozniekus un sovchozniekus, kuŗus padomju vara atsvešināja no zemes, nopietni uzskatīt par zemniekiem.

Lai celtu padomju lauksaimniecības ražību, bija jāatrod tādi pasākumi, kas, no vienas puses, pavērtu lauku iedzīvotājiem kādas stimulējošas iespējas, bet, no otras puses, nekādā ziņā neapdraudētu komūnistu svētumu — lauksaimniecības kollektīvizēto raksturu un faktiskās valsts īpašuma tiesības ne vien uz zemi, bet gandrīz uz visiem ražošanas rīkiem. Protams, tādi svārstīgi lēmumi nevar dot sasāpējušā jautājuma atrisinājumu, un padomju vēsture sniedz mums ļoti daudz līdzīgu pamācīgu piemēru. Bet nekā cita padomju vadība tagad piedāvāt nevar, jo pati savām rokām tā nevēlas graut monopoltiesības uz varu, gan polītisko un ideoloģisko, gan saimniecisko un kultūrālo.

Padomju paputējušo lauksaimniecību līdz šim laikam stutēja ASV individuālās kolchozniekus saimniecības.

Visā padomijā individuālās kolchoznieku un sovchozniekus palīgsaimniecības ieņem tikai kādus 3% no visas apstrādājamās zemes, bet dod nesalīdzināmi lielu produkcijas daļu: 30—50% no visa saražotā piena, 30—45% gaļas, pāri par 50% dārzeņu un augļu, 60—75% kartupeļu.

Lai cik veiksmīgi strādātu kolchoznieki uz saviem piemājas zemes gabaliem, saprotams, ka viņi nevar atrisināt pārtikas problēmu un izglābt tā saucamo pārtikas programmu no izgāšanās. Mazos zemes gabalos nav iespējams lietot moderno techniku, nav nozīmes tajos sēt graudaugus un lopbarības kultūras. Tagadējā partijas vadība domā panākt uzlabojumu ar agrorūpnieciskā kompleksa plašu ieviešanu un ar akorda premiālo sistēmu. Tiesa gan, pēdējam pasākumam jau tagad rodas daudz pretinieku no partijnieku vidus, jo šī sistēma dod daudz patstāvības lauksaimniecības atsevišķai brigādei. Šīs brigādes izpeļņa būs atkarīga no ražas, zināmā mērā tas ir risks, kā jau privātajā lauksaimniecībā, bet līdz ar to samazinās augstāk stāvošās priekšniecības aizbildniecība un viņu bieži vien stulbie norādījumi.

Tagadējā Maskavas polītbirojā kā referents lauksaimniecības jautājumos runāja Michails Gorbačovs. Līdz ar to var teikt, ka Gorbačovs zināmā mērā ir atbildīgs par visu padomju lauksaimniecības polītiku. Viņš ir pats jaunākais polītbiroja loceklis — 52 g.v. Savu karjēru viņš iesāka un līdz pāriešanai uz Maskavu 1978.g. visu laiku turpināja dzimtajā pusē — Stavropoles novadā Ziemeļkaukāzā. Kopā ar Kubaņu šis novads ir Krievijas graudu klēts (tieši Krievijas, jo daudz graudaugu visas padomijas mērogā iēvāc Ukrainā un Kazahijā, kas nav pieskaitāmi pie etniskās Krievijas). Ir dzirdēts, ka ar Andropovu viņu saista personiska draudzība un ka Gorbačovs ilgu laiku bija tuvs arī valsts drošības organiem. Tas arī nav nekāds brīnums, jo neatkarīgi no viņa simpatijām vai antipatijām, viņam kā Stavropoles novada partijas pirmajam sekretāram bija jāsadarbojas ar čeku savā novadā. Vai tagad Gorbačovam polītbirojā ir vēl kādi citi pienākumi, ir grūti pateikt, bet ar lauksaimniecības tiešo vadību viņš nodarbojas noteikti: Padomju savienības lauksaimniecības ministrs Valentīns Mesjacs pilnīgi padots Gorbačovam, un iespējams, ka kārtējās lauksaimniecības neveiksmēs tieši Mesjacs būs tas grēkāzis, kamēr Gorbažovs jau ieņem tik augstu posteni, ka paša savārīto putru parasti strēbj padotie.

Pravdā nesen parādījās raksts ar Gorbačova parakstu. Tur ir tādas rindkopas, kuŗas izlasot ne vienam vien lauku rajonu partijas funkcionāram sāka drebēt ceļgali. Pilnīgi Andropova valdīšanas sākuma stilā Gorbačovs raksta ne vien par personisko atbildību, bet arī par pārvaldīšanas aparāta samazināšanu. No pārvaldes sistēmas atbrīvotie speciālisti tiek nosūtīti tieši praktiskā darbā uz kolchoziem, sovchoziem, agrorūpnieciskā kompleksa uzņēmumiem. Tas ir smags trie-

(Turpinājums 19. lp.)

Lasītāju Vēstules

NOBIJUŠIES

Okupētās Latvijas ,,vadoņi'' Rīgā un Maskavā savās publikācijās bieži atgādina: ,,Necilvēcības noziegumiem noilguma nav''. Varam piekrist. Nebūs noilguma tiesas dienai Rīgas un Maskavas bendinieku izdarītām slepkavībām okupētajā Latvijā un Padomju savienības vergu darbu nometnēs un citās vietās.

Pēdējā laikā aizvesto saraksti Latvijas okupantu publikācijās izsaukuši lielus dvēseles satricinājumus varasvīru kollektīvā. Ko? Mūs apsūdz par noziegumiem? Viens otrs aizvesto sarakstos esot dzīvs, nepareizi deportēts, tagad īsts ,,činavnieks'' okupētajā Latvijā. Par to jau rakstīts aizvesto sarakstu ievados. Slepkavnieki nobijušies.

I.S. Stokholmā.

BALTIJA PRASĪJA NO ATOMIEROČIEM BRĪVU BALTIJU

Izsludinot Baltijas brīvības dienu, ASV prezidents R. Rēgens 13. jūnijā norādīja, ka Padomju savienība ,,tagad ierosina no atomieročiem brīvu Baltiju.'' Tā gan mums ir pavisam jauna ziņa! Mūsu līdzšinējā informācija bija, ka kaklakungi Kremlī 1981.g. ierosināja tikai no atomieročiem brīvu joslu Skandinavijā, tanī neietilpinot Baltijas jūru un tās piekrasti. Tur okupētajās Baltijas valstīs komūnistu agresori izvietojuši 120 eirostratēģiskās raķetes: SS-4 un SS-5 (ar 1800 km lidojuma attālumu) un spēcīgas SS-20 ar 3 kodollādiņiem katru (5000 km darbības loks). Bez tām pa Baltijas jūru kreisē labs ducis krievu atomzemūdeņu (tām izbūvēti bunkuri arī Carnikavas piekrastē), apbruņotas ar SS-H-5 kodolraķetēm (1200 km lidloks).

Ne jau Kremļa valdnieki, bet gan baltieši bija tie, kas iedrīkstējās prasīt no atomieročiem brīvu Baltijas joslu. PBLA izdevumā ,,Latvija šodien — 1982'' publicēti 38 baltiešu (15 latviešu, 14 igauņu un 9 lietuviešu vārdi), kas parakstījuši par to iesniegumu PSRS, Somijas, Norvēģijas, Zviedrijas, Islandes un Dānijas valdībām, lūdzot arī Igauniju, Latviju un Lietuvu ietilpināt projektētajā ,,Ziemeļeiropas kodolbrīvajā joslā!''. Šīs piebildes pie ASV prezidenta runas nepieciešamas tādēļ, ka šo 38 baltiešu ierosinājums komūnistu apspiestībā (tanī uzsvērts, ka no atomieročiem brīva Baltijas josla ,,palielinātu izredzes mazo Baltijas tautu pastāvēšanai nākotnē!'') pats par sevi jau bija liela varonība! Patiesībā viss publicētā ierosinājuma saturs vērsts pret padomju varu, jo tanī, piemēram, atgādināts, ka 2. Pasaules kaŗa gaisotnē mūsu trīs ,,neatkarīgās valstis darīja visu iespējamo, lai izvairītos no lielo varu konflikta'', bet lielās varas, ,,sadalot mūsu zemes interešu sfairās, pilnīgi ignorēja šejienes tautu vēlmes un likteni'' un ka 1939. g. 23. augusta Staļina-Hitlera slepenais līgums (par suverēno Baltijas valstu iztirgošanu) ,,vēl šodien PSRS nav publicēts!'' Tā ir varoņu valoda, un ASV prezidentam kādam tomēr būtu jāaizraksta, norādot patiesību! Savādi, ka baltiešu lietu kārtotājs Baltajā namā šo 38 baltiešu ierosinājumu bija piemirsis! Klusēšana būtu necienība pret tiem, kuŗi, dzīvojot komūnisma verdzībā, iedrošinās vērsties pret Kremļa interesēm un prasa kaimiņiem Skandinavijā pažēlot Baltijas valstis krievu provocētajā atomkaŗā.

Vanagu Kārlis ASV.

Kapitāldarbs par Latvijas bruņotajiem spēkiem

Viņi stājās brīvības cīnītāju rindās...

Latvijas republikas bruņotajiem spēkiem līdz šim veltītas četras grāmatas — Latvijas armija un flote (1928), Latvijas armija 20 gados (1940, 1974), Mūsu armija (1930) un Mūsu armijas valsts 20 gados (1938). Šīs grāmatas pamatos ir fotografiju albumi ar ieskatu latviešu strēlnieku un Latvijas atbrīvošanas cīņās, lielu uzmanību pievēršot latviešu karavīru tradicijām un Latvijas neatkarības ideoloģijai un piesardzīgi sniedzot nelielu ieskatu Latvijas armijas miera laika organizācijā un spēku resursos. Latvijas neatkarības laikā dabiski nebija iespējams detaļās izdiskutēt Latvijas armijas vienību uzbūvi, valsts aizsardzības plānus un pieejamos resursus, jo tas bija valsts noslēpums.

Mēs gandrīz neko nezinām par seno Latviešu karavīru gaitām. Lai nerastos līdzīgs stāvoklis par modernās, neatkarīgās Latvijas bruņotajiem spēkiem, šīs grāmatas autors Dr.E.Andersons iespēju robežās ir centies restaurēt Latvijas bruņoto spēku pakāpenisku izveidošanos un uzbūvi, iepazīties ar to aizstāvēšanās plāniem un spēku resursiem, attiecībām ar kaimiņu zemēm un to bruņotajiem spēkiem un eventuālām izredzēm kara apstākļos. Izmantojot savu ASV diplomātijas un kara vēsturnieka stāžu, grāmatas autoram ir bijusi iespēja iepazīties ar ASV, Lielbritanijas un Vācijas militārās izlūkošanas dienestu archīviem par Baltijas valstīm un to rīcībā esošiem Padomju Savienības militārās izlūkošanas dienesta materiāliem. Palīgā nāca liels skaits Latvijas, Lietuvas un Igaunijas armijas virsnieku ar saglabātu informāciju un atmiņu fragmentiem, Polijas un Somijas militārās izlūkošanas dienesta virsnieki, ASV aizsardzības ministrijas un kara flotes vēsturnieki un daži britu virsnieki.

Grāmatas autors sniedzis arī nelielu ieskatu latviešu karavīru un atsevišķu latviešu karavīru formāciju darbībā pagātnē senajās Latvijas valstiņās, vācu, zviedru, poļu, Kurzemes un Zemgales hercogistes, krievu, holandiešu un padomju bruņotajos spēkos līdz 1920. gadam, neizsekojot kauju gaitām, kas ir cita rakstura pētījuma uzdevums.

Grāmata ietver periodu līdz 1940. gadam, tikai pieminot latviešu vienības Vācijas un Padomju savienības bruņotajos spēkos un jūrniekus Lielbritanijas un ASV dienestā 2. Pasaules karā, neizsekoja to darbībai un uzbūvei. Pēc tam kad 1956. gadā Latvijā nolikvidēja t.s. Latviešu divīzijas atliekas, pasaulē vairs nav latviešu nacionālo vienību. Arī 2. Pasaules karā latviešu vienības vācu un padomju oficiālajā sarakstā figūrēja īpaši ar numuriem, tikai retumis oficiāli minot to latvisko izcelsmi.

Lasītāju rokās pirmo reizi nonāk iespējami pilnīgs pārskats par Latvijas bruņoto spēku uzbūvi un vadību, pa daļai balstoties arī uz autoram pieejamo slepeno Latvijas militāro literatūru. Sniegts ieskats arī palīgdienestu un drošības iestāžu uzbūvē, kara rūpniecībā, satiksmē un kuģniecībā, sakaru līdzekļos, saimnieciskos finanču līdzekļos, attieksmēs ar pārējo Baltijas valstu armijām, to uzbūvē un plānos, attieksmēs ar kaimiņu lielvalstīm un zemes aizsardzības plāniem. Sniegts ieskats arī ārzemju spiegu darbībā un Latviešu izlūkošanas dienestu darbā. Pārskati par paredzētajām kara laika vienībām ir tikai aptuveni, balstīti uz hipotētiskiem plānojumiem, kuŗus par bazi lietoja Latvijas armijas augstākā vadība. Tā kā Latvijas bruņotie spēki bija atbildīgi par Latvijas iedzīvotāju un latviešu tautas dzīvībām, autors ir sniedzis nelielu ieskatu arī cilvēciskajos faktoros, mēģinot atklāt bruņoto spēku augstāko vadītāju sagatavotību saviem uzdevumiem, cik tālu tas bijis iespējams.

Šī darba pamats publicēts jau 1969.gada vācu valodā kā Die Militarische Situation der Baltischen Staaten un fragmentos angļu, lietuviešu un igauņu valodā. Lasītājam ieteicams iepazīties arī ar Dr.Edgara Dunsdorfa grāmatu Mūžīgais Latviešu Karavīrs (1966).

Latvijas bruņotie spēki un to priekšvēsture varēja nākt klajā tikai ar daudzu latviešu karavīru palīdzību. Vispirms ar pateicību jāmin ģen. Eduards Kalniņš un Jānis Lavenieks, pulkv. Pēteris Kaņeps, Rūdolfs Kociņš, Alberts Liepiņš, Roberts Osis, Aleksandrs Plensners, Arturs Silgailis, pulkv.-ltn. Jānis Druvaskalns, Pēteris Dzērve, Voldemārs Ģinters, Vilis Hāzners, Jūlijs Ķikulis, Kārlis Plūmanis, Jānis Rucelis, Žanis Vittenbergs, maj. Kārlis Augstkalns, kapt. Oskars Caunītis, Kārlis Ercums, Kārlis Kalacis, Ārvalds M. Kalniņš, Augusts Lācis, Voldemārs Likerts, Edgars Mittenbergs, Roberts Riks, Arveds Strazdiņš, Leonids Indriķis Ujerts un citi, kas minēti grāmatas beigās, inž. Alfreds Cerbers un Kārlis Irbītis. Tāpat pateicībā jāmin lietuviešu ģen. Nikas Reklaitis un pulkv.-ltn. Povilas Labanauskas, un igauņu pulkv.-ltn. Elmar Lipping's un maj. John Madise, poļu kapt. Jerzy Niezbrzyck (vēlāk prof. Riczard Wraga) un somu pulkv. Jukka L. Makela, kā arī britu feldmaršals Tunisas grāfs Harold R. Alexander's. Ar pateicību jāmin arī sekojošie šīs grāmatas atbalstītāji darba biedri un kollēgas viņu vārdu pareizā rakstībā — pulkv. prof. Dr. Richard F. Staar, pulkv. prof. Dr. Charles Burdick, pulkv. prof. Dr. Benjamin Hazard, pulkv. Pierre T. Verheye, un dekāns komodors Dr. Gerald E. Wheeler, kā arī prof. Witold S. Sworakowski, tāpat šīs grāmatas autora bijušie studenti un vēlākie kollēgas pulkv. prof. Daryl Blaine Moyer un kara flotes vēsturnieki prof. Dr. Karl Lautenschlager un William B. Fletcher.Sevišķa pateicība pienākas Amerikas savienoto valstu Nacionāliem archīviem, Lielbritanijas valsts archīviem, Amerikas savienoto valstu Kongresa bibliotēkai, Hūvera institūtam karam, revolūcijām un mieram, Amerikas savienoto valstu Kara kolledžai un San Hozē valsts universitātei.

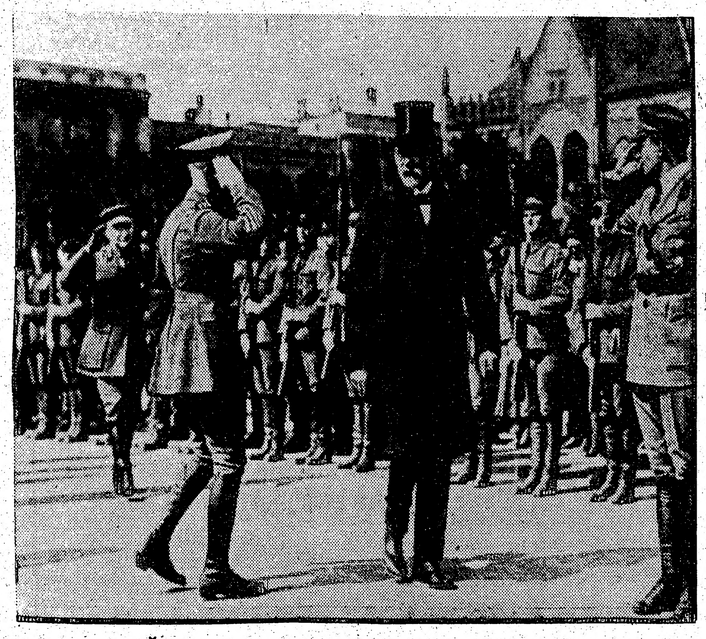

Jānis Čakste pieņem armijas parādi 1920. gadā.

Aina Kraujiete

Jānim Sarmam aizejot

Nesagaidījis savu simto šūpuļdienu, nesen miris latviešu literātūras seniors Jānis Kalniņš, kas ar saviem romāniem bija pazīstams kā Jānis Sarma. Viņš piedzimis Vecsaules pagastā lauksaimnieka ģimenē 1884. gada 21. februārī. Vēl nesen, apciemojot sirmo rakstnieku viņa 99. mūža gada atcerē, latviešu literāti Austrālijā sastapa viņu garīgi možu un nešubīgu, ka piedzīvos arī vēl pats savu simtgadi, kuŗas svinēšanai nākamgad tautieši jau bija iesākuši priekšdarbus. Fiziski nekad nebūdams spēcīgs, Sarma savas lielā vecuma kaites, kas apgrūtināja staigāšanu, vienmēr panesa stoiķa pacietībā.

Nu apstājusies sirds ne vien trimdas, bet visu latviešu laikam gan gados visraženākam rakstniekam. Ražens Jānis Sarma bija ne vien gados: latviešu literātūrā ienācis jau Latvijas brīvības laikā, rakstīdams didaktiskus stāstus par atmodas laikmeta darbiniekiem,ar prasmi imitēdams tā laika valodu (tie parādījās Latvijas Sargā 1938-40 g.). Sarma īsteni savu stāstnieka talantu izkopa tieši trimdā, kā septiņdesmitgadnieks atsākdams ar ievērojamo darbu Rūsa, kam sekoja vesela virkne romānu un stāstu grāmatu gan par jau dzimtenē iemīļoto tematu — atmodas laikmeta izcilajiem latviešiem piem., par Ausekli plaša apjoma romāns Kā Daugava vaida, gan ņemdams vielu no senvēstures vēl pirms bībeles laikiem. Sarmas stāsti un noveles krājumos: Mīlestības māksla, Trejdeviņi meži. Atskatoties jāpasmaida. (Visi Tilta izdevumi). Pavisam sarakstītas 19 grāmatas, ieskaitot dzejoļu krājumus. Sarakstījis arī plašu pa daļai autobiografisku romānu ar nosaukumu Kalnakūļu Vikta.

Jānis Kalniņš-Sarma mācījies mākslas skolās, un ne vien Maskavā — arī Rīgā. Vēlāk strādājis par zīmēšanas un literātūras skolotāju Daugavpilī (1933-40). Piederējis pie tā laika ievērojamās mākslinieku biedrības Zaļā Vārna, un vēl Latvijā sarīkojis vairākas patstāvīgas izstādes. Ar savu dzimto vārdu kā Jānis Kalniņš gleznojis akvareļu technikā un reālisma gaumē — visvairāk ainavas, bet arī pasaku motīvus. Ar vārdu Jānis Sarma parakstījis savus literāros darbus jau dzimtenē, tā turpinājis arī trimdā.

Abi dēli mantojuši tēva talantus: Sigurds Kalniņš, kas tagad miris, bija veiksmīgs gleznotājs; zīmētāja spējas arī otram dēlam, kas dzīvo Ņujorkā, Vitautam Kalniņam,kas vairāk tomēr pievērsies literātūrai, gan rakstīdams kritikas un esejas par dzeju, gan arī pats dzejodams — kā Vitauts un Videvuds Kļava.

Jānis Sarma miris 24. maijā slimnīcā, nenācis pie samaņas, pēc tam kad bija atrasts saļimis savā dzīves vietā Melburnā, kur viņš dzīvoja tautietes Zāgeres gādīgajā aprūpē. Par vairāku Melburnas latviešu ciemošanos pie mūsu rakstniecības seniora 1981.gada beigās pastāsta Ņina Luce Latviešu Rakstnieku Apvienības izdevumā LARAS LAPA (Nr. 29, 19). „Atrodam senioru garīgi možu, un mums atliek tikai apbrīnot viņa loģisko domāšanu un prāta asumu (. . . .) Sežam ērtā viesistabā, malkojam vīnu (. . .) pārspriežam dažādas literāras problēmas," atminas Luce. Pastāstījis par savu romānu ar bībelisko tematu Sālemas ķēniņš, kuŗu Sarma teicās uzrakstījis, „lai pierādītu, ka cilvēks savā būtība ir nemainīgs, mainās tikai ārējie apstākļi." Kādam jau ar bībeli jānodarbojas, viņš atzinis, jaunie jau bībeli vairs nelasa, bet viņš ar to esot iepazinies vairākās valodās."

Jautāts, vai viņam esot bijusi kāda nojauta, ka izvērtīsies par lielu rakstnieku, Sarma paskaidro, ka nē.Jaunībā viņš mācījies gleznieciību, kas vēlāk, pievēršoties rakstniecībai, esot ļoti noderējusi, jo palīdzējusi izteikties: „gleznieciība attīsta vizuālo redzēšanu, palīdz pārdzīvot, kā arī novērot notikumus." Rakstot Sarma nekad nejūtoties viens, jo aizvien dzīvojot līdz saviem romāna varoņiem — un vēl 98 gadu vecumā izteicies, ka tādēļ būšot vien jāķeŗas pie kāda jauna darba! „Vientulība ir mans lielākais posts," atzinies rakstnieks.

Jautāts, vai būtu bijis tikpat ražīgs, ja būtu palicis Latvijā, Sarmas atbilde ir: „Laikam gan ne, jo tur ne visu drīkstētu pateikt, ko domāju un jūtu, toties trimda nekādā ziņā rakstnieka produkciju neietekmē." Sarma saņēmis Tautas Balvu trimdā. Arī Latv. Preses Biedrība Amerikā viņu godinājusi.

Lai vieglas smiltis!

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

SAULAINE

16. jūlijā pl. 19 TLB drāmas kopa izrādīs Anšlava Eglīša lugu Pēc kaut kā cēla, nezināma.

LATVIEŠU PAGASTS

13. augustā pl. 15 DV Druvas nod. dārza svētki A. Kalniņa mājā.

MEŽCIEMS

30. jūlijā Rudzpuķu balle.
15. oktobrī — Rudens groziņu vakars, pirms tam darba talka.

Dr. Haralds Biezais

Tradiciju spēks

Ar tradicijas vārdu apzīmē jēdzienu, kas saka, ka laika tecējumā no vienas paaudzes nākamajai tiek nodoti dažādi priekšstati, sadzīves normas, labā un ļaunā atziņa, skaistā un nepatīkamā izjūtas. Tas ir process, kuŗā katrs cilvēks iekļauts un nemaz no tā nevar pats pēc sava prāta atraisīties. Viņš ar savu eksistenci ir tik dziļi tanī iesaistīts, ka tā pati par sevi bez šī iesaistījuma nav domājama. Bet ar šo patiesības ieskatījumu vien cilvēkiem nekad nav pietiecis. Visos vēstures laikos cilvēki nav vairījušies šo ieskatījumu arī kritiski pārbaudīt, to vērtēt. To bez ierunām var pieņemt, bet pret to var arī sacelties un to noraidīt.

Tradiciju mīlētāji un to bezierunu sekotāji allaž aizrāda uz tādas nostājas priekšrocību. Mēs tik bieži tomēr atgriežoties pie mūsu bērnības, dažreiz, gribēdami būt ''gudri'', paceļamies kritiskas domāšanas līmenī. Tad atzīstam, ka tanī ir bijuši dažādi trūkumi: kādam ir salušas kājas agra rīta rasā, ganot saimnieka govis, citam ir pietrūcis sviesta uz rupjas rudzu maizes, dažam, varbūt, skolas gaitas ir sākušās ar skolotāja bargās sejas nepatīkamiem pārdzīvojumiem. Jā, mēs tagad varam, ''gudri'' būdami, domāt dažādi par savu bērnību un jaunību. Var pat būt, ka tādām ''gudrām'' pārdomām ir arī objektīvs pamats. Bet ne par to es gribu šeit runāt.

Ir vēl kāda cita mūsu bērnības un agrās jaunības izjūta. Tieši tā! — izjūta. Tas ir tas dvēseles stāvoklis, kad ''gudra'' pārdomāšana un arī runāšana apklust. Tie ir tie brīži, kad mēs savā agrīnajā dzīvē ''iegremdējamies''. Un tad mūsu gara acu priekšā iznirst brīži, kad kads no mums, varbūt, vēlā un aukstā rudenī, vecās mātes segā labi ievīstīts, sildījās kartupeļu lauka malā pie ugunskura. Citam tas var saistīties ar brīžiem, kad tas, lielo puišu un meitu starpā lodādams, apbrīnoja spožo jāņuguni ar vēl spožākām acīm. Varbūt vēl kādam atmiņu tumsā atmirdz dzirksts no tā brīža, kad tas svētdienas rītā, stāvēdams tēvam blakus, saimes istabā klausījās kādu nesaprastu vēsti, kas bija dziļi nopietna. Par šo situāciju varbūt klājas kāds sevišķs atmiņu audums.

Tā iegremdējoties pagājušo laiku tēlos, norisēs un pārdzīvojumos, kas laiku pa laikam uzdzirkst līdz mūža galam, mēs sastopamies ar tradiciju spēku. Tas ir tik liels, ka tā pietiek arī tad, ja mēs gribētu to noliegt ar savu ''gudro'' pārdomāšanu, ar tā saukto objektīvi pamatoto noliegumu. Tāda situācija var kāpināties līdz pat dvēseliskam konfliktam, kur, poētiski runājot, krūtīs cīnās divas balsis, lai viena otru pārspētu.

Mūsu pašatzīšanās tomēr mums saka, lai kā objektīvi būtu izskaidrojama mūsu bērnība, tā dziļākajās izjūtās ir un paliek pozitīva. Tādēļ arī tik daudz skaistu sapņu un iztēi kumu tieši saistās ar šo laiku. Daudzkārt mums tad atgādina, ka tā esot tēva un mātes mīlestība, ko tad esam izjutuši, bet kuŗas, sastopoties ar dzīves īstenību, vēlākos dzīves gados pietrūkst. Tas patiesi tā var but, bet tas neko negroza pašā pamatizjūtā — mūsu pozitīvajā nostājā pret mūsu dzīves sākuma gadiem. Un šeit mēs varam atkal atgriezties pie tradicijas vārda. Visagrākajā dzīves posmā ar savas ģimenes starpniecību mēs tiekam iesaistīti tradiciju plūsmā. Tās ir tās dzīves tradicijas, ko mūsu tēvi un viņu tēvutēvi ir saņēmuši no saviem sentēviem un nesuši tālāk. Šī netveŗamā straume no seniem laikiem nosaka tradicijas spēku. Dzīve cilvēku var iesviest tādos ārējos apstākļos, kas nepavisam neatbilst bērnības dzīves apstākļiem. Tie var būt radikāli atšķirīgi, jā, pat tādi, ka viņu var piespiest dzīvot nepieņemamos apstākļos. Bet tas nepavisam nenozīmē, ka tradicijas, kas iesakņotas viņa dvēseles dziļākajos slāņos, ar to tiktu iznīcinātas. Gluži otrādi! Tās palīdz tam saglabāt savu īpatnējo, savu personisko seju. Dzīves filozofija māca, ka tradicijām ir pozitīvs un stabilizējošs spēks.

Bet es jau pieminēju, ka uz tradicijām var skatīties arī citādi. Es lietoju vārdu ''gudri'' domāt. Tai vietā var arī teikt — tradicijas racionāli pārbaudīt. Tas vienmēr ir noticis un turpinās. Arī visstiprākās un skaistākās tradicijas ir pakļautas kritiskai pārbaudei un pārmaiņām. Tradicijas ir vienmēr iekļautas dzīves pārmaiņu nepārtrauktajā straumē. Tradicijas, kas zaudē savu sakņojumu aktuālajā dzīvē, pamazām atmirst, lai dotu vietu citām sadzīves formām. Pārdomas par tradiciju atmiršanu mūsos izraisa gan pozitīvas, bet vēl biežāk negatīvas reakcijas. Nenoliegsim savu tendenci tradiciju ''svētumu'' saglabāt, līdz ar to arī saglabāt savas dzīves stabilo pamatu. Tomēr mēs neviens nevaram apturēt tradiciju pārveidošanās procesu. Mūsu pašu rokās tomēr ir iespēja šo procesu veidot saskaņā ar aktuālo situāciju, lai izvairītos no varmācīgiem lūzumiem.

Mana dzīvokļa priekšistabā goda vietā pie sienas karājas īstas pastalas, latviešu pastalas, kaut tās esmu nopircis Grieķijā. Tās ir manas dzīves tradiciju goda simbols. Ar tādām esmu saaudzis kopš savas agrās bērnības. Ar salāpītām pastalām kājās esmu beidzis Džūkstes pamatskolu. Tādu latviešu jauniešu manā paaudzē ir ļoti daudz, gribas teikt, lielais vairums. Šīs pastalas ne tikai saista mani dziļi dvēseliski ar mana paša jaunību, bet arī ar manas tautas pagātni vispār.

Es neaunu tās kājās tagad, iedams uz zinātņu akadēmijas sēdēm. Arī tad ne, kad pastaigājos pa Stokholmas ielām. Kādēļ? Atbilde ir vienkārša — tādēļ, ka šāda apģērba lietošanas tradicija ir atmirusi. Tradicijai atmirstot, tā kļūst par pārdomu un pētīšanas priekšmetu.

Viesodamies pie kāda vācu profesora, kas pētīja Eiropas pirmiedzīvotājus, nonācām arī pie baltiem. Viņš, runādams par saviem materiāliem, sāka man stāstīt par latviešu pastalām! Vēl ilgā sarakstē pēc tam man bija viņam jāsniedz ziņas par mūsu pastalām. Bet kāda milzīga dvēseliska starpība starp mums! Man manas pastalas ir simbols, kas mani dvēseliski dziļi saista ar maniem sentēviem. Vācu profesors tās racionāli izmanto tikai kā objektīvu pierādījumu Eiropas seno iedzīvotāju dzīves stilam, tradicijām. Vai arī viņa senči ir staigājuši tādās pašās pastalās — kā mani, viņš vairs nezina. Tradicija viņā sen ir mirusi. Manī tā dzīvo tālāk kā atmiņu un izjūtu atlikums, kaut arī vairs nedzīvoju saskaņā ar šo ārējo tradiciju. Šis dzīves piemērs rāda nenovēršamo ārējo tradiciju atmiršanu.

Izvēlējos šo piemēru no man tuvās latviešu zemnieku dzīves. Tāds pats process norisinās arī visos citos laukos. Es te apzināti lietoju vārdu — ārējo. Ar to es gribu teikt, ka aiz šīm ārēji konstatējamām tradicijām ir vēl citas. Es jau teicu, ka manas pastalas goda vietā ir simbols. Jā — kam tad? Ko tās simbolizē? Kā katru simbolu pasaulē, tā arī šo var kopā ar mani pārdzīvot tikai tas, kas pats pastalās ir staigājis. Svešiniekiem, ienākot manā mājā, tās var izraisīt, sākot ar izbrīnu, pat nepatiku un pārdomas par manu dvēseles primitīvismu.

Tā simboliskā nozīme atklājas tikai manas dvēseles radiniekiem. Tie izjūt to pašu ko es. Tādās staigāja visi man tuvie cilvēki, no kuŗiem es esmu mantojis ne tikai pastalas, bet to morālisko un reliģisko normu sistēmu, ko šie cilvēki nesa savās krūtīs un, mani audzinot, nodeva man tālāk.

Es vairs nestaigāju pastalās, bet es dzīvoju no tā normu, tas ir tradiciju kapitāla, ko es esmu mantojis no viņiem. Esmu pārliecināts, ka katrs, pārlapojot savas dzīves rakstu grāmatu, atradīs tanī tādus pašus ar tradiciju spēku piesātinātus simbolus. Tikai katram pašam ir izjūtama tā dziļā nozīme. Tas mums visiem liek atzīt, ka ārējo tradiciju un to simbolisko formu atmiršana nekavē mūs saredzēt, cik liels ir tradiciju dvēseliski pārdzīvotais spēks. Tas mūs saista ar pagātni un nes pretī nākotnei, bez revolūcionāriem lūzumiem. Bet par pēdējiem kādā citā reizē.

Dar' man, tēti, pastaliņas... J. Liģera studija.

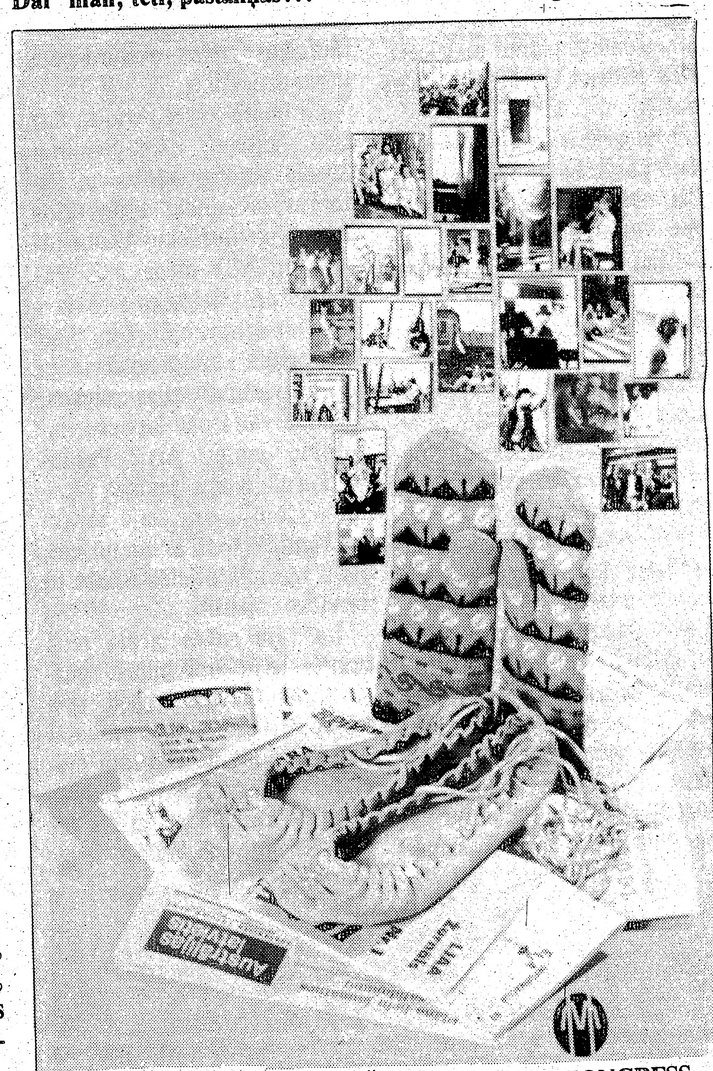

6. VISPASAULES LATVIEŠU JAUNATNES KONGRESS
No 1983.g. 31. decembŗa līdz 1984.g. 6. janvārim AUSTRĀLIJĀ

Dievs savu mīlestību uz mums pierāda ar to, ka Kristus par mums miris, kad vēl bijām grēcinieki (Rom. 5:8).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

Vai baznīcas aizstāvēs Baltijas tautas?

Laikā no 24. jūlija līdz 10. augustam Vankuverā, Kanadā, pulcēsies 304 protestantu baznīcu sūtītie 878 balstiesīgie delegāti, lai Pasaules Baznīcu Apvienības VI Asamblejā runātu par daudz un dažādām problēmām, kas skar apmēram 400 miljonus kristiešu, kuru baznīcas skaitās PBA dalībnieces. Reģionāli vislielāko delegātu skaitu sūta Ziemeļamerikas baznīcas, kuras pārstāvēs 197 garīdznieki un draudžu darbinieki; nākošais, lielākais delegātu skaits, nāk no Rietumeiropas — 159; Āzijas baznīcas pārstāvēs 153 delegāti, no Austrumeiropas būs 132, bet vismazākais delegātu skaits no Latīņamerikas t.s. trešās pasaules valstīm — tikai 25.

Mūsu trimdā veidoto ev. lut. baznīcu pārstāvēs arhibīskaps Arnolds Lūsis. Kā preses pārstāvis visās asamblejas sanāksmēs piedalīsies LELBAs Rietumapgabala prāvests Roberts Āboliņš, kuram archibīskaps panācis attiecīgu akreditāciju, jo asamblejā preses pārstāvju skaits šoreiz ierobežots.

Par asamblejas gaitu archibīskaps A. Lūsis izteicās:

Pasaules Baznīcu Apvienības VI. Asamblejas virstemats šorciz ir ,,Jēzus Kristus — pasaules dzīvība.'' Diskusijas noritēs attiecīgās grupās, kuru temati ir ,,Dzīvība — Dieva dāvana''; ,,Dzīvība — nāves uzvarētāja''; ,,Dzīvības pilnība''; ,,Dzīvība kopībā''. Katrai grupai, darbu sākot, paredzēta kāda ievadlekcija. Zīmīgi, ka par tematu ,,Dzīvība kopībā'' runās profesors Vitalijs Borovojs — Maskavas patriarchata pārstāvis PBA, kuŗa amats baznīcā esot ,,protopresbiters.'' Pārējie lektori, kas ievadīs attiecīgo grupu darbību, ir: nesen ievēlētais Somijas archibīskaps J. Vikstroems; Domitila Barrios de Chungara — Bolīvijas alvas raktuvju strādnieku arodbiedrības darbinieks, kas runāšot par strādnieku izmantošanu un indiāņu apspiešanu viņa zemē; Doroteja Solle, dzejniece no Rietumvācijas, kas lasot lekcijas teoloģijas seminārā Ņujorkā...

Paredzēti arī daudzi citi referāti, ko sniegs gan teologi, gan zinātnieki, gan dažādu profesiju pārstāvji, pieskaŗoties mūsu laikmeta problēmām un samezglojumiem, kuŗu atrisināšanā baznīca grib būt palīdzīga. Pārskatot lielo tematu dažādību, rodas iespaids, ka asambleja vislielāko vērību pievērsīs miera nodrošināšanai, cīņai par atbruņošanos un atomkaŗa novēršanai, rasisma apkaŗošanai, sociālai taisnībai, cilvēku izmantošanas apkaŗošanai u.t.t.

Visām šīm problēmām, protams, lektori un attiecīgo semināru un bībeles studiju grupu dalībnieki tuvosies no Kristus evaņģelija un kristīgās ētikas viedokļa. Jautājums ir tikai tas, vai sniegtās atbildes un atzinumi, ko pieņems asamblejas plēnārsēdēs — tiešām būs Kristus evaņģelija atziņu un patiesību ietekmētas. Pieredze rāda, ka, piemēram, Austrumeiropas valstīs veidojas jauna teoloģija, kas pārāk vienpusīgi pieskaŗas Jaunās Derības atziņām, mēģinot tās pielāgot komūnistu un marksistu nacionālai ideoloģijai. Šādai teoloģijai gandrīz pilnīgi trūkst Kristus sludinātās mūžības dimensijas. Debesu valstību tā grib veidot zemes virsū, atzīstot, ka ,,marksisms ir vienīgā filozofiskā sistēma, kas dod atbildi uz visām mūsu laikmeta problēmām (Citāts no Ungārijā izdotā teoloģisko rakstu krājuma ,,Jauna dzīve Kristū)

Vēlēšanās iepazīties tuvāk ar Kārļa Mrksa mācībām un varbūtēji tur atrast kādas jaunas atziņas mūsu laikmeta slimās pasaules dziedināšanai tagad vērojama visur. Čikagā, piemēram, šī gada maijā notikusi luterāņu teologu konference, kuŗas temats bijis: ,,Kristiešu un marksistu satikšanās un domu izmaiņas nepieciešamība.'' Sanāksmi organizējusi Amerikas Luterāņu baznīcas Pasaules misijas nozare, ko vada Dr. P.A. Wee, Ņujorkā. Piedalīties aicināti 70 teologi, īpaši profesori no luterāņu mācību iestādēm. Konference nekādus īpašus atzinumus nav pieņēmusi, un liekas, ka pārrunas viszīmīgāk raksturojis Ņujorkas Union Teoloģijas semināra profesors Dr. J.H. Kone (Cone), norādot: ,,Marksistu kritika palīdz saprast sabiedrības norises un skaŗ baznīcu tās praktiskā darba pamatstrāvojumos. Bet Markss nevar kalpot kā baznīcas ticības vēstījuma aizstājējs.''

Dzīvas debates manuprāt asamblejā izraisīs arī jautājums par miera nodrošināšanu pasaulē un atbruņošanos. Neviens sapratīgs cilvēks laikam negribēs noliegt, ka atomieroču iznīcināšanas spēks ir briesmīgs un ka pienācis laiks domāt par bruņošanās ierobežošanu. Bīstama gan ir daudzu baznīcas cilvēku apbrīnojamā naīvitāte, domājot, ka Padomju savienība un komūnistu valstis tiešām norūpējušās par ,,svētās cilvēku dzīvības pasargāšanu'' (ar tādu saukli tika rīkota pompozā konference Maskavā, ko organizēja Maskavas patriarchāts).

Ja Padomju savienība, kuŗas militārais potenciālis ir lielākais pasaulē, šodien runā par atbruņošanos, tad tikai tāpēc, ka attālumi, kas izraisīja Napoleona un Hitlera armiju sakāvi, atombumbu laikmetā vairs neeksistē. Bez tam komūnistu valstis jau nemaz nedomā par miera nodrošināšanu. Vēl šī gada aprīlī Ungārijas luterāņu baznīcas svētkos bīskapa G. Nagy amatā ievešanā — Ungārijas reliģisko lietu ministrs Imre Miklos — savā apsveikuma runā norādījis: ,,Nopietni cilvēki zina, ka mums vajaga tādu armiju, kas spēj aizsargāt mūsu zemi. Ir muļķīgi visas armijas pasaulē salīdzināt vienu ar otru. Kā mēs, piemēram, varam pielīdzināt ungāru un Padomju savienības kareivjus, kas cīnās, aizstāvot savu zemi pret fašismu — ar tiem ļauniem un agresīviem kareivjiem, kas cīnījās pret vietnamiešiem, kā arī ar tiem militāriem spēkiem, kas šodien, bez žēlastības, slepkavo nevainīgus cilvēkus Lebanonā.''

Atcerēsimies vēl kādu citu piemēru. Kad prezidents Rēgens kādā no savām runām par atbruņošanos šī gada sākumā nokritizēja Padomju savienību, ka tā apdraud visu pasauli — runā par mieru un nepārtraukti turpina bruņošanos, tad Maskavas patriarchs Pimens (3. aprīlī) tūdaļ nosūtījis prezidentam atklātu vēstuli, izbaŗot prezidentu par tādu uzdrīkstēšanos, norādot — ,,jūs uzliekat savai dvēselei smagu grēka nastu, kad jūs runājat par briesmīgiem Padomju draudiem. Tādu draudu nekad nav bijis.''

Šāda pati uzskatu dažādība un, liekas, arī konfrontācija, asamblejā paredzama arī jautājumā par cilvēku tiesībām un to īstenošanu Cilvēku tiesību deklarācijas un Helsinku vienošanās garā. Līdz šim PBA piederošās baznīcas (vai, tiešāk izsakoties, to vadība) ir bijušas samērā izvairīgas pieskarties jautājumiem, kas kaut kādā veidā varētu nepatikt Padomju savienībai un Maskavas patriarchātam, kas nenoliedzami ietekmē arī citu Austrumeiropas baznīcu nostāju atbruņošanās un cilvēka tiesību jautājumos. Tagad aina mainījusies. Jau 1971. gadā, piemēram, Norvēģijas bīskapu konference pieņēmusi plašāku deklarāciju, kuŗā norādīts, ka ,,jaunās izdarības rietumos tiek nosodītas biežāk nekā cilvēku tiesību pārkāpumi komūnistu valstīs vai t.s. Trešā pasaulē.

Tam, iespējams, ir savu taktiski apsvērumi, bet tā tomēr zūd līdzsvars, un var pazust arī uzticība kristīgai baznīcai.'' Šos dažus piemērus minu tādēļ, lai dotu iespēju ieskatīties tai lielajā problēmu daudzumā, ar kādu būs jāsastopas Pasaules baznīcu Apvienības VI asamblejā, kur satiksies kristieši no zemēm, kur dažādi sociālie un politiskie strāvojumi.

Pasaules Baznīcu Apvienība un tās vadība pēdējos gados bieži ir kritizēta un turēta aizdomās tāpēc, ka tā sniegusi materiālu pabalstu dažādām organizācijām ar kreisu vai kriptokomūnistisku noslieci. Tādēļ arī mūsu mācītāju un draudžu darbinieku konferencēs reizēm jautā: Ko mums dod mūsu piederība pie šī lielā protestantu baznīcu foruma?

Mana atbilde parasti ir bijusi šī: Mūsu Kungs Jēzus Kristus ir norādījis, ka viņa sekotājiem jāmeklē ceļš uz vienību un saprašanos, lai būtu viens Gans un viens ganāmais pulks.

Otrs iemesls, kādēļ mūsu piederība PBA ir vēlama, ir tas, ka šajā kristiešu kopībā mēs varam vērst uzmanību uz mūsu tautas traģēdiju un mūsu zemes okupāciju, prasot PBA morālu atbalstu latviešu tautas brīvības atjaunošanai brīvā, no okupācijas žņaugiem atsvabinātā Latvijā.

Līdz šim gan, diemžēl, mūsu dažādiem iesniegumiem un prasībām nozīmīgāku panākumu nav bijis, jo pretspēki ir daudz varenāki par mums un lieto dažādas metodes, pat apzinātus melus, lai mūsu iesniegumus atstātu bez ievērības. Bet taisnība ir mūsu pusē. Baznīca, ja tā grib būt krustā sistā Jēzus Kristus baznīca — pilnīgi un ilgstoši par Baltijas tautu likteni klusēt nevarēs.

Kopā ar 79(!) Padomju savienības delegātiem asamblejā ieradīsies arī archibīskaps Jānis Matulis un mācītājs Eriks Mesters. Man reizēm jautā: Kā mēs pret šiem dzimtenes baznīcas pārstāvjiem izturēsimies? Par šo jautājumu runājām pēdējā Baznīcas Virsvaldes plēnārsēdē pagājušā gadā. Virsvaldes atzinums bija: ,,jāizturas ar saprotošu iecietību, bet nav jāvairās no konfrontācijas jautājumos, kas saistās ar Latvijas un latviešu tautas brīvību.''

Vēl jāpiezīmē, ka attiecīgu iesniegumu PBA Centrālai komitejai un PBA Cilvēka Tiesību komisijai mūsu baznīca izsūtīja jau pirms sešām nedēļām. Pasaules Brīvo Latviešu Apvienība savukārt nosūtījusi Madrides konferencei sagatavotos materiālus ar attiecīgu pavadrakstu. Kanadas DV sagatavojuši un izsūtījuši brošūru ,,These Ruins Accuse'', un Baltijas Sieviešu apvienība Kanadā kopš 1940. gada Baltijas valstīs apcietināto, deportēto un noslepkavoto garīdznieku sarakstus, ieskaitot tos, kas vajāti pēdējā laikā. Visi šie iesniegumi runā pārliecinošu valodu par to, ka reliģiskā brīvība un cilvēku tiesības Padomju savienībā — pastāv tikai uz papīra pasaules maldināšanai.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466—1514 465—7902

THE BALTIC HOLOCAUST

Central Prison Riga — bodies of Latvian policemen found murdered by NKVD.

Viktors Neimanis

Varavīksnas blāzmā

Ardievas redaktoram Kārlim Rabācam

Pagājušā gadā, kad redaktoram, žurnālistam un dzejniekam Kārlim Rabācam 13. janvārī piepildījās astoņdesmitais mūža gads, viņš nevēlējās, ka to daudzinātu un atzīmētu prese, jo neuzskatīja to kā paša nopelnu: svarīgāki par gadiem viņam bija darbi. To viņam netrūka ne literātūrā, ne žurnālistikā, ne pie redaktora galda — un šodien par tiem jārunā, tāpat kā par visu Kārļa Rabāca mūžu, kas nu pavisam pēkšņi ir noslēdzies. Nakti uz 21. jūniju viņš mira savā ilggadīgajā darba vietā, laikraksta Laiks redakcijā, kur, avīzi gatavojot, reizēm pārnakšņoja (arī šoreiz viņš to darīja, lielā attāluma un negaidītā karstuma viļņa dēļ baidīdamies uzņemties ceļu uz mājām). Prāvais gadu skaits nekad neatturēja viņu izpalīdzēt redakcijas darbā.

Lai gan bija jau aizgājis no regulārā darba un atbildīgā redaktora pienākumiem, pats būdams latviešu darba tikuma iemiesojums, redaktors Kārlis Rabācs aizgāja darba rūķa ceļu — viņš mira, savu iemīļoto darbu darot.

Kad sešdesmito gadu vidū Grāmatu Drauga apgāds izdeva Teodora Zeltiņa sakārtojumā *Pašportretus*, kur autori stāsta par sevi, Kārlis Rabācs atzina, ka avīžniekam stāstīt pašam par sevi ir riskanti: „...profesijas ētika prasa nežēlīgu objektīvitāti, bet liecinot ‚visu patiesību un tikai patiesību', varētu rasties aina, kas vienam liktos pārspīlēta, otram sagrozīta, trešam banāla, ceturtam pelēka — un visiem viņiem būtu daļa taisnības." Tāpēc viņš atzina, ka lietderīgāk runāt nevis par sevi, bet par to darba lauku, pie kuŗa aizritējuši viņa mūža gadi. Par presi, preses uzdevumiem un lomu Rabācam bija daudz ko teikt, un viņš to labprāt darīja, gan preses darbinieku konferencēs, gan kā aicināts lektors semināros, jaunu žurnālistu sagatavošanas kursos. Taču *Pašportretos* uzrakstītā apcere ar nosaukumu Spogulis spogulī tagad izliekas kā testamentārs apliecinājums, ko viņš par savu izvēlēto darba lauku mums atstājis.

Ar humoru viņš zīmē presi kā milzu organismu, kas stāv uz vienas kājas. Šis organisms ir komplicēta mašīnērija, tur vajadzīgi prāvi kapitāli, bez tam tā ierij desmitiem akru vislabākā meža savā vēderā. Virs šī rumpja grozās salīdzinoši maza galva — žurnālisti; tiem nav labu un nelabu ziņu, tikai svarīgas un nesvarīgas ziņas, tikai interesantas vai garlaicīgas ziņas. Preses vienkājaino organismu, kā Rabācs liecina, līdzsvarā notur cilvēku iedzimtā dziņa zināt, un arī vēl joprojām dzīvā ticība, „ka avīžu rakstītāji ir gudrāki nekā lasītāji." Tas nu ne vienmēr tā, domā Rabācs, bet viņus vada apzināšanās, ka to zināšanas ir ierobežotas un tāpēc labākais ir ziņot to, ko ar savām acīm un ausīm notikumu vietā uztvēruši — ziņot dzīves faktus. Rabācs kā redaktors necieta paviršību, diletantismu ne mākslā, ne avīžnieka darbā. Katram, kuŗā saskatīja žurnālista vai redaktora talantu, viņš mīlēja dot padomus, rosinājumus, techniskus norādījumus, aizvien meklēdams savam darbam turpinātājus nākamajām paaudzēm.

Savā apcerē Rabācs aprāda, ka „prese pati par ziņotiem faktiem dod savu vērtējumu... faktus nedrīkst ne noklusēt, ne sagrozīt, bet var gan tiem tuvoties ar dažādu uztveri, ko dod redzes viedoklis, no kāda faktus aplūkojam...(tā) preses fiksēta aina dabū ne vien kustību, bet arī dinamiku.

Lasītāji var to pieņemt vai arī noraidīt, bet kā vienādi, tā otrādi tas atspoguļos ir faktus, ir sabiedrības domas." Pēc Rabāca ieskatījuma, tas tad ir vienīgais ceļš, kā prese, ja tā grib palikt uzticīga demokratijas brīvību principiem, var iedarboties uz sabiedrisko domu. Katra atkāpšanās no šī principa ved uz stāvokli, kādā prese atrodas tur, kur cilvēkiem liegta domāšana, spriešanas un domu izteikšanas brīvība. Prese tātad „ir viena no brīvības balvu praktiskās izpausmes nodrošinātājām...tā izstaro gaismu un apbruņo cilvēku tā, ka tam atvieglināts ceļš tuvoties patiesībai. Tuvoties sākuma izpratnei — tas ir kultūras ceļš."

Kārlis Rabācs pats bija kultūras cilvēks — darbojās vairākos fondos (Z. Lazdas, E. Raistera) balvu piešķiršanā literātūrā, bija aktīvs Preses biedrībā, — piedalījās Preses biedrības darbības atsākšanā trimdā. Saņēma Kultūras Fonda balvu.

Kārlis Rabāts dzimis 1902. gada 13. janvārī Vidzemē, Palsmanes pagastā, uzaudzis laukos, bet — Rīgas torņi vilina: sākumā strādā par ierēdni, ar 1933. gadu uzsāk žurnālista gaitu, kas izvēršas par viņa mūža darba lauku — Latvijā ir laikraksta Rīts redakcijas loceklis; izceļojot uz Vāciju — redaktors avīzei Latvija (no 1946—49), un iecelojot Savienotās valstīs, kopš 1949.g. veido un vada latviešu trimdas spēcīgāko un lielāko laikrakstu Laiks; nenoliedzami, kā atbildīgais redaktors Kārlis Rabācs deva laikrakstam savas personības, augstās ētikas un darba prasmes zīmogu. Kā novātors aplauzumā — savu modernu seju.

Rabācs rakstīja daudz: par politiku, saimniecību, audzināšanu, nacionāli sabiedriskiem jautājumiem, bet pēdējā laikā vismīļāk — literāras atmiņas par Rīgas gadiem, arī grāmatu apceres. Visos šajos rakstos izpaudās viņa asās novērotāja spējas, cenšanās pēc kvalitātīvā kā politiski sabiedriskajā dzīvē, tā arī mākslā.

Pa visiem trimdas gadiem viņš, šķiet, bija saglabājis kaut ko no savu Rīgas gadu poētiskās ievirzes.

Redaktors, žurnālists Kārlis Rabācs, zināms, bija arī dzejnieks: 1931. gadā viņam iznāca dzejoļu krājums *Vasara*, dzeja ar Latvijas zemes un vasaras smaržām. Pirms maizes darbs viņu no dzejas attālināja un ar laiku atsavināja pavisam, izvēršoties par darbības lauku visam mūžam, Rīgā dzejnieks un „zaļvārnietis" Rabācs bija labi pazīstams kā domātājs un stingras formas kopējs; rakstīja labi nostrādātus sonetus, reizēm ar padrūmu balādisku zemstrāvu. Tiem pāri skan, arī šodien vēl, tīri liriski dabas dzejoļi. Viens pastorālā noskaņā ir te pievienots, no redaktora un dzejnieka atvadoties:

Kārlis Rabācs

Uz krasta

Zem krasta ūdens viz un skan
un runājas,
Līkst zāles, zivis zib un spāres rotājas, —
Ne tvert, ne paturēt, ne vaļā laist:
Te ir — te nav, te bij — te atkal gaist.

Ar tāliem stariem dzelmes satiekas.
Ne gaismas krišļītis, ne lāsma nemitas,
Un augstu blāzmot varavīksna iet,
Kur vasara kā rudzu puķe zied.

Zem krasta ūdens skan un zivis zib,
Ne taujā ko, ne prasa, lūdz vai grib.

(Dzejas un sejas: 79,
Grāmatu Draugs, 1962)

Emīlijas Ziplānes piemiņai

Gaŗajā jūlija nedēļas nogalē, kad liela daļa latviešu sabiedrības bija dziesmusvētkos Milvokos, bet citi izbraukuši uz savām vasaras mājām, Toronto palikušos sarauca sēru vēsts: Women's College slimnīcā 30. jūnijā mirusi plaši pazīstamā sabiedriskā darbiniece bibliotēkāre Emīlija Ziplāne.

Emīlija Ziplāne, dzim.Kārkliņa, dzimusi 1917. gada 17. jūnijā Adulienas pagasta muižā, kur viņas tēvs ir muižas pārvaldnieks. Ģimenē pieci bērni. Pamatskolā mācījusies Gatartas pagastā, pēc tam Cēsu valsts ģimnazijā. Izglītību turpinājusi Angļu institūtā, tad Latvijas universitātes Baltu filoloģijas nodaļā. 1942. gadā nodibinājusi ģimenes dzīvi, salaulājoties ar vltn. Ervinu Ziplānu. Izceļojot uz Vāciju, studijas nākas pārtraukt. Pēc Vācijas — uz Angliju, kur tai laikā ārzemniekiem maz cerību uzlabot savu stāvokli. Vietējā sabiedrība izturas ļoti noraidīgi. Censoņu gars un vēlēšanās iekļauties patvēruma zemes sabiedrībā mudina Ziplānu pāri pārcelties uz Kanadu, kur Emīlija pēc sākotnējā darba grāmatvedībā atsāk studijas Toronto universitātē 1956. gadā. 1960. gadā viņa iegūst B.A. gradu psiholoģijā un tūlīt iestājas bibliotēkāru skolā, ko beidz ar B.L.S. gradu. No 1959.— 1982. gadam strādājusi Toronto universitātes bibliotēkā.

Savā darbā bibliotēkā viņa bija nenogurdināma, arvien ar sirsnīgu smaidu uzmundrinot tiklab studentus, kā arī kollēgas — dot savus labākos sasniegumus,nenogurt pusceļā, neapmierināties ar viduvējību. Viņas lielākais prieks bija redzēt citu augstvērtīgos sasniegumus, zinot, ka viņa tiem palīdzējusi.

Latviskuma saglabāšana un latviskā izglītība bija Emīlijas sirdslieta, kam viņa ziedoja neskaitāmas sava brīvā laika stundas. Viņa bija lepna, būdama latviete, un kanadiešu sabiedrībā allaž uzsvēra savu tautību. Emīlija Ziplāne ar savu neatlaidību panāca, ka Toronto universitāte sāka mācīt latviešu valodu vakarkursos. Kā šo kursu administrātore Emīlija cerēja panākt, lai tos kādreiz ieskaitītu kā kreditus akadēmiskā grada iegūšanai. Viņa bija koordinātore Baltiešu studiju veicināšanas biedrībā (Association for the Advancement of Baltic Studies), mērojot tālus ceļus uz tās konferencēm, piedaloties ar ziņojumiem un referātiem.

Kopā ar latviešu un igauņu bibliotēkārēm Emīlija sastādīja bibliografiju „Baltic Materials in the University of Toronto Library", kas piedzīvoja jau otru paplašinātu izdevumu un ir sastopama katras nopietnas bibliotēkas grāmatplauktā.

Noslēdzoties kāda cilvēka mūžam, mēdz minēt viņa dzīves panākumus un vienu no tiem izcelt kā lielāko. Šinī gadījumā ir grūti to darīt, jo to ir daudz. Tomēr liekas, ka lielākais Emīlijas bagātā mūža sasniegums ir Toronto Latviešu Centra latviešu bibliotēkas noorganizēšana. Kad jauniepirktajā Centrā notika pārrunas par telpu sadalīšanu un izlietošanu, atskanēja Emīlijas balss: „Telpas vajaga arī bibliotēkai!" Un bibliotēka telpas dabūja. Šīs bibliotēkas idejas īstenošanai lielu garīgu un materiālu atbalstu sniedzis arī Emīlijas dzīvesbiedrs Ervins. Kā Barontēva īstais piemineklis ir latviešu dainu sējumi, tā Emīlijai Ziplānei tas ir Centra bibliotēka. Kopš pensionēšanās pagājušā gadā, kaut arī zinot sevi ļaunas slimības varā, viņa tomēr ar smaidu turpināja vadīt tās darbu un to plānot.

Būdama korp. Varavīksne filistre, Emīlija ir aktīvi darbojusies Toronto Studenšu korporāciju kopas darbā un vairākkārt bijusi tās prezidija locekle un seniore. Arī šeit viņai bija iespēja pozitīvi ietekmēt latviešu jaunās studentes, darot to ar savu sirsnīgo smaidu un laipnību. Viņas skaidrā, skanīgā balss bieži atskanēja studenšu sarīkojumu telpās, vadot dziedāšanu.

Emīlijas akadēmiskie un profesionālie sasniegumi nav palikuši neievēroti arī kanadiešu un amerikāņu akadēmiskā sabiedrībā. Viņas biografija ir ievietota tādās nopietnās publikācijās kā „Dictionary of International Biography",„World Who's Who of Women", un „2000 Women of Achievement."

Viņas zaudējums latviešu sabiedrībai ir bezgala sāpīgs. Dzīvē viņa mīlēja dziesmas, ziedus un sauli. Varbūt simboliski, ka, ziedu laikā nākusi pasaulē, viņa no tās arī aizgāja tad, kad dārzi un lauki līkst ziedu bagātībā un pāri lielajiem ezeriem skan latviešu dziesmas, bet viņa pati pēc smagām ciešanām sava mūža beidzamajā dienā varēja smaidīt — jo ārā spīdēja saulīte!

Sit tibi terra levis!

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 87

Laika mums visai maz. J. Klīdzēja vārdiem runājot, mums ,,jāpielādējas ar agresijas tvaiku'' un jāsaslejas savai nākamajai pārbaudei, kad nupat, jūlija trešajā nedēļā, ASV prezidentam ir jāpasludina (Kongress tā nolēma!) Apspiesto tautu nedēļa. Kaut gan tāda jau notiek gadu pēc gada, valdība atturīga to piekārt starptautiski pie ,,lielā zvana.'' Viss atstāts mūsu pašu ziņā, mums pašiem jāatgādina presei, ka tāda izsludināta, jālūdz gubernātori un pilsētu galvas to lokāli popularizēt. Ar pašaizliedzīgu patriotu gādību noorganizējam iespaidīgas pretkomūnistiskas protesta demonstrācijas, kas kādreiz pavīd arī televīzijā. Ja Baltijas brīvības dienas idejiskais sauklis apsiķa savās radībās (tādēļ īpaša pateicība Ņujorkas latviešiem par 11. jūnija demonstrāciju pie maskaviešu diplomātu nama, tāpat bostoniešiem par iziešanu ielās), tad saslēgsimies Apspiesto tautu nedēļas daudzskanīgā un daudzkrāsainā izkārtojumā ar saviem likteņbiedriem (poļiem, ukraiņiem, u.c.), lai ar savu ,,agresīvo tvaiku'' pievērstu letarģisko sabiedrību komūnistu briesmām. Krievu priekštilta pozicijas tagad jau tikai 90 jūdzes no ASV krastiem, un tās ir spēcīgas!

Varbūt PBLA iederētos šīs nedēļas ietvaros prasīt no ikviena ASV likumdevēja, atbildīga par ASV — šīs vienīgās stiprās Brīvības bākas likteni oportūniskajos politiskajos strāvojumos, lai viņi taču beidzot kaut ko reāli dara, lai kaut kur rastos konstruktīvi, stratēģiski plāni Kremļa tirannijā apspiesto tautu brīvības un neatkarības atgūšanai!

Bez ASV mērķtiecīga politiska spiediena Baltijas valstu stāvoklis nemainīsies! Saspārosimies, stunda ir vēla! ,,Tēvzeme, Tavas atvases kādreiz kāps debesīs sūdzēties, ka mēs šeit par Tevi necīnījāmies.'' (Lolita Gulbe). — ,,Jūras vidū šūpojamies mēs — no nāves medībām izbēgušie! Kādēļ dzīvi? Kādēļ saudzēti? Kam par prieku un kam par nastu?'' (Veronika Strēlerte).

*

ASV prezidenta 13. jūnija runa Baltiešu brīvības dienas izsludināšanas aktā neizprotami pieminēja, ka Pad. savienība ierosinājusi ,,atombrīvu Baltiju''. Vai tad patiesībā tie nebija baltiešu disidenti, kas prasīja no atomieročiem brīvu Baltijas joslu, padomju varai uzsākot viņu vajāšanu par šādu uzdrīkstēšanos? Vai kāds no akta dalībniekiem neiedrīkstētos prezidentam piesūtīt attiecīgos faktus, lai tad nu viņš izpētī, kuŗš gudrelis par to vainojams?

Runa pievērsās gan atbruņošanās konferencei Ženevā, gan NATO galotņu saietam Viljamsburgā, bet nekā uzmundrinoša un konstruktīva pret okupētām Baltijas valstīm tanī nebija, vairāk tāds pasaldens konstatējums: ,,Baltijas u.c. apspiestās tautas raugoties uz ASV kā brīvības bāku'', no ,,saviem svētajiem brīvības ideāliem ASV neatkāpsies'' (kā nu tas bija Ungārijas un Čechoslovaķijas brīvības revolūcijās?!), tiecoties pēc miera pasaulē, ASV ,,paliks uzticīgas'' saviem morāliem solījumiem apspiestiem ļaudīm, kas tagad verdzībā (sludinot morāli, ASV nemorāli šeftējas ar tautu apspiedējiem!). ,,Mēs esam sanākuši, lai pievērstu uzmanību baltiešu liktenim, kas cieš jau ilgu laiku un lai apliecinātu pasaulei (!), ka mēs neatzīstam viņu pakļaušanu (netika vārdā nosaukts, kam!) kā paliekošu, permanentu!'' (To ,,neatzīšanu'' baltieši ik gadus jau dzird savu valsts piemiņas svētkos, bet nekas netiek darīts, lai Kremlis šo ,,neatzīšanu'' kaut kā reāli arī sajustu; piem. ASV kapitāls Ventpilī. Par to, lai ,,apliecinājumu pasaulei'' pasaule arī labi sadzirdētu, Baltā nama preses nodaļa ar saviem sakariem gan nebija padomājusi).

Pieminot cinisko krievu un vācu līgumu, kam sekoja mūsu zemju okupācija, viss, ko prezidents teica, bija, ka krievi gan vēlētos, lai pasaule šo vēstures tumšo notikumu aizmirstu, taču ,,tas ir kaut kas, ko baltieši un brīvību mīlošie ļaudis arvien atcerēsies.'' (Labie ļaudis ASV un tās sabiedrotā Rietumvācijā šo ,,kaut ko'' atceras kopš 1939.g., bet ne pirksta nekustina, lai kauna pilno Staļina un Hitlera līgumu formāli atceltu, jo tas tad satricinātu Kremļa sarkanos carus, ar kuŗiem jālīgst diži līgumi un kuŗu satelīti amerikāņu baņķieŗiem parādā vēl dižākus dolaru kalnus!)

* * *

Dari ko darīdams, apdomā galu, māca dzīves ziņa. PBLA izdevuma ,,Latvija šodien 1982'' anonimajam redaktoram šajā ziņā gan vajadzēja būt apdomīgākam, kad tas atrada par piemērotu Franka Gordona pārskatā par antisemītismu okupētajā Latvijā iespiest norādi, ka 1941.g. 18. augusta Jelgavas laikraksta Zemgale rakstā Žīdu patiesā seja (žīdi esot dubultpilsoņi, viņu reliģija paužot ,,izredzētās tautas'' pārākuma ideju u.tml.) autora vārds un uzvārds pieminēts čekas 1962.g. ķengu brošūrā Kas ir Daugavas vanagi? (111. lpp.). Viņš, Gordons, šinī PBLA izdevumā to autoru gan ,,nepieminēšot'', bet ,,lai tas iet bekot un Dievs lai viņa soģis!'' (23. lp.). Šī Fr. Gordona (1981.g. bija ASV DV goda viesis) ,,atklāsme'' un ,,bekošanas un sodības'' lāsts ir vērsta pret aktīvu DV darbinieku un ir netaktiska, atgādināta nepiemērotā vietā un laikā, par ko PBLA noslēpumainais redaktors tencinājumu gan nav pelnījis. Labi gan, ka kaķa lāsti debesīs nekāpj.

Zīmīgi, ka laikā, kad par komūnistu holokaustu Baltijas valstīs neiespējami iegūt kādu plašāku publicitāti televīzijā un lielākajos laikrakstos, ASV valdība tagad nolēmusi nākošajos 5 gados Vašingtonā iekārtot pat īpašu mūzeju žīdu holokaustam. Vēl nesen, protestējot, ka Kremlis neizlaiž no dzelzs sprosta žīdus uz rietumiem, Ņujorkā notika ielu demonstrācija ar 80.000 dalībniekiem. Ņujorkas gubernātors Kuono izsludināja 22. maiju par ,,Padomju žīdu solidāritātes dienu'', republikāņu senātors Damato demonstrantiem, kam lielu vērību veltīja prese, nolasīja prezidenta Rēgena vēstuli, kuŗā prezidents cildināja protestētājus.

Līgo svētki Saulainē šogad noritēja romantiskā seno dienu gaisotnē. Foto J. Liģers.

Toronto Latviešu Biedrības Sestdienas skolas absolventi kopā ar skolotājiem un viesiem izlaiduma aktā. Foto A. Kaļiņš.

Architekts Dr. E. Janišs iepazīstina Kristus Dārza valdi ar būvdarbu projektiem. Foto V. Plampe.

TORONTO ZIŅAS

● Midlandē, Ont., slimnīcā 6. jūlijā mirusi 71 g. vecumā Minna Romanovska, dzimusi Dzenīte. Aizgājēju 9. jūlijā pārveda uz Toronto, kur Rosara apbedīšanas mājā izvadīja uz Jorkas latviešu kapiem māc. A. Briedis. Nelaiķei paliek dzīvesbiedrs Aloizijs Midlandē, māsa Milda Kļaviņa Toronto un divi brāļi Latvijā.

● Māc. A. Celms salaulājis Sadberijā Lailu Edīti Zariņu un Paulu Viljamu Dabous. Jaunais pāris dzīvos Toronto.

● 30. jūnijā mirušo bibliotēkāri Emīliju Ziplāni pēdējā gaitā 6. jūlijā Mount Pleasant krematorijā izvadīja māc. A. Celms. Studenšu korporācijas Varavīksne pārstāves stāvēja goda sardzē pie nelaikes šķirsta, kā arī nodziedāja vairākas dziesmas. Atvadvārdus no Varavīksnes Toronto grupas teica seniore Dz. Avena, Toronto studenšu korporāciju kopas vārdā un no korp. Daugaviete atvadījās seniore Inta Malēja, no Latviešu virsnieku apvienības Kanadā valdes priekšsēdis kapt. A. Millers. Latviešu Centra bibliotēkas darbinieku vārdā — A. Sudmale, bet no Centra valdes un darbiniekiem — A. Kalns, no studentu korporāc. Fr. Lataviensis — A. Ķesteris. Iepriekšējā vakarā, 5. jūlijā, Rosara apbedīšanas mājā māc. A. Celms vadīja aizlūgumu angļu valodā, jo bērinieku vidū bija daudz bijušo kollēgu no Toronto universitātes bibliotēkas.

● Māc. Ā. Čops 7. jūlijā Berijā izvadīja 3. jūlijā mirušo 79 g. veco Voldemāru Valteru Gobu. Viņš dzimis 1904. gada 14. oktobrī Dignājas pagastā. Kanadā savā laikā viņam piederējusi lauksaimniecība ,,Latviešu apriņķī''. Nelaiķi pārveda pārpelnošanai uz Toronto. Viņš atstāj Sadberijā dzīvesbiedri Liliju un 90 g. veco sievasmāti Branti.

● DV Bramptonas, Druvas un Kesvikas nodaļu šaušanas sacīkstes 16. jūlijā pl. 9 Toronto latviešu mednieku un makšķernieku kluba īpašumā Bērzainē. Notiks sporta nodarbības, jaunatnes volejbola sacīkstes starp Kesvikas un Bramptonas vienībām, saviesīgs vakars, spēlējot Kesvikas nodaļas mūzikas ansamblim Andy. Uzkodas un atspirdzinājumi.

● Saulaines gadskārtējo vasaras nometni, kas darbosies no 10. jūlija līdz 21. augustam, atklāja 10. jūlijā ar archibīskapa A. Lūša vadītu svētbrīdi, piedaloties draudzes māc. I. Gaidem un teoloģijas studentam A. Elbertam pie Kritušo karavīru pieminekļa. Pēc dievkalpojuma nometnes pagalmā, atskanot Latvijas himnai, mastos uzvijās Latvijas, Kanadas un Saulaines karogi. Saulaines pārvaldes priekšnieks A. Brencis atklāja nometni, un nometnes vadības komitejas priekšniece iepazīstināja ar nometnes komandanti I. Semenovu un nometnes personālu. Nometne sākās ar 50 nometnotājiem. Bērnu svētki un sporta svētki paredzēti 30. un 31. jūlijā.

● Sidrabenes bērnu nometni atklāja 10. jūlija pēcpusdienā nometnes kalnā māc. J. Cālītis ar uzrunu; atskanot Latvijas himnai, karogu mastos uzvijās Latvijas un Kanadas karogi. Atklāšanas uzrunu teica Sv. Andreja draudzes priekšnieks U. Ķiesners, bet nometni apsveica ar jauno darbības gadu Sidrabenes pārvaldes priekšnieks V. Ozols. Nometnes komandants Juris Eglītis iepazīstināja ar nometnes personālu. Nometne latviešu valodas pratējiem darbosies no 10. jūlija līdz 6. augustam, bet latviešu valodas nepratējiem no 31. jūlija līdz 6. augustam. Nometnē notiks arī bērnu svētki 24. jūlijā, sporta svētki — 7. augustā. Pirmajā dienā nometnē ieradās pāri par 50 bērniem.

● Māc. I. Gaide Otavas Sv. Pētera baznīcā salaulājis Osvaldu Lasi un Ireni Anitu Niedri no Kalgarijas. Līgavainis pieder pie studentu korporācijas Fr. Lataviensis un līgava pie studenšu korporācijas Selga saimes. Jaunais pāris dzīvos Toronto.

● Latviešu sporta apvienības Kanadā rīkotās šaušanas sacīkstes 18. jūnijā mednieku un makšķernieku īpašumā Bērzainē norisinājās labvēlīgos laika apstākļos. Tās vadīja LSAK šaušanas nozares vad. O. Zvirgzdgrauds.

Mazkalibra šauteņu klasē (iesp. 600) ar 586 pnk. meistara godā atkal tika Pēteris Grauds. Piezīmējams, ka minētais rezultāts ir augstākais sasniegums trimdā. Seko O. Zvirgzdgrauds (548). Strēlnieku klasē: E. Viškers (515), A. Plūdums (468), L. Ozols (457). Sacensībās piedalījās 7 šāvēji.

Māla baložu šaušanā (14 dalībnieki) 16 jardu disciplīnā (iesp. 50 baloži) A klasē uzvarēja A. Beitiņš (46). Seko V. Krauklis (44) un A. Mackars (41). B klasē: A. Plūdums (44), G. Vilmanis (42), H. Leitis (41).

Dubultbaložu šaušanā (50): V. Krauklis (43), A. Mackars (38), A. Plūdums (38). B klasē: H. Leitis (40), G. Paeglis (36), G. Vilmanis (32).

Internacionālie baloži (25): A. Mackars (22), V. Krauklis (18), G. Paeglis (14). B. klasē: G. Vilmanis (14), A. Plūdums (14), J. Miķelsons (13). Ar priekšā došanu (50): G. Vilmanis (45), A. Brencis (44), A. Rūdolfs (44).

Māla baložu šaušanas disciplīnas vadīja A. Mackars ar pal. A. Brenci un A. Rūdolfu. Balvas uzvarētājiem pasniedza šaušanas noz. vad. O. Zvirgzdgrauds.

● Mednieku un makšķernieku kluba internās makšķerēšanas sacīkstes 16. jūlijā Cameron ezerā. Sacīkšu sākums plkst. 13 un turpināsies vēl nākamā dienā. Pulcēšanās Mackaru vasarnīcā.

● Kesvikas, Bramptonas un Druvas nod. gadskārtējās šaušanas sacīkstes 16. jūlijā plkst. 9 mednieku un makšķernieku īpašumā Bērzainē. Sacensības paredzētas mazkalibra šautenes un pistoļu klasēs. Pēc tam sporta spēles un draudzības vakars ar vanadžu rīkoto loteriju par labu Patiesības Fondam.

● Nesen Toronto mednieku un makšķernieku Hamiltonas kluba šāvēji piedalījās šaušanas sacīkstēs ar Ņujorkas Longailendas kluba šāvējiem Katskiļu kalnos (Rotas tuvumā).

● Kluba internās šaušanas sacīkstes 23. jūlijā Bērzainē. Mazkalibra klasē tās sāksies plkst. 9, māla baloži — plkst. 10.30, un pistoļu klasē plkst. 14. Vakarā saviesīgs sarīkojums.

Māla baložu šaušanā A klasē (50): V. Krauklis (49), A. Tropiņš (47) — abi no Toronto. A. Pūliņš (Longail.—44). B klasē: H. Dance (Longail.—47), A. Plūdums (Tor.—44), G. Loja (Hamiltona—43). No pagarināta attāluma (50) V. Krauklis (43), H. Dance (43), O. Mastiņš (Longail.—41). Dubultbaloži (50): V. Krauklis (45), K. Puriņš (Longail.—42), A. Plūdums (41). B klasē: Būmeistars (Longail.—37), G. Loja (36), H. Sierings (Longail.—34). Internacionālie baloži (25): A. Mackars (Tor.—24), K. Puriņš (22), G. Loja (21). ,,Skeet'' šaušanā (50): A. Mackars (45), A. Plūdums (41), Ž. Nīcis (Longail.—39).Sacensības vadīja Longailendas kluba priekšn. A. Pūliņš, un arī rūpējās par viesmīlību sadraudzības vakarā.

● TLB sestdienas skolai 1982/1983. m.g. ziedojuši dolaros: 1000 — LNAK, 500 — A. Jaunzemis, Toronto latviešu biedrība; 440 — DV Kanadas valde; 300 — DV Toronto nod. vanadžu kopa; 230 — Austrumu draudzes dāmu komiteja; 200 — DV Toronto nodaļa, E. Lazdiņš, Sv. Jāņa draudzes padome, Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja un Toronto latviešu katoļu draudze; 150 — Ārstu un zobārstu globālā valde; 130 — Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja; 125 — Studenšu korp. kopa; 119,94 — A. Kiršteins; 100 — K.Bencons, J. Jakāns, Kaļiņu ģimene, Latviešu virsnieku apvienība Kanadā, archibīskaps A. Lūsis, A. Pīpe, K. un O.Riekstiņi un G. un R.Siliņi; 80 — J. Sveķis; 60 — N. Pētersons, Z. Simanovska un korp. Spīdola Toronto kopa; 50 — A. Alksnis, E. un V. Apsītis, korp. Beveronija, korp. Daugaviete, J. Kūlnieks, Latviešu kara veterāņu strēlnieku biedrība, Latviešu saimniecisko un profesionālo darbinieku apvienība Kanadā, A. Miķelsons, A. Mūrnieks, P. Treiers; 45 — M. Holanders; 40 — M. un P. Vāgneri; 30— A. Pētersons un B. Ziemane; 25 — Katoļu draudzes dāmu komiteja, A. Lielbārdis, J. Liģers un K. Puriņš; 20 — A. un V. Briedis, J. Ezergailis, M. Fenkovskis, E. Jozāns, LNJAK, R. Mikelšteins, A. Ozoliņš, Z. Pūliņš, Sidrabenes nometnes pārvalde, N. un G. Tannis, V. Tikiņš, A. un E. Retigi, A. Tīcmanis; 15 — J. Rolavs un A. Zutis; 10 — N. Pavilonis un A. Strads; A. Korma — stipendiju TLTA ģimnazijas beigšanai; B. Senkēviča — speciālo balvu 30 dol., V. Ziediņš — 100 izlaiduma ielūgumus un aploksnes, Dainas koris — iedziedāto skaņu plati, A. Gugāns — saktiņas, gleznotāja V. Mērniece — divas gleznas, DV Teātris Kanadā — izrādi Diriģents, abonementus — Latvija Amerikā, Laiks, Krājējs, Montrealas vēstnesis un DV Mēnešraksts; grāmatas — Latviešu gaidu priekšniece B. Dumpe, J. un L. Treimaņi. Latvju karavīrs Centrālā valde, Latviešu karavīru organizācija Ziemeļnieki, Sv. Andreja draudzes padome, Prez. Ulmaņa piemiņas komiteja, LNJAK, H. Tichovskis, A. Lūsis, A. Ameriks, A. Pīpes ģimene, K. Kļaviņš, Toronto Latviešu Centrs, TLB, A. Gribusta un A. Cēberes fonds. Uzturēšanos bērnu vasaras nometnēs — Sv. Jāņa draudzes padome, Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja, Austrumu draudzes dāmu komiteja, Saulaines pārvalde, Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja, Sv. Andreja draudzes padome, DV Toronto nod., J. Jakāns — 9 skaitļotājus.

Bramptonas ev. lut. latviešu draudzē iesvētītie no kr.: Eriks Ābele, Jūlia Zariņa un Pēteris Zariņš; 2.r.: māc. A. Briedis un draudzes priekšnieks J. Lūsis.

Sidrabenē pāri par 1000 līgotāju Jāņos noskatījās uzvedumā Papardes zieds atkal zied.

Zīles aicina

Inese Dobele dzied Sv. Jāņa draudzes vokālā ansamblī, darbojas draudzes padomē un Saulaines pārvaldē. Mīl sportu un mūziku, spēlē ģitaru. Protams, viņa ar prieku dzied Zīlēs. Vai arī jūs nevēlaties kalpot latviešu kultūras saglabāšanai un pievienoties Zīles saimei?

Ed. Freimanis

Gaŗā ziema neatnāca

(Nobeigums)

„Lai mūs norūdītu ticībā. Lai dotu mums izdevību cīnīties pret ļaunumu. Lai mēs neiesnaustos savā labklājībā. Dievs soda savus bērnus par viņu izvirtību."

Amerikāņi ir vairāk izvirtuši nekā kanadieši. Kāpēc dažiem jāsaņem sods, bet citi tiek cauri sveikā?"

„Amerikāņus un citus dienvidniekus Dievs sodīs pēc nāves."

Viesturs atzina, ka Alberta valodā bija daudz prāta. Bet Viesturs nespēja paļauties uz Dievu. Viņš gribēja dzīvot, gribēja redzēt savus bērnus laimē, gribēja redzēt savus mazbērnus un viņu bērnus; gribēja, lai viņa cilts dzīvotu paaudžu paaudzēs.

Kaut arī nospiestība padarīja Viesturu laisku, viņš saņēmās un rakstīja brālēnam Jadvinam. Pastāstīja par savu drūmumu, kas pārklāj ar ēnu katru viņa dzīves mirkli. Viņš nevarēja vairs atminēties, kad bija pēdējo reizi smējies. Vai latvieši tēvzemē samierinājušies ar savu likteni? Vai dzīvo mierīgi un mēģina piemēroties apstākļiem, vai arī izmisīgā varonībā grib uzbrukt dienvidu ļaudīm? No Ringulas vienīgi bagātnieki varot izceļot uz Latīņu Amerikas zemēm, jo turieniešiem patīkot, ka viņu zemēs ieplūst zelts un dārgakmeņi. Viesturs cerēja, ka viņa bērni kaut kā noturēsies pretī nāvei un izvairīsies no pēcnācējiem. Kanadas tautai paredzama drīza izmiršana -- kas gan cits? Tāds pats liktenis draudēja arī citām ziemeļu tautām. Militārs uzbrukums Savienotām Valstīm un citām dienvidu zemēm dotu tādus pašus rezultātus -- neaptveramu cilvēku izkaušanu, postu, badu, sērgas.

Saņēmis šo vēstuli, Jadvins pameta visus darbus un rakstīja atbildi. Viņa vārdi bija aizrautīgi, Dieva apgaroti, pilni Viņa spēka. Tā bija vēstule, kas spēja vēso padarīt karstu, neticīgo ticīgu. Bez šaubām Dievs palīdzēja rakstīt; tā bija Dieva vēstule, rakstīta ar Jadvina roku. Dieva vīrs stāstīja, ka Dieva varā ir sūtīt ledus laikmetu, un Viņa spēkā ir tā tuvošanos apturēt. Tāpēc latviešu tauta griežas pie Dieva ar pacietīgām un nerimstošām lūgšanām. Un mūsu tauta tic, ka Dievs apžēlosies. Latviešiem jākļūst par vadoņiem šai kustībā, kam jāapvieno visas tautas -- kā ziemeļnieki, tā dienvidnieki. Pēdējie, protams, arī grib novērst ledus laikmetu, jo tā uznākšana nozīmētu kaŗa draudus un grūtāku dzīvi arī dienvidos. Bet galvenais: Dieva vārdā jācīnās, lai padarītu ziemeļu ļaudis par īstiem Dieva bērniem. Latvijā ticības atjaunošana jau sasniegta. Nu Jadvins ar saviem mācekļiem dosies uz kaimiņu zemēm -- Lietuvu, Igauniju, Somiju, Krieviju un Skandinavijas valstīm. Sludinātāji jau mācās vajadzīgās valodas. Šai darbā skaidri redzama Dieva palīdzība, viņi valodas iemācoties ātri un viegli. Visi esot laimīgi, ka Dievs viņiem devis jaunu dzīves jēgu: kalpošanu Viņam un citiem cilvēkiem. Tikko paspēšot, Jadvins braukšot arī uz Kanadu. Bet varbūt Viesturs pats varētu sākt organizēt dievticīgo grupas. Viss, protams, jāiesāk ar sevi pašu. Viesturam jālūdz īstā ticībā, lai Dievs viņam dod pārliecību par Savu visvareno spēku. Tālāk lai Viesturs piegriež Dievam savu sievu un bērnus; pēc tam lai iet pie kaimiņiem, draugiem, paziņām. Ja Viesturam būs ticība, tad sekmes radīsies -- tās nodrošinās Pats Dievs. Darbu lai iesāk tūlīt -- jau šodien -- ar paša lūgšanām, gavēšanu, meditēšanu.

Izlasījis brālēna vēstuli, Viesturs brīdi sēdēja nopietns, domīgs. Tad viņā ieplūda cerība. Viņš pasmaidīja, jo cerība bija spoža kā gaismas plūsma pavasaŗa rītā. Brālēns Jadvins bija atradis ceļu, kā izbēgt no draudīgā posta. Un cik vienkāršs bija šis ceļš! Viesturs bija dzirdējis mācītājus sludinām par paļaušanos uz Dievu, par ieiešanu Dieva valstībā pēc nāves, bet nevienam nebija bijis diezgan ticības, lai apgalvotu, ka ar lūgšanu var apturēt ledus laikmeta uznākšanu. Viestura vienkāršajam brālēnam bija šāda ticība, un viņš to spēja iedvest arī citos. Viņš bija Dieva izredzētais! Un Viesturs varēja kļūt sava brālēna māceklis Kanadā. Turklāt tas bija viegli sasniedzams: bija tikai jāpaļaujas uz Dievu, jāatzīst Viņa visvarenība. Lielā aizgrābtībā Viesturs nometās ceļos, noskaitīja tēvreizi un turpināja lūgt un slavēt Dievu. Kad viņš piecēlās, viņš juta un zināja, ka bija kļuvis atjaunots cilvēks. Skaidrs, ka cilvēce pakāpsies jaunos ticības augstumos; Dievs piedos tai grēkus un atsauks Savu sodu. Ticība padarīja Viesturu spēcīgu -- tagad viņš iespēs senāk neticamus darbus. Tūliņ viņš sāks strādāt, un Dievs viņam palīdzēs. Jāsasteidz nokavētais darbs!

Jābrauc pie Alberta Jancēna, drauga, kas ticēja Dievam, bet dzīvoja iesnaudies ikdienā un pasaulīgā mantrausībā. Viņu vajadzēja pamodināt darbībai Dieva tīrumā! Īsta dievbijība neaprobežojās ar baznīcā iešanu un Dieva piesaukšanu, pie ēdiena galda sēžoties. Vajadzēja strādāt, cīnīties, kaŗot par Dieva valstību virs zemes!

Albertu Viesturs atrada dārzā lasām tāsdienas avīzi.

„Met zemē tos papīrus!" Viesturs teica, tikko sasveicinājies. „Man pienākusi svēta ziņa no Latvijas. Nem izlasi šo vēstuli!"

Alberts palūkojās Viesturā mierīgi, bet izlasīja apgarojumu drauga sejā. Manāmi aizkustināts, Alberts paņēma vēstuli un lasīja. Jau pēc minūtes viņa acis iemirdzējās un lūpas savilkās smaidā. Nobeidzis lasīšanu, viņš teica:

„Jadvina vēstule pauž Dieva spēku. Tā ir kā brīnums, kas iededzina un aizrauj. Kā lai nepaklausa cilvēkam, kas atradis ceļu uz glābšanu un laimi? Savu darbnīcu man būs viegli pamest, jo tā vairs nekā neienes. Vadi mani, Viestur, es iešu ar tevi, un mēs abi būsim Dieva mācekļi."

5.

Dieva stiprināti, Jadvins, Viesturs un Alberts vadīja ticības atmodu. Ziemeļu zemēs bija vieglāk gūt sekotājus, bet viņi pūlējās arī dienvidniekus atgriezt pie Izplatījuma Valdnieka. Dievbijība bija vērtība par sevi; cilvēkiem vajadzēja kļūt labākiem, neatkarīgi no ledus laikmeta novēršanas. Mērķis bija atjaunotas cilvēces izveidošana, kuŗai Dievs kā atzinību novērsīs savu sodu par grēcīgu dzīvi.

Tāpat kā Jadvinam, arī Viesturam un Albertam Dievs piešķīra varenas runātāju spējas. Tādas patiesībā piemīt katram, kas pilns ticības un sajūsmas par Dievu. Tūkstošiem ļaužu nāca klausīties sprediķus un aicinājumus atmest dzīšanos pēc baudām un mantas, bet padoties Dievam. Visus vienoja patiesas lūgšanas un slavas dziesmas.

Un nepagāja ilgs laiks, līdz Dievs parādīja savu žēlastību. Nākamā ziema bija maiga visās ziemeļu zemēs, Pavasaris nekavējās kā iepriekšējos gados. Latvieši un kanadieši, lietuvieši un krievi, igauņi un somi un visas citas ziemeļu tautas izgāja sēt jau aprīļa beigās vai maija sākumā. Zinātnieki vairs necitēja skaitļus un faktus, kas vēstīja ledus laikmeta tuvošanos. Viņi turpretī atzina, ka Dievam iespējams mainīt planētu ceļus, kā bērns spēj grozīt savu spēļu lietu ripošanu. Dievs svētīja zemi un savus ļaudis ar jaunu laimes laikmetu.

Saulainē

sestdien, 16. jūlijā, pl. 19

Toronto Latviešu biedrības drāmas kopa V. Brastiņa režijā izrādīs Anšlava Eglīša

Pēc kaut kā cēla, nezināma

Ieeja $5, studentiem un pensionāriem $3, bērniem līdz 16 g. — brīva.

SAULAINES PĀRVALDE

Ilze Liepiņa

Mana vasara

Nozied mana vasara,
Ziedu pilnā pļavā.
Izdzied manu vasaru
Putni koka galā.

Ielaiž laivu vasara
Mana mūža upē,
Gaida zelta pasaka
Rudens krasta pusē.

Žužo manu vasaru
Vēji smilgas skarā.
Aizmieg mana vasara
Ziemas miegā gaŗā.

* * *

Friciš Dziesma

Trimdinieks

Tai maizes garozai, mute
ikdienas ko spītīgi prasa,
ir pazemojuma rūgtums
un izsmiekla piegarža asa.

Neko vēl neesi sācis,
jau nogurums rokās un kājās;
gan eji starp tūkstošiem ļaužu,
nekur taču neesi mājās.

* * *

Marija Urnežus

Ziedu Rapsodija

Pirms vēl modies lapu plaukums,
Ziedos līkst jau zaru zari.
Acāliju košais jaukums
Iedziedāt steidz pavasari.

Zilgmē tvaiko ziedēt alka,
Zeltu šūpo forsitija.
Reibusi no smaržu malka,
Klausos ziedu rapsodijā.

Dafodiļu dzidrā zvanā
Visu ilgu balsis tveŗas.
Nebeidzamā atdzimšanā
Skaistums jaunos ziedos veŗas.

Magnoliju saldos čukstus
Vēja kokle tālēs aiznes,
Satrauc prieks ik dzīves pukstu —
Zālē daino zilas zvaigznes.

Pietvīkušām tulpēm, liekas,
Plaksti veŗas medus pilni.
Smaidot, dzirkstot skati tiekas,
Šalkdams apbuŗ ceriņvilnis.

Nevar gaŗām aiziet salti,
Krūtīs jādzīst senai vainai,
Kad kāds ziedu mākon's balti
Ieskauj ainā brīnumainā.

* * *

Zināida Lazda

Iznīcība

Es tevi zeltā redzēju,
Kas kokos pacelts bija,
Kad, iedama uz vakaru,
Tur rudens saule lija.

Kad ābols krita raisījies,
Vai oga bira sārta,
Man likās, kāds man čukstētu:
Drīz pienāks tava kārta.

Un upe tecēt apstājās,
Un putni nedziedāja,
Tik koku gali zeltaini
Un iznīcīgi māja.

Rīgas paviljona panākumi

Pēc deviņu dienu darbošanās Lieltoronto starptautiskās Karavānas 46 paviljoni slēdza durvis 25. jūnijā. Šai laikā Rīgas paviljonu apmeklēja ap 12.000 personu, par 10 proc. vairāk nekā pērngad, no tiem 70 proc. bijuši no citām tautām. Karavānas beigu sarīkojumā 30. jūnijā Royal York viesnīcā, piedaloties ap 2000 Karavānas dalībniekiem, žūrija paziņoja apbalvojumus. Rīgas paviljons ieguva pirmo godalgu par labāko mākslas un daiļamatniecības skati un par tērpiem, kā arī par iekšējās temas dekorējumu. Arī Rīgas pilsētas galva Pauls Legzdiņš starp turpat pussimt citu paviljonu galvām, kas katrs reprezentēja savas izcelsmes zemes galvaspilsētu, ieguva augstu atzinību un ierindojās jau tūliņ otrā vietā.

Pēdējo četru gadu laikā Rīga starp Karavānas paviljoniem izpelnījusies daudz godalgu. Pērngad Rīgas paviljons ieguva pirmo godalgu kā labākais paviljons, kā arī divas otrās vietas par iekšējās temas dekorējumu un par ēdieniem. Rīgas pilsētas galva, kas toreiz bija V. Cifersons, izpelnījās ,,Caravan's Mayor of the Year'' un ,,Miss Riga'' Dagnija Tauriņa ieguva trešo vietu. Šīgada ,,Miss Riga'' bija Toronto pilsētas policiste Dina Kalna. 1981. gadā Rīga ieguva četras godalgas, ieskaitot otru vietu paviljonu novērtējumā un trīs pirmās godalgas, bet 1980. gadā no piecām iegūtām godalgām viena pirmā vieta bija par daiļamatniecības skati; pārējās bija otrās un trešās vietas. Šogad labākā paviljona balvu ieguva Tokio paviljons. Par ,,Miss Caravan-83'' kļuvusi ,,Miss Novgoroda''. Lietuviešu paviljons Viļņa izpelnījies pirmo vietu par ēdienu bufeti, bet labākie priekšnesumi un choreografija bijusi Kijevas paviljonam.

Rīgas paviljonā iegriezies arī Ontario provinces valdības loceklis D. Timbrels, kas pārstāv vēlēšanu iecirkni, kur atrodas Latviešu Kultūras Centrs, tāpat mūsu paviljonu apmeklējis Kanadas federālā parlamenta loceklis D. Kollonets, kas darbojas pretkomūnistiskā līgā, kā arī daudzi latviešu sabiedrībā redzamākie tautieši, to vidū arī archibīskaps A. Lūsis un LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Bija arī ieradušies tāli viesi no citām zemēm, pat no Dienvidamerikas, Austrālijas un Zviedrijas, kas bija iegriezušies ceļā uz dziesmu svētkiem Milvokos un izmantoja gadījumu pabūt lielākajā latviešu centrā Toronto.

Liela piekrišana bija suvenīram — Rīgas paviljona piespraužamai pogai, ap 1000 gabalu ātri vien izpārdeva. Paviljona apmeklētājiem bija pieejama arī Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības izdotā brošūra Latvia, kuŗas 200 eksemplārus interesentiem izdalīja jau pirmajā vakarā. ,,Paviljona rīcības komiteja tad pavairoja melnbaltā technikā vēl 3000 šādu brošūru novilkumus'', izteicās rīcības komitejas vicepriekšsēde un sekretāre Judīte Vāgnere. ,,Šī brošūra atgādināja mūsu tautas traģēdiju un iepazīstināja ar mūsu zemi, tās vēsturi, kultūru un mūsu cīņu pret rusifikāciju un genocidu.''

Priekšnesumos piedalījās TLB Diždancis, DV Toronto deju kopa Daugaviņa, DV vīru koris Kanadā, Dainas koris, vīru ansamblis Kalvis, vīru koris Viesturs, jaukts instrumentāls un vokāls ansamblis ,,Rīgas stīga'' un vairāki koklētāju ansamblį, kā arī kupletists Namejs Batraks. Priekšnesumu seansi, kas notika vairākas reizes dienā, bija labi apmeklēti. Jaukos laika apstākļos paviljona apmeklētāji pakavējās arī ,,Alus dārzā'' zem baltajiem bērziem, lai iebaudītu pie galdiņiem kausu vēsā alus. Te bija ievēroti arī divi lielā laikraksta Toronto Star žurnālisti, kuŗiem paskaidrojumus par Rīgas paviljonu un latviešiem vispār sniedza Arnis Markitants.

Rīgas paviljona viesu apkalpošanā, paēdināšanā, kārtības un tīrības uzturēšanā piedalījās ap 800 darbinieku, kas ziedoja savu laiku un darbu paviljonam. Atzīmējams, ka puse no šiem darbiniekiem bija latviešu jaunieši, kas ar prieku nāca strādāt.

Financiālā ziņā labus panākumus, kā vienmēr, devusi ēdienu bufete un krodziņš, tāpat bijuši ienākumi arī no daiļamatniecības tirdziņā pārdotiem darbiem, zināmu komisiju maksājot paviljonam.

V. S.

Daiļā tautu meita Dina Kalna ikdienā ir profesionāla policiste.

PĒC KĀ TIECAS LATVIEŠU JAUNATNE?

Jaunība ir meklēšanas laiks: tad aug miesa un gars. Jaunība — kaŗa lauks, pilns ar pamestām ideoloģijām un ar jauno asinīm. Jaunatne ir rūgta, asa un cieta — kā dimants; tikai laiks var to mīkstināt. Ir vieglāk mīkstināt līdzskani: tikai pieliec mazu ļipiņu!

Pēc kā tiecas jaunatne? Pat paši jaunieši to nezina. Arī viņi prasa šo jautājumu.

Tautai ir grūti uzturēt jaunātni: būtu vieglāk audzināt mazas tropiskas zivtiņas. Jaunātne jābaro ar zinātni un ar enerģiju, jārosina tās domāšana, sajūsma, griba piedalīties. Bet šādas preces nav atrodamas stūŗa pārtikas veikalā. Jaunatnei arī ir nepieciešama bezgala plaša telpa, kur skriet , kur augt. Augt — jā, tas ir pēc kā jaunatne tiecas, it sevišķi latviešu jaunatne.

Divdesmit divos gados mūsu vectēvi un vecmāmiņas sev ,,izkala'' valsti Baltijas jūŗas krastā. Tagad viņu jaunieši — izkaisīti kā sēnes salātu bļodā — mācās turēties kopā. Vēstulēs, lidmašīnās un telefona sarunās skrien ap pasauli latviešu valoda. Šīs pazaudētās valsts bērni cenšas izprast to, kas bija un kas notika tanīs divdesmit divos gados.

Daugaviņa, melnacīte, kāpēc tu visus tā dzejiski iespaido? Kā izklausās lakstīgalas dziesma? Kanādā tāda putna nav. Lakstīgala! Kad pirmo reizi redzēju šo putnu kādā bildē, nevarēju saprast, kā tāds mazs, niecīgs putniņš varēja likt par sevi runāt tik daudzās tautasdziesmās, varēja dot rakstniekiem saldas atmiņas. Laikam biju izlutināta ar žurnālos redzētajiem Afrikas putniem: lieli, balti, daži raibi, aizkustinoši skaisti. Bet ar laiku sāku labāk šo lakstīgalu saprast.

Latviešu tauta bija cieši saistīta ar zemi un ar tās dāvanām. Viņa meklēja taisnību un īstenību dzīvē, zināma, ka spoži svārki un mākslīgums apsedz dvēseli. Viņi nemaldījās, domādami, ka dārgi tērpi ir valkātāju dvēseles spogulis.

Lakstīgala un ziedošie kartupeļu lauki latviešu jaunatnei māca meklēt savas tautas gara vienkāršo īstenību. Jā, varētu teikt, ka jaunatne cenšas izprast savas tautas simbolus, lai tad veidotu savus. Viņa mēģina izprast to, pēc kā vecie ir cīnījušies, lai tad uzsāktu savu cīņu. Parādās atkal kaŗa lauks ar pamestām ideoloģijām. Jaunatne pa to bradā, aizmirstas gaŗumzīmes, noskrāpējas potītes un ciskas.

Jaunieši cenšas savu tēvu valodu uzturēt, lai varētu sarunāties savā starpā un arī ar citām paaudzēm. Mīkstie ,,ķ'' un ,,ģ'' viņu mēles satin mezglos. Platie un šaurie ,,e'' un ,,ē'' skrien pa nāsīm.— Tomēr laimīgā kārtā tauta ir atvērusi vairākas skolas, kur šīs trakās zilbes savalda un mēles apmāca.

Šodien šie divpadsmit jaunieši tiecas pēc piecniekiem. Rītā un nākotnē cīņa turpināsies. Latviešu jaunatnei gribētos ne tikai sevi paildzināt, bet arī tā grib tos divdesmit divus gadus atkal atsaukt uz mūžu mūžiem un pasauli aptīt kā Ziemas svētku dāvanu ar savu dārgo valodu.

Anita Matušēviča

Ievietojam Toronto Latviešu Tautas Augstskolas ģimnazijas absolventes Anitas Matušēvičas pārbaudījuma darbu latviešu valodā.

Rīgas paviljona daiļamatniecības skatē savu māku rādīja zeltkalis A. Gugāns un kokgriezējs-tēlnieks O. Turķis. Foto J. Liģers.

Toronto simfoniskā orķestŗa vasaras sezonas ievadījumā 12., 13. un 14. jūnijā Roy Thomson koncertzālē pianists Arturs Ozoliņš atskaņoja Čaikovska klavieŗkoncertu B minorā.

Kanadas prese norāda, kā Ozoliņš jau 13 gadu vecumā uzņemts Toronto Karaliskā konservātorijā, mācoties pie Tālivalža Ķeniņa un vēlāk Alberta Guerrero. Viņš papildinājās Parīzē un Ņujorkā.

Ozoliņš jau četrdesmit reizes bijis Toronto simfoniskā orķestŗa izlases solists. Koncertturnejās Ozoliņš viesojies visos kontinentos, un kritiķi viņu novērtējuši par vienu no mūsdienu lielākiem klavieŗu virtuoziem.

Pazīstamais Ņujorkas mūzikas kritiķis Vintrops Sardžents (Winthrop Sargeant) nesen rakstīja: ,,Ir piepildījies, ko es paredzēju: Arturs Ozoliņš ir sasniedzis pasaules klases meistara līmeni!''

Varam lepoties ar A. Ozoliņa panākumiem.

RAIBĀ NEDĒĻA

PREZIDENTA DEMONSTRĀCIJA

Vai mēs pirms gada būtu iedomājušies, ka pasaules lielākās demokratijas vadonis ASV prezidents kādā dienā demonstrātīvi parādīsies preses un televīzijas priekšā ar žetonu, kuŗā rakstīts: ,,Brīvību Latvijai!'' Mēs tagad

Rēgens: ,,Freedom for Latvia.''

esam pateicīgi prezidentam Rēgenam ne tikai par Baltiešu dienas izsludināšanu, apspiesto nāciju nedēļas proklamēšanu, bet arī par šo simbolisko soli, kas dod mums pamatu gaišākām cerībām.

Kā parasti pēc panākumiem rodas daudz slavas lauru plūcēju, tā arī pēc baltiešu pieņemšanas Baltajā namā panākumus šī pozitīvā pasākuma īstenošanā sev piedēvēt mēģina vairāki aktīvisti. Pārpratumu novēršanai jāpaskaidro, ka pateicība pienākas Baltiešu

Valdis Pavlovskis pateicās prezidentam.

brīvības līgas latviešu prezidentam Valdim Pavlovskim (PBLA valdes priekšsēža Olģerta Pavlovska brālim), kā arī viņa tuvākiem līdzdalībniekiem kaliforniešiem A. Jerumanim, J. Blāķim un citiem. Protams, neatsveŗama bijusi arī līgas lietuviešu un igauņu vadības līdzdalība.

GENŠNERS VAŠINGTONĀ

Starptautiskās diplomātijas uzmanības centrā aizvadītajā nedēļā bija Rietumvācijas ārlietu ministra Hansa Ditricha Genšnera tikšanās Vašingtonā ar prezidentu Rēgenu. Kā zināms, Genšners pavadīja kancleru Dr. Kolu uz Maskavu un bija klāt Rietumvācijas valdības galvas tiešās sarunās ar Andropovu.

Genšners Rēgenam mēģināja apgalvot, ka taktisko atomieroču ierobežošanas ietvaros no Kremļa varot sagaidīt piekāpšanos, un Eiropas aizsardzības ietvaros Andropovs varbūt neieskaitīšot Lielbritanijas un Francijas taktiskos aizsardzības atomieroču arsenālus. Pagaidām tas gan ir optimistisks uzskats, aiz kuŗa vēl nav nekādu konkrētu solījumu. Vāciešu diplomāts apliecināja arī to, ka Andropovs būtu ar mieru tikties drīzumā ar Rēgenu, un šī tikšanās palīdzētu mazināt austrumu un rietumu konfrontācijas draudus.

Atzīmēsim, ka padomju propaganda saviem nolūkiem patlaban izmanto kādas amerikāņu meitenes ciemošanos Padomijā, kas noslēgšoties Kremlī, kur 11 g. vecā Samanta Smith pašam Andropovam noprasīšot, vai Pad. savienība patiesi vēloties mieru un neuzsākšot kaŗu. Amerikāņu meiteni vadā apkārt pa visu Padomju imperiju un jābrīnās, ka viņas māte Krimas sarkano pionieŗu nometnē neļāva Samantai pionieŗu formas tērpam pievienot sarkano lakatiņu.

PĒC MADRIDES STOKHOLMA, OTAVA UN PARĪZE

Pēc turpat trīs gadu ilgas tielēšanās Helsinku nolīguma pārbaudes konference Madridē tuvojas nobeigumam, kur beigu vēstījumā dienas gaismu atkal ieraudzīs tukšu deklarāciju savārstījums. ASV galvenais delegāts Maksis Kapelmans jau steidzas iztēlot Madridi kā rietumu stingrās nostājas panākumu. Viņš jau devies uz Vašingtonu, lai par to ziņotu ārlietu ministram Šulcam, lai pierunātu pēdējo doties uz Spānijas galvaspilsētu parakstīt amerikāņu vārdā diplomātiskās laipošanas augli. Lai ko Madridē parakstītu, Helsinku nolīguma parakstītāju 35 valstu tukšā salmu kulšana turpināsies 1984. gadā Stokholmā, kad runās par savstarpēju uzticību un atbruņošanās iespējām.

1985. gadā tie paši vēži pulcēsies Otavā debatēt par cilvēka tiesībām, un 1986. gadā dosies uz Parīzi, lai runātu par ciešāku sadarbību kultūras lietās. Līdzšinējās konferences Maskava izmantojusi saviem propagandas nolūkiem, apvainojot rietumus Helsinku līguma nepildīšanā, bet šī līguma attiecināšanu uz Pad. savienību uzskata par iejaukšanos suverēnās valsts lietās.

KOLS IEDROŠINĀJĀS

Bonnas kanclera Kola Maskavas apmeklējumā vācu valstsvīram bija jāatsakās no starpnieka lomas Vašingtonas un Maskavas attieksmju normālizēšanas plānos. Pirmajā dienā vārgās veselības dēļ Andropovs Bonnas ciemiņu nevarēja pat pieņemt. Gaidītās piekāpības vietā Andropovs nākamajā dienā pārsteidza

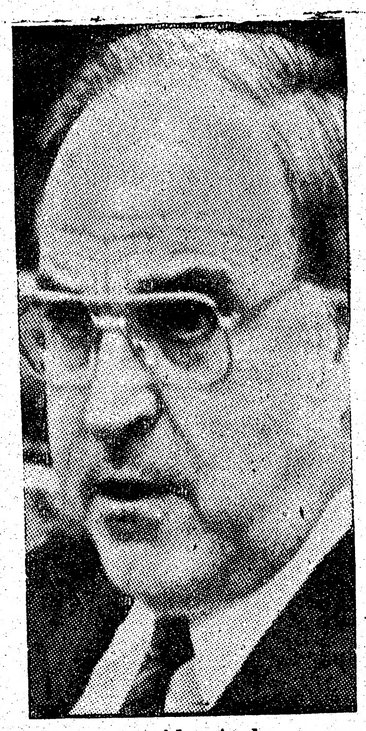

Kols pārsteidza Andropovu.

Kolu ar asu Bonnas ārpolitikas kritiku, brīdinot no sekām, kas ne tikai Rietumvācijai, bet arī visai Eiropai draudēšot, ja tā tomēr pieņemšot amerikāņu piedāvātos atomieročus.

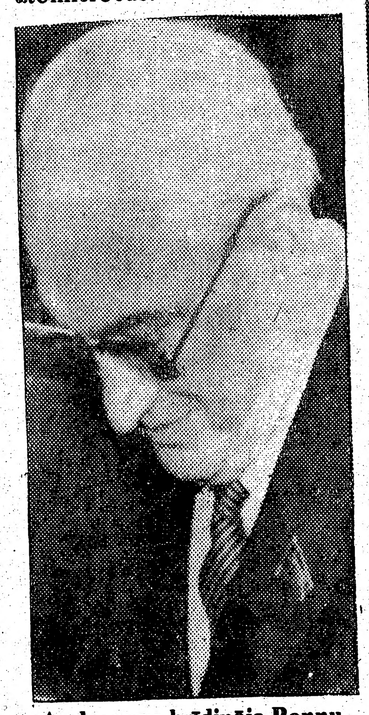

Andropovs brīdināja Bonnu.

Arī Kols no savas puses sagādāja pārsteigumu Andropovam, atgādinot, ka 80 milj. lielās vācu tautas sadalīšana divās atsevišķās territoriālās un politiskās vienībās nav normāla parādība, kam agri vai vēlu jāizbeidzas. Kols Andropovam jautājis: ,,Ko jūs darītu, ja Pad. savienība būtu sadalīta divās daļās? Vai arī jūs neuzskatītu par savu pienākumu darīt visu, lai nenormālo stāvokli likvidētu?'' Andropovam no pārsteiguma palikusi mute vaļā.

ŠULCA APLIECINĀJUMS AFGANISTĀŅU PARTIZĀNIEM

No Tālo un Vidējo austrumu misijas ASV ārlietu ministrs Šulcs atgriezās Vašingtonā tikpat kā tukšām rokām. Tālajos austrumos viņš amerikāņu sabiedrotiem lika pie sirds arī pašiem nest upuŗus savu tautu pasargāšanai no nelūgtu spēku ekspansijas plāniem.

Ceļojuma beigu posmā Šulcs negaidot iegriezās Pakistanā, kur Afganistānas pierobežā, tiekoties ar nacionāliem afganistāņu brīvības cīnītājiem, apliecināja: ,,Mēs esam ar jums!'' līdz šim brīvo afganistāņu vārdā ASV drosmīgi runāja kādreizējais prezidenta padomdevējs valsts drošības jautājumos Dr. Zbigņevs Bžezinskis.

Šulca deklarācija nāk īstā laikā, jo afganistāniešu cīnītāji ir pārgājuši uzbrukumā un sagādā arvien lielākas galvassāpes Kremļa okupācijas spēkiem. Par tukšu balmutību jāuzskata Kremļa ieceltā Afganistānas ministru prezidenta Babraka Karmala deklarācija, ka nacionālo diversantu bandas esot sakautas un iznīcinātas. Divas dienas vēlāk šie partizāni izpostīja kādu militāru lidlauku Kabulas tuvumā.

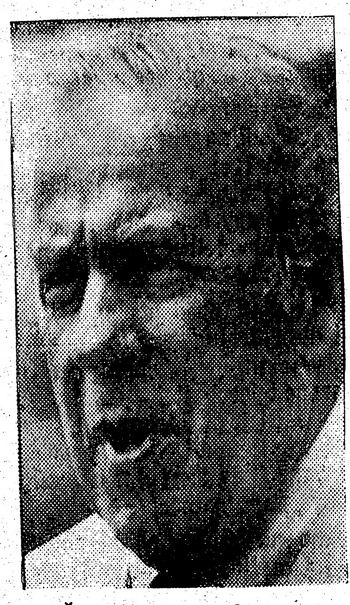

Šulcs tukšām rokām.

Vidējos austrumos Šulcs nespēja vēl atrisināt sarežģīto Lebanonas problēmu, jo kā Sirija, tā arī Izraēla kavējās ar savu bruņoto spēku atsaukšanu.

Stāvokli Vidējos austrumos sarežģī arī dumpinieki palestīniešu atbrīvošanas organizācijas vadībā. Pagājušā nedēļā pats Arafats devās uz Maskavu tur meklēt atbalstu. Tas ir bīstams gājiens, ko ar bažām vērtē konservātīvās arabu valstis.

Arafats uz Maskavu.

SLAVĒJAMS SOLIS

Bieži vien mēs cilvēkus vērtējam pēc personiskām simpatijām vai antipatijām. Nav noliedzams, ka Kanadas latviešu vidū ar spožu panākumu karjēru var lepoties torontietis Bruno Rubess. No nepazīta apdrošināšanas aģenta līdz lielās vācu Volkswagena Kanadas prezidenta amatam tikt viņam nav palīdzējusi tikai laime. Pamatā bijuši viņa profesionālie dotumi, zināšanas un spējas. Grūti pateikt, cik Rubesam ir īstu draugu, cik skauģu vai ienaidnieku. Pagājušā nedēļā Bruno Rubesa vārds atkal bija lasāms Kanadas presē.

Gadījās, ka nesen Toronto simfoniskais orķestris koncertēja kādā parkā atomieroču aizliegšanas propagandas mītiņā. Te jānorāda, ka Toronto simfonisko orķestri ar lielām naudas summām atbalsta bankas, saimnieciskie pasākumi u.c. Vēstulē Simfoniskā orķestŗa vadībai Volkswagena prezidents B. Rubess paziņojis, ka viņa vadītais pasākums turpmāk orķestri neatbalstīs tādēļ, ka tas iesaistījies pretrunīgā politiskā akcijā. Rubess ir pirmais, kas šādā veidā nepārprotami protestējis. Simfoniskā orķestŗa vadība gan taisnojās, ka pieminētā koncertā orķestris nav piedalījies kā vienība, bet tur spēlējuši atsevišķi mūziķi diriģenta Dēvisa vadībā.

VĒL PIEŅEM JAUNUS SLUDINĀJUMUS

Latviešu Kreditsabiedrību 1984. gada grāmatai — kalendāram.

Uzņemot kontaktu ar Latviešu Kreditsabiedrību kalendāra 1983.g. sludinātājiem, ar šo ziņojam, ka 1984.g. kalendāram, ko atkal iespiedīs Amber latviešu spiestuve, vēl var pieteikt jaunus sludinājumus. Tāpat organizācijas un amatpersonas, kas nav minētas 1983.g. kalendārā un kas ievietojumu vēlētos 1984.g. kalendārā, laipni lūgtas vajadzīgo informāciju piesūtīt Amber spiestuvei līdz 31. augustam.

Sludinājumu maksas par lappuses 6 1/2 x 4'' telpu	**$100**
'' puslappusi	**'' 60**
'' trešdaļu lappuses	**'' 35**
'' ceturtdaļu lappuses	**'' 30**

Sludinātāji saņem gada grāmatu par brīvu.
Uzņēmēju sarakstā minimāla maksa par 3 līnijām $5
Par katru līniju virs 3, piemaksa $2
Ja vēlas saņemt gada grāmatu, jāpiemaksā $2.50

Sludinājumi piesūtāmi līdz 6. septembrim Amber Publ. Ltd., 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9, tel. (416) 466-1514.

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Vasaras mēnešos veikals atvērts darbdienu vakaros līdz pl. 17 un sestdienās līdz pl. 15.
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

Ja domājiet iegādāties jaunu māju vai pārdot esošo, būšu priecīga Jums pakalpot.

A. E. LePAGE (ONTARIO) LTD REALTOR

Maria Tiltins, B.A., B.Ed.
1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4
Birojā: (416) 537-3431
Mājās: (416) 536-3702

ĒRGĻU LIGZDAS
MEDUS
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

EAGLESNEST

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

LATVIJA AMERIKA

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $40.00
☐ 6 mēnešiem $21.00
☐ 3 mēnešiem $12.00

Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

RM
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
NSM
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5.
Tel. 924-1408.
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

BALTIC PLASTERING
Lic. 10586
izdara **apmetumu darbus** un veic citus **mazākus māju remontus.** Šinīs darbos 30 gadu prakse.
Lūdz zvanīt **Lielbārdim 536—4496**

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane

GRĀMATA LABĀKAIS DRAUGS BRĪVDIENĀS

K. Ķezbers — Skābaržu nams, rom..... $13.50
E. Alka — Gaigala — Dzīves,mozaīka, dz..... $12.00
V. Kārkliņš — Vēstule no dzimtenes, rom..... $15.50
I. Gubiņa — Uz vienpadsmito stāvu..... $13.00
These Names Accuse..... $25.00
J. Babre — Svētā gara baznīca, mīl. der..... $14.00
L. Venta-Dobrovoļska — Mīlestība, dz..... $12.00
E. Dunsdorfs — Muižas..... $15.00
Edg. Andersons — Latvijas vēsture 1920—1940
Ārpolītika I d..... $41.00
V. Strēlerte — Pusvārdiem, dz..... $12.00
Ceļa zīmes Nr. 62..... $ 5.00
Rūgtais Apīnis Nr. 55..... $ 3.50
A. Eglītis — Mana banka..... $16.50
Z. Mauriņa — Trīs brāļi, rom..... $15.50
E. Grīslis — Dievs Kungs ir latvju
stiprā pils, esejas..... $15.50
Z. Liepa — Divas saules, dzej..... $ 8.50
A. Balode — Mirkļu meti, dzej..... $12.00
A. Eglītis — Caur daudzām zemju zemēm..... $ 7.00
A. Ivaska — Gaisma ievainoja, dzej..... $13.00
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dzej..... $12.00
I. Liepa — Vēja slotas, stāsti un nov..... $16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm..... $24.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom..... $16.00
I. Gubiņa — Pār plašu jūru, dzej..... $12.00
K. Siljakovs — Mana atbilde, atm..... $14.00
L. Kalniņa — Valentīns un viņa sievietes..... $12.50
P. Kalniņš — Viesuļi — Virpuļi, atm..... $22.00
A. Plensners — Vecā liesma, mīl. st..... $ 4.60
VERONIKA STRĒLERTE, sakārt. M. Gūtmane.. $12.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.
DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921 - 7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Jaunie autori!
Jūsu sacerējumus lietpratīgi sagatavo publicēšanai.
* **Izvērtē**
* **Novērš valodas kļūdas**
* **Rediģē**
* **Sagatavo salikumu**
* **Iekārto manuskriptu iespiešanai**
* **Palīdz aprēķināt publicēšanas izmaksu vai sagādā izdevēju**

Kvalificēti lietpratēji romānu, atmiņu, dzeju grāmatām kā arī organizāciju periodiskiem izdevumiem.
Tuvāka informācija:
Latvian Publishing Consultants
38 Morningside Ave.
Toronto, Ontario
M6S 1C4 Canada

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466—1514 465—7902

BLOOR—JANE rajonā
IZĪRĒJAMS DZĪVOKLIS.
Vēlams bezbērnu pāris.
Zvanīt 767-8580.

Izdara
KRĀSOŠANAS DARBUS
Labs darbs, mērenas cenas.
Zvanīt **pēcpusdienās 924-7095**

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

Juri Kaulu,
Juŗa dēlu, dzimušu 1912.g. Skrundā, meklē piederīgie dzimtenē. Lūdzu rakstīt šī laikraksta sludinājumu daļai.

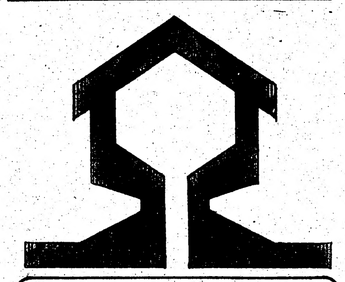

scout roofing
• repairs •
• shingles •
• flat roofs •
929-9088
E. Matiss
33 Rose Ave., Toronto. m4x 1n7

Māc. Jānis Prauliņš

Ar Jēzu uzvarā

"Es esmu vīna koks, jūs zari, kas paliek manī un es viņā, tas nes daudz augļus, jo bez manis jūs nenieka nespējat darīt"... (Jāņa ev. 15, 5.)

Ja skatām mūsu laikmeta seju, tad tā raksturīgākie vaibsti visumā ir nenoteikti, vietām atbaidīgi. Viena līnija tomēr iezīmējas jo redzami. Zemēs un tautās cilvēki ir sadalījušies divās grupās — Kristus piekritējos un viņa ienaidniekos. Cīņa pret Dievu ir zaudēta cīņa, jo viņu nekas nespēj uzvarēt. Dievs ir stiprāks par visiem cilvēkiem. Viņa priekšā nekristīgie cilvēki ir putekļi, kas pazūd miglā.

Mūsu nākotni laikā un mūžībā izšķir, kāda ir mūsu nostāja pret visas pasaules Pestītāju Jēzu Kristu, jo Viņā mājo visa Dieva pilnība. Vienīgi Viņam pieder pestīšanas pilnvara. Visos laikos ir bijuši cilvēki, kas nav atzinuši mūsu Kungu Jēzu un Viņa pestīšanas pilnvaras. Pēcgalā viņi visi ies bojā. Viņi airmirsa Jēzus brīdinājumu.

"Bez manis jūs nenieka nespējat darīt". (Jāņa ev. 15,5b.)

1. Jēzus Kristus uzvar.

Visa mūsu Pestītāja dzīve ir uzvara, turpretī cilvēku uzvaras ir šķietamas un mainīgas. Vienīgais, kas pār pasauli ir guvis uzvaru, ir Jēzus Kristus. Viņš ir uzvarējis grēku, nāvi un velna varu. Pār tiem, kas Viņam pieder, grēkam nav vairs varas. "Bet tagad jūs esat atsvabināti no grēka un esat kļuvuši par Dieva kalpiem, jūsu ieguvums ir svētdzīve un tās gals — mūžīgā dzīvība". (Rom.6,22.)

Jēzus ir vienīgais, kas savās rokās tur nemirstības vainagu, lai ar to savā laikā kronētu savus ticīgos. Viņš uzvar.

2. Jēzus Kristus valda.

Viņš valda pār debesīm un zemi, pār visu, kas redzams un neredzams. Viņš ir noteicējs pār miljoniem kristīgo šai pasaulē, un Kristus valstība ir bezgalīga. Tai nekad nepienāks gals. Visu laicīgo valdnieku vara ir nepilnīga un īslaicīga.

3. Jēzus Kristus pavēl.

Ikvienam kristīgajam ir Pestītājam jāklausa un pēc viņa norādījumiem jādzīvo. Kristīgais cilvēks cilvēku dotajām pavēlēm ir padots tik tālu, cik tās nerunā pretī Dieva pavēlēm.

Viena no Kristus pavēlēm ir: "Eita un dariet par mācekļiem visas tautas", (Mateja ev. 28,19a)

Tas nozīmē cilvēkus vest pie viņa un darīt par Viņa sekotājiem. Par šādiem mācekļiem Jēzus grib darīt visas tautas, lai beidzot būtu sasniegts lielais mērķis — viens ganāmpulks un viens gans. Lai šo dienu sagaidītu, tad ir jāstrādā. Uz to mūs arī aicina kristīgais dziesminieks: „Strādāsim, kamēr vēl diena, tumša nakts drīz zemi klās, lai vairs nebūtu neviena, kas par Jēzu nezinās." To darot, mēs sasniegsim debesis un mūžīgo dzīvību. Kad tas varēs notikt? To atbild pats Pestītājs savā otrajā pavēlē: "Tās mācīdami turēt visu, ko esmu jums pavēlējis.', (Mateja ev. 28, 20a)

Uz visiem, kas to jau dara un darīs, attiecas Jēzus apsolījums: "Un redzi, es esmu pie jums ik dienas līdz pasaules galam." (Mateja ev. 28, 20b)

Tas ir lielākais apsolījums kristīgai draudzei visos laikos, tādēļ Kristus debesbraukšanas diena mums vienmēr atgādina savas domas vērst uz augšu, ne uz zemes lietām. (Kol.3,2.) Jo mūsu piederība ir debesīs.

No 1982.g. 16. decembra līdz 1983.g. jūnijam
Zvaigžņu pulkiem pievienoti DV Kanadā
Bēru fonda dalībnieki:

Tregubenko, Lidija — Toronto nod.
Purmalis, Ernestīne — Toronto nod.
Jansons, Jānis — Toronto nod.
Pone, Artūrs — Toronto nod.
Purmals, Kārlis — Toronto nod.
Lapkovskis, Donats — Toronto nod.
Karlsone-Bērziņa, Elfrīda — Londonas nod.
Jurēvics, Helēna — Toronto nod.

DV Kanadā Bēru fonds

Latviešu Pensionāru Apvienības Dieva mierā aizsauktie biedri no 1983. gada 1. janvāŗa līdz 1. jūlijam.

Pēters Menska
Ernestīne Purmalis
Edvīns Groskaufmanis
Hermīne Višķers
Ada Jasinskis
Arturs Pone
Nadia Eller
Kārlis Dzelze
Klaudija Šreidere
Augusts Roce
Jānis Ozoliņš
Kārlis Purmalis
Mārtiņš Sniķeris
Kārlis Šverns
Lonija Lucs
Jānis Sališs
Alma Vilmanis

Viņus mīļā piemiņā paturēs
Latviešu Pensionāru Apvienība Toronto.

Pāvests apmeklēs Kanadu

Kā ziņo izdevums Canadian Scene, pāvesta Jāņa Paula Kanadas apmeklējums paredzēts nākošgad. Pēc Vatikana ziņojuma pāvests ieradīsies Kanadā 9. septembrī un uzturēsies šeit 10 dienas. Šis būs pirmais pāvesta Kanadas apmeklējums austrumkrasta apgabalos, Kvebekā, Ontario un Rietumkanadā. Paredz, ka pāvests pavadīs Toronto divas dienas, no 14. līdz 16. septembrim. Savā viesošanās laikā Kanadā pāvests vadīs brīvdabas meses — vienu Toronto un otru Midlandē, Ontario, Svēto mocekļu svētnīcā, kas uzcelta 144 km ziemeļos no Toronto jezuītu misionāru piemiņai, kuŗus 1649. gadā nogalinājuši Hjuronas irakvā indiāņi. (vs)

VANKUVERA

10. Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku Vankuverā rīkotāji lūdz jaundarbus jaundarbu koncertam dziesmu svētku laikā 1985.g. Jaundarbus koŗa, solo vai instrumentālmūzikai atskaņos atsevišķā koncertā. Oriģināldziesmas vai tautasdziesmu sabalsojumus vērtēs šim konkursam sastādīta komisija dziesmu svētku mūzikālās daļas vadītājas O. Griķes vadībā. Labāko darbu godalgošanai sadalīs 9. Rietumu krasta dziesmu svētku Portlandē vadītāju piešķirtos 1.000 dol. Jaundarbi jāpiesūta rīcības loka vadītājam A. Pūpolam līdz 1984. g. 1. septembrim ar šādu adresi: 7731 Afton Dr., Richmond, B.C. V7A 1A2. Tālrunis (604) 277-2127. Komponistiem piesūtot jaundarbus, lūdzam pievienot arī mazu dzīves un mūzikālās izglītības aprakstu. J. R.

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, On. M4V 1J6, tāl. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Draudzes mācītājs jūlijā un augustā nebūs parastajās stundās kancelejā. Draudzes kancelejа atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17.

Sākot ar 10. jūliju līdz augusta beigām dievkalpojumi dievnamā būs pl. 19, bet jūnijā un atkal septembrī tie ir pulkst. 11.

17. jūlijā dievkalpojums Saulainē pl. 10.30, pl. 19.00 dievnamā.

24. jūlijā dievkalpojums Saulainē pl. 10.30, dievnamā pl. 19.

31. jūlijā Bērnu svētku dievkalpojums Saulainē pl. 10.30; dievkalpojums dievnamā nenotiks.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8. Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5. Māc. J. Cālīša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un no 18 — 19. Citā laikā iepriekš sazinoties.

Vasaras mēnešos draudzes mācītāja kārtējās biroja stundas nenotiek. Mācītāju var satikt katrā laikā, iepriekš piezvanot: baznīcā — 924-1563; Sidrabenē — 1-335-9038; māja — 482-8403; māc. Em. Ā. Čops — 249-6593.

17. jūlijā plkst. 10 dievkalpojums ar dievgaldu. Plkst. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

24. jūlijā plkst. 10 Sidrabenes bērnu svētku dievkalpojums. Dievkalpojums dievnamā nebūs.

31. jūlijā plkst. 10 dievkalpojums. Sidrabenē dievkalpojuma nebūs.

7. augustā plkst. 10 dievkalpojums Sidrabenē. Sporta svētki. Teoloģijas kursi.

13. augustā, sestdienā, plkst. 17 dievkalpojums un bērnu nometnes noslēgums.

14. augustā plkst. 10 dievkalpojums; plkst. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ontario M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

17. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tālavā. Pēc dievkalpojuma atspirdzinājumi.

24. jūlijā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

31. jūlijā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

7. augustā pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street North, Brampton, Ont.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

Svētdienas skola un Bībeles studiju lūgšanas sanāksmes jūnija, jūlija un augusta mēnešos nenotiks.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 28 Wilgar Rd., M8X 1J4, tālr. 239—5741. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

17. jūlijā pl. 10 dievkalpojums ar dievgaldu.

24. jūlijā pl. 19 dievkalpojums.

31. jūlijā dievkalpojuma nebūs.

7. augustā pl. 19 dievkalpojums.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6, P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

17. jūlijā pl. 11.00 vasaras nometnes dievkalpojums Tērvetē.

24. jūlijā pl. 11.00 vasaras nometnes dievkalpojums Tērvetē.

31. jūlijā pl. 19.00 dievkalpojums baznīcā.
baznīcā.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

17. jūlijā pl. 11.00 dievkalpojums Sprīdīšos. Dziesmu lapiņas.

24. jūlijā pl. 11.00 Kapu svētku dievkalpojums Beechwood kapsētā. Dziesmu lapiņas. Lietainā laikā pl. 18.00 Pēteŗa baznīcā.

31. jūlijā dievkalpojums nenotiks.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS „BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
28. gadu gājumā
katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro, Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont. M9V 2B4
tālr. 749-0832

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.50

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
Klubs no 19. jūnija līdz 28. augustam svētdienās slēgts.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums
ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905
POKO'S MEAT
376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.

Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.

Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).

Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —

Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor nodaļas. Tel. 535-6252.

SAIŅI UZ LATVIJU

Ja vēlaties sūtīt dāvanu saiņus saviem draugiem un radiniekiem uz Latviju, Jūs varat lietot lētāku, ātrāku un drošāku gaisa satiksmi, kādu sagādā

SAVE-O-WAY Parcel Service Ltd.

Mēs esam lielākā sabiedrība, kas pakalpo Austrumeiropas zemēm, iesk. USSR.

Ietaupait $40 uz 10 kg gaisa pasta saini. Var sūtīt arī pa jūras ceļu.

Tuvākai informācijai lūdzam zvanīt
532-3042 **532-3794**
vai arī apmeklēt mūsu biroju 337 Roncesvalles Ave, Toronto.
Hamiltonā — 747 Barton Str.E., tel. 544-3603.

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Alcan Building Products — ALCAN
Māju īpašnieki!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem

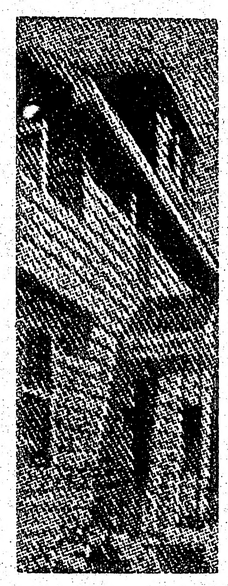

1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantija**

- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM

Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19: 2/3 märc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

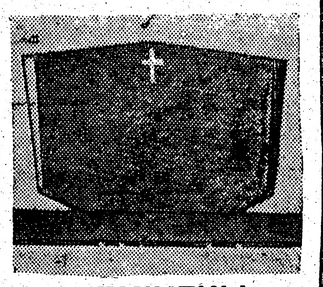

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Čekists Liepa par sakariem

A.Liepa, ko 1982. gada aprīlī tik ļoti iecietīgā zviedru valdība izraidīja no savas zemes par ''nepieņemamu'' darbību, padomju režīmā ir kultūras sakaru komitejas prezidijā priekšsēžā amatā. Zīmīgs ir šī rūdītā čekista sakaru vērtējums.

Viņš runā par grūtībām, kādas sagādā kapitalistisko valstu valdošo aprindu uzņemtais kurss uz militāru konfrontāciju, bet tanī pašā laikā cildina sakaru attīstību ar ārzemēm, kas nevarētu būt tik plaši, vispusīgi sazaroti, ja par tiem nerūpētos, ja tos nekoptu un nestāvētu nomodā krietnās kultūras sakaru piekritēju rindās ASV, Austrālijā, Kanadā, VFR, Rietumberlīnē, Zviedrijā — visur tur, kur dzīvo mūsu tautieši. Par progresīvajiem un lojālajiem kultūras sakaru piekritējiem ārzemēs, kas veicina sakaru attīstību, viņš saka: ,,visaptverošai kultūras sakaru piekritēju kustībai piekrīt galvenā, izšķiroša nozīme''. Jāpiezīmē, ka, pretstatā latviešu atsaucībai, ukraiņi panākuši, ka līdzīga sakaru komiteja Kijevā 1983. gada sākumā tika likvidēta līdzekļu un atbalsta trūkuma dēļ. Liepa, protams, runā par

A. Liepu izraidīja no Zviedrijas.

''uzticamajiem'' tautiešiem ārzemēs un kā ar zelta lietu apbeŗ tos ar visu, kas vienā elpā varētu likties piemērots: ,,patriotiskas degsmes apveltītiem, nacionālā lepnuma izjūtā ar tiesībām atrasties līdzās mūsu tautas labākajiem sasniegumiem''.

Par labas sadarbības piemēriem tas atzīst Alfreda Kalniņa operas ''Baņuta'' koncertuzvedumu Karnegī zālē Ņujorkā, kā arī Kanadas latviešu ielūgtā dzejnieka Māŗa Čaklā un kinorežisora Ivara Seļecka viesošanos Kanadā. Pēdējiem ar plašu programmu Kanadas latvieši izkārtoju uzstāšanos vairākās Kanadas pilsētās.

Taču kā vissvarīgāko lietu Liepa piemin: ,,lai turpinātu nozīmīgu sakaru attīstību nākotnē, Rīgā notiks komitejas 3. konference, kur nospraudīs vadlīnijas nākošajai piecgadei''. Sagaida, ka šajā konferencē pulcēsies daudzi sakaru darba darītāji.

Reakcionārās aprindas arī saņem Liepas svētību, jo tās: ne vien akli rīkojās pret savu tautiešu — emigrantu kultūras sakaru centieniem, bet pret miera un sadarbības ideāliem vispār. Tomēr reakcionārie elementi kultūras sakaru uzvarošo gājienu apturēt neiespēs''!

Rodas jautājums, ko tad īsti kultūras sakaru gājiens vēlas uzvarēt? Kas būtu šinī uzvarā uzvarētāji un kas uzvarētie? Reakcionārās aprindas Liepas apsvērumos parādās kā traucējošs apstāklis, kur viņš ar sakariem necer neko panākt. Tos nekrietneļus viņš aprāda kā tādus, kam esot reālitāšu izjūtu nepietiekamība, kas apņemti ar pretpadomju naidu, kas cer restaurēt kapitālismu, kas meklē konfrontāciju ar miermīlīgo Padomju valsti un kas neseko kultūras sakaru komitejas ideāliem. Citiem vārdiem Liepa pārmet tiem latviešiem, kas atsakās atzīt okupētās Latvijas iekļaušanu Padomju Savienībā, kas meklē latviešu tautai tiesisko neatkarību, kas apsūdz Padomju Savienību genocīda politikas īstenošanā okupētajā Latvijā un tās kolonizēšanā. Varam atzīt, ka Liepa saprot, kur komitejas sakaru uzvaras gājiens atduŗas pret to latviešu nelokāmo pārliecību, kas, apzinoties savai tautai komūnisms dziļi cirstās brūces un neskaitāmos upuŗus, režīma kalpu ''viltus dāvanas'' nepieņem.

Ko iegūst vai zaudē tie, kas cer izmantot doto izdevību? Tie, kuŗi saka, ka viņiem neesot to dažu dāldeŗu žēl un vēl tie citi, kas saka, ka tie ļoti labi prot atšķirt propagandu no īstās mākslas un ka viņus nekas neietekmē...? Varbūt ka izdevību izmantotāji paši neapzinās, ka tie savukārt ir izdevīgi Liepas pārraudzītajai komitejai un atbalstot komitejas centienus, tie īsteno tās mērķus. Gadās arī, ka kāds lētticīgs tautietis sakaru uzvaras gājiena apjukumā sapratis kāda ''lojāla patriota'' noslēpumaino pusvārdu jūklī, ka visam taču dziļākā būtībā aizmugurē esot nacionāls pamats ar labu segumu un ka jāziedo nauda un darbi, lai sakarus vērstu plašumā...

Komitejas darbs un mērķis ir atrodams nepārprotami Latvijas komitejas kultūras sakariem ar tautiešiem ārzemēs (LKKS) statūtu vispārejo noteikumu 2.pantā:

komitejas mērķis ir atbalstīt ārzemēs dzīvojošo latviešu **izcelsmes personu centienus attīstīt kultūras sakarus ar** Padomju Latviju nolūkā dot savu ieguldījumu mierīgas līdzpastāvēšanas, sadarbības un labu attieksmju veidošanā starp attiecīgajām valstīm un PSRS.

Pat pavirši lasot, nerodas grūtības saskatīt, ka mērķis sasniedzams, ja sakaru atbalstītāji iegulda savus pūliņus labu attieksmju veidošanā starp attiecīgo valsti, kur tie apmetušies, un PSRS. Labas attieksmes nenorāda uz attieksmēm ar Latviešu tautu...Jāatceras vecā padomju gudrība, kur

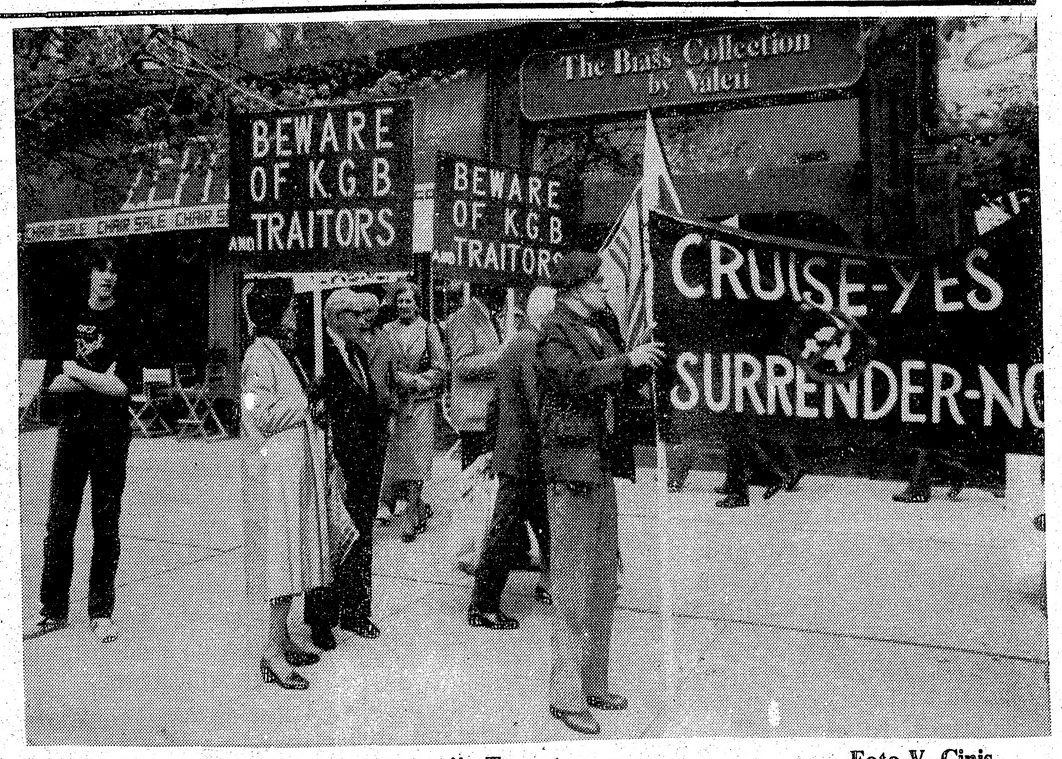

Latvieši pretkomūnisma demonstrācijā Toronto. **Foto V. Cinis.**

teikts, ka mērķis attaisno līdzekļus. Vai Liepas cildinātie: ''lojālie patrioti'' un ''krietnie kultūras sakaru atbalstītāji'' nav tikai līdzeklis? No komitejas interešu viedokļa pat Blaumanis, Rainis, brāļi Kaudzītes u.c. ir tikai līdzeklis. Kultūra kā līdzeklis attīstīt sakarus. Sakarus — plašākā nozīmē — gluži kā to nosaka statūtu pants.

Ja pakavējamies pie domas, kas nodarbina daža laba prātu, ka tiekoties ar iebraukušajiem komitejas pārstāvjiem mēs varētu tomēr ietekmēt kādu no pašu tautas... Varbūt ka tas iespējams. Kā ar pēdējo pārstāvi Seļecki? Viņš pārstāv LKKS un tikko no jauna izraudzīts komitejas amatā šim gadam, kur sekmīgi darbojies jau pagātnē. Seļeckis darbojās ļoti veiksmīgi ar fotokamerām Florefā, jaunatnes kongresa laikā, pagājušā gadā Brēmenē un, saprotams, arī Toronto, kā arī tās apkārtnē. Diemžēl, dažādo vietu apmeklējumos viņš iepazīstoties stādījās priekšā kā Padomju savienības pārstāvis. Kaut arī iebraucis Kanadā kā privāta persona, Seļeckis tomēr parādījās ārpus latviešu vides kā PSRS interešu aizstāvis... Varbūt jāpieņem rūgtā patiesība, ka arī Seļeckis, tāpat kā ''lojālie un krietnie kultūras sakaru atbalstītāji'', ir tikai līdzeklis, kas izpilda komitejas uzdevumus.

Ko tad LKKS statūti saka par komitejas uzdevumiem 4.a/ pantā:

atbalstīt ārzemēs dzīvojošo latviešu centienus iepazīties ar Padomju Latvijas kultūru, ekonomiku, vēsturi un sociālistisko dzīves veidu PSRS tautu brālīgajā saimē.

Ikviens, kam kaut mazākā interese par dzīves apstākļiem okupētajā Latvijā, atsacīsies iepazīties ar režīma versijā pasniegtajiem saimnieciskajiem ''sasniegumiem'', labi zinot par pārtikas trūkumu, par izpeļņas niecīgumu un dzīves standartu vispār. Latvijas vēsturi padomju versijā,,kur padomju vara tika nodibināta 1919. gadā un atjaunota 1940. gadā'' liekas, ka tikai retais no mums vēlētos iepazīties. Un tomēr LKKS savā 1981.gada Avota izdevniecībā izdotajā grāmatiņā 41.lpp apgalvo, ka: ,,Dzimtenes Balss no pirmā numura līdz šai dienai nenogurstoši paudis patiesību par tautas dzīvi Padomju Latvijā, vienlaicīgi atmaskojot latviešu tautas vēstures un šodienas dzīves notikumu melīgos interpretētājus, devis pretsparu naidīgajiem un tendenciozajiem izdomājumiem...''

Jāpieņem, ka 1918.gada 18. novembŗa notikumi ar Latvijas brīvvalsts pasludināšanu komitejas ieskatos ir nekas cits kā tendenciozs izdomājums, kur ''lojālajiem tautiešiem'' būtu jāatturas no šāda 18.nov. atceres aktu apmeklēšanas, lai tie neatrastos vienkopus ar ''naidīgajiem latviešu tautas vēstures melīgajiem interpretētājiem...''

LKKS mērķu sasniegšanā tiecas arī uz jaunatni, kas parādās komitejas uzdevumu ietvaros paredzētajā darbībā — statūtu 5. panta g/ paragrafā saka, ka LKKS:

palīdz ārzemēs dzīvojošām latviešu izcelsmes personām apgūt latviešu valodu, iepazīties ar Padomju Latvijas sabiedrisko dzīvi, literātūru, mākslu, mūziku un vēsturi un šajā virzienā veicina latviešu skolu darbu ārzemēs.

Liepa sagaida, ka ''lojālie tautieši un krietnie kultūras sakaru veicinātāji'', sekojot komitejas vadlīnijām, veiks tās uzdevumus, darbojoties virzienā, kas nešaubīgi norādīts. Vai nav savādi, ka daudzi latvieši brīvajā pasaulē — drošībā no padomju režīma terrora — par vienvirziena sakaru kultūras druskām pakļaujas komūnistu vēlmēm un maldīgā ieskatā, ka veiks nacionālu cīņu savas tautas labā, kļūst par līdzekli Maskavas propagandas dzirnavām? Ja arī TU izšķiries atbalstīt LKKS jebkādā veidā — atceries, ka arī TU kļūsti par sastāvdaļu sistēmai, kas tiesās Intu Cālīti, Jāni Rožkalnu u.c. pēc viņiem!

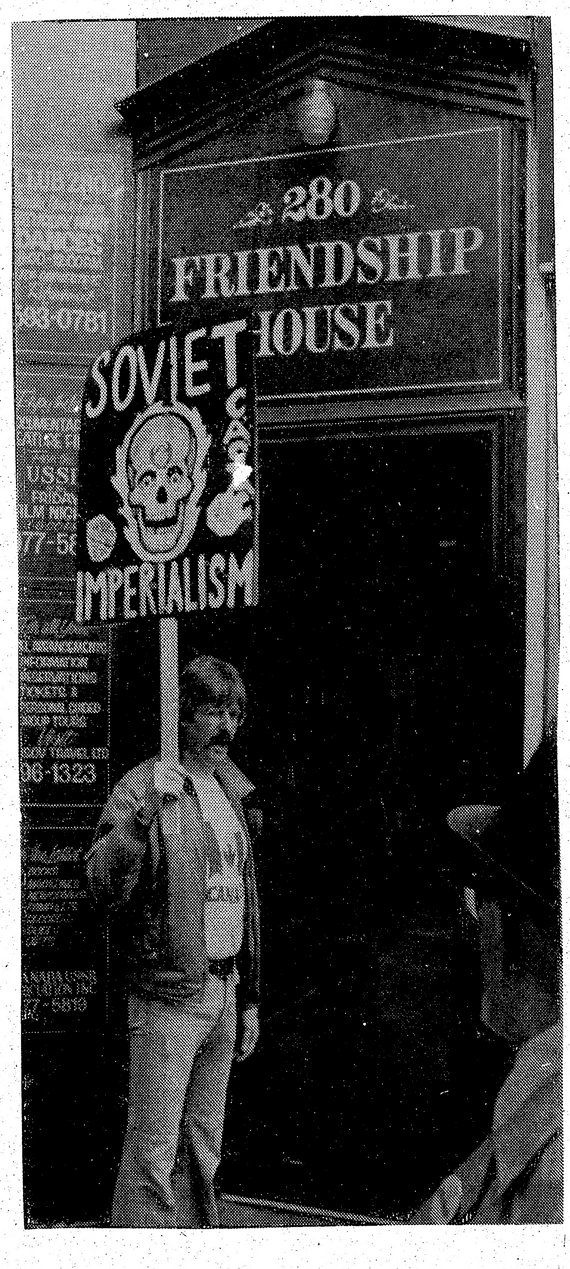

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu organizāciju padome nolēmusi Latvijas neatkarības 65 gadu jubilejas sarīkojumu rīkot 19. novembrī Lēmaņa kolledžas koncertzālē Bronksā. Koncerta daļā piedalīsies Ņujorkas latviešu koris ar orķestri un solistiem diriģenta A. Jansona vadībā. Koncertzāle lieluma ziņā atbilst latviešu sarīkojuma prasībām, bet cena ir krietni zemāka nekā maksāts iepriekšējos gados par sarīkojumu un koncertzālēm pilsētas centrā. Tā nesen būvēta modernā stilā, ērti var novietot mašīnas kā ielu malās, tā kolledžas novietojumu laukumos. To var sasniegt ar pazemi, kas piestāj viena bloka attālumā. Kolledžas īpašumā pirms apmēram 20 gadiem notika latviešu bērnu svētki, ko toreiz rīkoja Ņujorkas draudzes Bronksas rajons, bet šī gada pavasarī citās sarīkojumu telpās koncerts, diriģējot A. Jansonam.

● Latvijas valsts svētku labvēļu sarīkojums šogad paredzēts 6. augustā Lilijas un Žaņa Nīču namā Longailendā. Sarīkojuma temats — Vakars zvejnieku ciemā — ar dekorācijām, priekšnesumiem un cienastu. Nīču īpašums atrodas ūdens malā. Piedalīšanās maksa 25 dol. no personas. Šāds sarīkojums jau notiek pēdējos pāris gadus.

● Laris A. Saliņš nobeidzis savu prakses laiku Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzē, kur darbojies no 1982. gada septembŗa līdz 1983. gada maijam. Šinī laikā viņš mācījis reliģiju bērniem, spredikojis Ņujorkas draudzes dievkalpojumu vietās, piedalījies svētību aktos, runājis sanāksmēs jauniem un veciem, piedalījies sēdēs un sanāksmēs, iepazinies ar draudzes iekārtu un praksi, nolicis akadēmiskos eksāmenus un izpildījis kopbaznīcas prasības. Viņš pārceļas uz Bostonu un aizstās mācītāju Trimdas draudzē. Septembrī viņš turpinās studijas Filadelfijas teoloģiskā seminārā, graduējoties 1984. gada pavasarī.

● Šogad Ņujorkas draudzes pamatskolas beiguši 18 absolventi, no tiem 10 Bronksas pamatskolu Jonkeros, pa 4 Longailendas un Ņudžersijas skolas (mācības notiek Jonkeros) un 3 Longailendā.

● Ņujorkas draudzes lauku īpašuma komitejas rīkotajā izlozē 21. maijā atlikums bija 5961.83 dol., ieskaitot piecu draudzes dāmu komiteju ziedojumus, kopā 1050 dol. Kopā ar pārmaksām un ziedojumiem ieņemts 6845.48 dol., izdevumi 883.65 dol. Izlozēja 32 laimestus.

● Šovasar Ņujorkas draudzē salaulāti vai paredzētas laulības sešiem pāriem. Visas laulības notiek latviešu partneŗu starpā, neviena nav jaukta laulība. No marta līdz jūnija beigām miruši 17 draudzes locekļi.

● Jūnijā pensionāri varēja atpūsties draudzes lauku īpašumā Katskiļu kalnos. Nākamais atpūtas laiks paredzēts no 29. augusta līdz 25. septembrim. Ar pilnu pansiju un naktsmājām tā maksās $3.50 dienā, bet ja vēlas dzīvot jaunajā atpūtas namā, tad $27.50 nedēļā.

● Kapu svētki un urnu iesvētīšana Brāļu kapos paredzēta 21. augustā pl. 13. Spredikos māc. A. Lamberts no Floridas, piedalīsies brīvmāksliniece Marga Millere-Grasmane ar arpu, arī no Floridas. Svētbrīdis ar svecītēm iepriekšējā vakarā, 20. augustā.

Vk.

ČIKAGA

● Čikagā pēkšņi 17. jūnijā 58 gadu vecumā no šīs zemes sķīries bijušais cīnītājs ilggadējais Čikagas DV apvienības biedrs Artūrs Zirnītis. Viņa dzīves gaitas sākušās Skrīveros 1924. g. 14 novembrī. Mācījies Skrīveŗu komercskolā, 1943. g. iesaukts 15 divīzijas artilerijas pulkā. 1944. g. jūlijā Krievijā smagi ievainots. Pēc gūsta līdz izceļošanai dzīvoja Ingolštates latv. bēgļu nometnē Vācijā. Bijis viens no DV Ingolštates DV dibinātājiem. 1951. g. iecelojis ASV Cikagā un ilgus gadus strādājis būvniecības uzņēmumā par aprēķinātāju. 17. jūnijā ceļā viņu piemeklējusi sirds trieka. Piemiņas brīdis notika 20. jūnija vakarā Ciānas draudzes baznīcā, ko vadīja māc. V. Vārsbergs, piedaloties kuplam dalībnieku pulkam. Vijoles solo spēlēja Māra Leonarde. Atvārdus teica apvienības priekš. A. Bārda. Pie nelaiķa šķirsta stāvējs vanagu goda sardze. Nākošajā dienā viņu no Ciānas baznīcas izvadīja māc. V. Vārsbergs uz Oakridžas kapliču. Pēc rakstura A. Zirnītis bija saticīgs un izpalīdzīgs. Ar A. Zirnīša aiziešanu esam zaudējuši patiesu draugu, īstu latvieti.

Lai salda dusa Tev, draugs, aizsaules pulkos. **A. Zaube**

GRAND RAPIDI

● Grand Rapidos Greenview Manor veco ļaužu mītnē 23. jūnijā miris 94 g.v. Voldemārs Kadiķis, dzimis 1888.g. 27. novembrī Tomskā, Krievijā. Tur V. Kadiķis sācis skolas gaitas, beidzis vidusskolu un 1909.g. iestājies Krievijas kara flotes jūrskolā Pēterpilī, būdams pirmais latvietis šinī mācību iestādē. 1912.g. V. Kadiķis paaugstināts par leitnantu. Sekojuši dienesta braucieni un tālākas praktiskās apmācības jūrās un ostās. Pēc 1. Pasaules kara un revolūcijas V. Kadiķis atgriezies Latvijā 1921.g. Viņš iestājās Latvijas kara flotē, veicot dažādus uzdevumus, būdams flotes komandiera admirāļa grafa Kaizerlinga adjutants, kara kuģa Virsaitis komandiera palīgs un Zemūdens divīziona bazes vecākais virsnieks. Atvaļinājies no dienesta 1939.g. komandkapteiņa pakāpē. Bēgļu gaitās Vācijā kopā ar sievu un meitu dzīvojis Fišbachas nometnē. Strādājis Militārā pārvaldē, veicot arī tulka pienākumus Nirnbergas starptautiskajā tiesā, viņš varējis izlietot savas daudzo valodu zināšanas, jo sevišķi vācu, krievu, franču un angļu. Nokļūstot ASV, Grand Rapidos strādāja mēbeļu fabrikā līdz 71 g.v. Pēdējā gaitā viņu izvadīja māc. J. Mednis.

● Latviešu katoļu studentu apvienībai Dzintars izraudzīts jauns globālais prezidijs divu gadu darbības periodam. Tajā par prezidentu darbosies Dr. Zigfrīds Zadvinskis, viceprezidentu Juris Valainis, sekretāri Lūcija Kalēja; kasiere-Lidija Tarbunasa, sabiedrisā audzinātāja-Vēra Visocka, sabiedriskais audzinātājs Vitālijs Tarbunass. Visi prezidija locekļi, izņemot J. Valaini, atrodas Grand Rapidos, kas atvieglo darbošanos. Dažādās zemēs un kontinentos pastāv Dzintara vienības, un kopā ar atsevišķiem biedriem pavisam šajā organizācijā skaitāmi ap 250 biedru.

● Annas Brigaderes pasaku lugu 6 tēlojumos, ko bija iestudējis rež. Arnolds Štams, dekorātors Arvīds Lapsiņš, atkārtoja otru reizi latviešu biedrības namā 12. jūnijā. Aktieŗi bija gandrīz vai visi latviešu

Pitsburgā māc. H. Jurjāns iesvētīja Elizabeti Obrensku; viņiem blakus labajā pusē draudzes priekšnieks G. Bonders un ērģelniece L. Zemesarāja.

PBLA valdes priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis runāja Aizvesto piemiņai veltītā tautas sapulcē Bostonā.

TRĪSREIZTRĪS GAŖEZERĀ

Organizēšanas darbus Trīsreiztrīs nometnei Garezerā,kas iecerēta augustā, pasāka jau pagājušā gada beigās; tagad tie rit pilnā sparā. Vai katru dienu pienāk vēstules — pieteikumi,prasa informāciju.Kāds ir stāvoklis.dalībnieku skaita ziņā, kā izpaudušās viņu intereses un kādi jaunumi radušies klāt, par to pastāsta 3x3 nometnes vadītāja Līga Ruperte.

Aina ap jūnija vidu bija izveidojusies šāda: dalībnieku skaits ap 130, tātad mazāks nekā pag. gadā šinī pašā laikā. šī iemesla dēļ pieteikšanās termiņš pagarināts uz nenoteiktu laiku.Pieredze rāda, ka pieteikumi bieži mēdz ienākt, kad nometnes sākums jau turpat durvju priekšā.Financiālā ziņā vislabākais stāvoklis, ja **dalībnieku skaits sasniedz ap 160 vai nedaudz vairāk.**

Bija jāatsauc latviskās audzināšanas ievirze nepietiekamā dalībnieku skaita dēļ. Vislielāko grupu pagaidām sastāda bērnu ievirzes līdz 16 g.v.,tiem seko 40-50 gadnieki, tālāk 30-40 g., 50-60 u.t.t.Netrūkst cienījamu vecumu sasniegušu vecmāmiņu un vectētiņu. Liekas, rīkotājiem prieks par visiem.

Vislielākā interešu grupa rotu kalšanā, un laikam nemaz nav noskaidrots, kādēļ latvieši tik ļoti pievērsušies šīm nodarbībām, taču domājams,ne aiz kādiem praktiskiem apsvērumiem. Viņiem cieši seko interesenti ievirzei — Lai tev nezustu Latvija un tu nepazustu Latvijai, tāpat arī Kā man svešumā dzīvot latviski! Interesi radījušas arī Latviešu valodas izrunas kļūdas un to labošana.Šo ievirzi vadīs Austris Grasis. Pašā pēdējā laikā klāt nācis nometnes avīzes puduris, ko vadīs rakstnieks un preses darba speciālists Aivars Ruņģis. Par vadītājiem un lektoriem lielāka vai mazāka informācija bijusi jau agrāk. Nometnes laikā netrūks kopreferāti, kur stāstīs par tautas tērpiem, mūzejiem,tautasdziesmu ietekmi latviešu dzīvē un literatūrā, tāpat latviešu ortografijas kaŗiem un preses nozīmi sabiedrībā.Par visām nodarbībām, programmām, laika sadalījumu u.t.t. bijuši vairāki informātīva rakstura ziņojumi ieviržu un nodarbību vadītājiem un Gaŗezera darbiniekiem, kam kāds sakars ar Trīsreiztrīs nometni.

Nav aizmirsts sports, dzeju vakari un citi, kas padara kopējo jaunās un vecās paaudzes pulcēšanos interesantu un saistošu. Nobeigumā atliek teikt: uz redzēšanos Gaŗezerā no 14. - 21. augustam, un lai visiem, kas tur piedalās — būtu saulaina, latviska nedēļa.

V. Zirnītis

DR. EDGARA ANDERSONA

Velna bruņinieki

STĀSTS PAR 17.g.s. PIRĀTIEM

(Nobeigums.)

No likteņa L'Olonuā tomēr neizglābās. Kādā braucienā viņš izkāpa malā nepazīstamā krastā. Šeit viņu pēkšņi sagūstīja indiāņi,sagrieza gabalos, salika gabalus katlā, izcepa un apēda. Tāds šausālīgs gals bija L'Olonuā, ko Ekskemelīns nosauca par Pirātu Sātanu.

Neapšaubāmi lielākā persona šajā vidē bijusi Henrijs Morgāns. Neiedomājama laime, nepieredzēta veiksme un pat laika biedru godinājumi pavadīja šī drausmīgā vīra gaitas. Viņš rūpju piedzīvojis maz, ieguvis milzu bagātības un vecuma dienās iecelts pat muižnieku kārtā. Morgāns bija nabaga Velsas zemkopja bērns, kam jau no mazām dienām nav paticis arklam pakaļ staigāt un pārtikt no sava darba pūliņiem. Ilgas pēc piedzīvojumiem jaunc Morgānu aizdzina tālajā Rietumindijā.Barbedas salā viņš sāk savu karjēru kā vienkāršs kalps. Tad iegūst vietu flibustieru flotē, un pēc dažiem gadiem jau iegādājas pats savu kuģi. Viņu ievēro flibustieru seniors, vecais grāfs Menzfīlds un Morgānu iecēla par viceadmirāli 15 kuģu flotē, kas ar 500 izlasītu franču un angļu pirātu apkalpi devās ,,saimniekot'' spāņu kolonijās. Jaunais cilvēks ar ,,īsta vīra dūšu'' vispirms ieņēma un izpostīja Santa Katalīnas, pēc tam pārgāja uz cietzemi. Salā viņš atstāja savu palīgu Sen Simonu, kas, pretēji vidusmēra flibustieriem, nenodevās vis slinkumam un laupīšanām, bet strādāja kā īsts gubernātors, salabodams izpostītos nocietinājumus, apsēdams labības un sakņu laukus un vispirms gādādams, lai ,,ekspedīcijai'' atpakaļbraucienā Santa Katalīnas būtu droša atbalsta vieta un apgādes baze.

Kādu dienu Santa Katalīnas aplenca spāņu gubernātora Don Huāna Peresa de Gusmana eskadra. Salas garnizonā tobrīd bija tikai 72 flibustieri Sen Simona vadībā. Uz uzaicinājumu padoties Sen Simons atbildēja, ka viņš nolēmis labāk mirt nekā padoties. Spāņu desanta vienības uzmanīgi izcēlās krastā un piesardzīgi sāka cietoksni aplenkt. Pirāti cīnījās līdz pēdējai patronai, pēdējai granātai un pēdējam kumosam maizes. Tad tikai pāri palikušie padevās. Par tādu nepieredzētu varonību uzvarētāji uzvarētiem augstsirdīgi dāvāja dzīvības, lai tad viņus varētu izmantot Panamas ostas izbūves vergu darbos.

Morgāns, dabūjis zināt par Santa Katalīnas likteni, sāka kalt atriebības plānus. Klusībā viņš savāca 12 kuģus, 700 flibustieru un nolēma izpostīt bagāto spāņu tirdzniecības pilsētu Puerto del Prinsipe. To arī izdarīja — pilsētu izpostīja, ļaudis sadzina baznīcās, kur ar badu, pātagu sitieniem un spīdzināšanu izspieda no viņiem izpirkšanas naudu. Laupījumu vērtība pēc tā laika chronistu ziņām esot bijusi ap 50.000 sudraba piastru. Tas tomēr vēl nesedza ,,ekspedīcijas'' izdevumus. Pēc veiktā pasākuma daļa flibustieru šķīrās, bet 460 vīru 9 kuģos nolēma turpināt sirojumus. Morgāns viņiem izteicās: ,,Jo mazāk mēs esam, jo lielāka laupījuma daļa būs mums katram atsevišķi.'' Vispirms viņi uzbruka Puerto Peļo ostai. Šeit spāņi parasti pārkrāva lielākos kuģos uz Eiropu no Centrālamerikas vedamos zelta un sudraba krājumus. Ostu sargāja 400 spāņu 2 fortos. Rīta miglā flibustieri klusi sakāpa smailītēs un pieairējās krastam. Pirmo spāņu sardzes posteni atrada guļam. To tad arī aizmidzināja uz visiem laikiem. Pēc tam uzspridzināja pirmo redutu un iebruka pilsētā. Spāņi taurē trauksmi, atskan šāvieni un sprādzieni. Flibustieri bariem dzen ļaudis ārā no viņu mājām. Pēc parastās taktikas viņus sadzen baznīcās un pilsētas centra akas šachtā. Tā kā forti vēl arvien nepadodas, Morgānam rodas kāda sevišķa ideja. No klosteriem izdzen mūkus un mūķenes un ar pātagām dzen pret spāņu nocietinājumiem. Flibustieri, slēpdamies mūku aizsegā, paši apšauda cietoksnīšu aizstāvjus. Spāņu komandierim nu jāizšķiras, vai šaut uz flibustieriem un apšaut mūkus, kas spiesti doties mocekļu gaitās, vai padoties. Viņš tomēr nolemj, ka, aizsargājot visu pilsētnieku dzīvības, viņam tomēr jāupurē daļa. Komandieris pavēl atklāt uguni. Pirmajā salvē saļimst daļa mūku un dažs flibustieris. Otrā salvē saļimst jau krietni vairāk flibustieru. Bet tagad jau ir par vēlu. Cietokšņu valņi sasniegti. Flibustieri tiem pārmet granātas, pēc eksplozijām pārrāpjas paši, dunčus iekoduši zobos un rokās turēdami kūpošas pistoles un musketes. Varonīgais kastīliešu komandieris cīnās līdz pēdējam elpas vilcienam, saukdams tiem, kas jau domā par padošanos: ,,Labāk gribu mirt goda pilnā kaŗavīra nāvē nekā badā pie karātavām!'' Cietoksnis šai laikā jau ieņemts, vēl šur tur notiek sadursmes pilsētas ielās, tad apklust arī tās. Arī lepnā kastīlieša sirds jau beigusi pukstēt.

Morgānam vēl atlika astoņi kuģi ar 500 vīru apkalpi. Ar šiem spēkiem viņš uzbruka Marakaibo. Par turienes iedzīvotāju šausmām kāds laika biedra pastāsta sekojošo: ,,Viens tika ielikts spīlēs un nosists, kādam citam līdzīgi svētajam Andrejam sita pa pirkstiem un papēžiem ar degošām buntēm, vēl citam nosēja galvu ar virvēm tik stipri, ka viņam acis kļuva apaļas kā vistas olas; kas neko negribēja teikt, to nobeidza sitieniem. Trīs nedēļas Morgāna ļaudis nodevās šādām izpriecām.'' Interesants ir šī sirojuma epilogs. Kad jūras laupītāji beidzot ar piekrautiem kuģiem gribēja izbraukt no kolbai līdzīgā Marakaibo līča, viņi atrada līča izeju spāņu flotes vienību bloķētu. Morgāns tomēr pieprasa izlaist savus kuģus jūrā, pretējā gadījumā nodedzināšot pilsētu. Spāņu admirālis kompromisos neielaižas, un Morgānam jāgudro jauns glābšanās ceļš. Viņš liek piepildīt kādu kuģi ar palmu lapām, tēju, pulveri un viegli degošiem koka klučiem, kas tēlo apkalpes locekļus. Pirmajā maijā 1669.g. pirātu flote ar šo kuģi priekšgalā izbrauc jūrā. Spāņu admirālis pavēl atklāt uguni. Artilerijas uguns aizdedzina pirātu viltus ,,ierindnieku'' un tas uzsprāgst gaisā, aizdedzinot arī spāņu flagkuģi.

Liels pasākums bija Panamas pilsētas iekaŗošana. Panāma toreiz jau bija ievērojama un bagāta ostas pilsēta, kuŗā saplūda Dienvid un Vidusamerikas zemju bagātības. Bez tam tā bija lieliski nocietināta. Jaunās ekspedīcijas pirmais panākums bija Santa Katalīnas salas un San Lorenco cietokšņa ieņemšana. Tālākā ceļā flibustieri sastop bezgala daudz mākslīgi radītu un dabīgu šķēršļu. Upi, pa kuŗu viņi brauc, pēkšņi augšgalā aizsprosto kokiem, kādēļ laivās vairs nevar braukt un 1300 vīriem jāiet kājām, visu nepieciešamo nesot līdz. Gājiens virzās cauri mežonīgiem džungļiem un purvājiem. Visi ciemi ceļā nodedzināti, lopu bari aizdzīti, aizas aizbērtas. Drīz aptrūkst pārtikas. Flibustieri spiesti ēst koku lapas. Spāņi tīšām flibustieru ceļā pametuši tukšas pārtikas somas. Pirāti izbadējuši arī metas uz tām, sakapātās ādas daļas apsaulē ugunī un apēd. Moca moskīti un džungļu mūdži. Pēc vairāk nekā nedēļas sirojuma pirāti sasniedz Kluso okeānu un ierauga Panamu visā viņas krāšņumā.

Nelīdz nekāda pretestība. 1671. gadā pilsētu ieņem, un pēc kāda laika flibustieri izmaršē pa pilsētas vārtiem, līdz vezdami 600 gūstekņus un 175 mūļus ar zelta un sudraba kravu.

Mūža otrā pusē Morgāns vēlējās kļūt visu flibustieru karalis. Anglija šai laikā jau bija noslēgusi draudzības līgumu ar Spāniju, un abu valstu kuģi sāka tvarstīt flibustieŗus. Karātavas draudēja arī Morgānam, bet viņš ar dāvanu palīdzību un personīgu ierašanos Londonā panāca, ka viņu uzskatīja par lielāko Lielbritanijas patriotu, kas savus uzbrukumus veicis tikai valdības interesēs. Šai sakarībā viņu iecēla pat par Jamaikas gubernātoru. Līdz mūža beigām viņš izrīkoja vēl vairākus personīgus sirojumus, tai pašā laikā dūšīgi tiesādams citus flibustieŗus...Ļoti bagāto Morgānu pēc nāves apglabāja ar vislielāko cieņu un godbijību.

Milvoku dziesmu svētkos

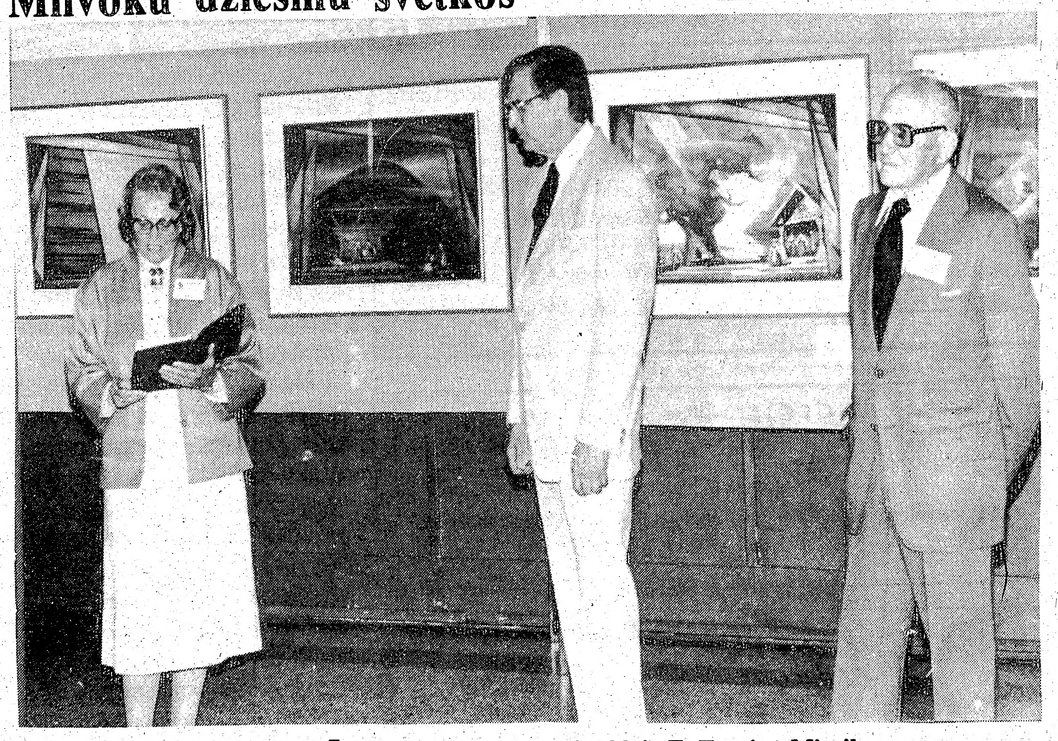

Skatuves gleznotāja Ēvalda Dajevska izstādi atklāja E. Tauriņa-Mintika.

DV priekšnieks J. Frišvalds pasniedza pulkveža Januma balvu Latviešu skautu priekšniekam E. Priedītim par skates Latviešu kaŗavīrs iekārtojumu.

Speciāls sarīkojums Sidnejā

Tāds notika 1983.g. 29.maijā ar nosaukumu "Latvijas dzeja runā. Rīkotāja — SLT Literārās sekcijas vadītāja E. Rodze-Ķīsele to atklājot teica: ,,Šis ir speciāls vakars. Tas ir latviešu literātūra — triloģija: tēvzemes autori, trimdas autori un trešajā daļā, kad trimda savienosies ar tēvzemi."

Šoreiz tad nu bija šīs "triloģijas" pirmā daļa — tēvzemes autori. SLT aktieri lasīja 10 autoru darbus. Lasījumu ievadot, E.Rodze-Ķīsele patētiski deklarēja: ,,Programmā esmu izvēlējusies zināmus autorus. Tie ir Latvijā mīlēti, un bez šiem autoriem Latvijas dzīve būtu daudz tumšāka, daudz drūmāka nekā tā tagad ir. Šie cilvēki mūsu tautai sniedz roku..." Tie "tautai rokas sniedzēji" bija: Imants Ziedonis, Ārija Elksne, Skaidrīte Kaldupe, Māris Čaklais, Vizma Belševica, Māra Zālīte, Jānis Pēters, Alfreds Krūklis, Imants Auziņš un Ojārs Vācietis.

Vai tiešām tādi izsijātie, atsijātie un izredzētie "tautas dzejnieki" kā Māris Čaklais, Imants Ziedonis, Ojārs Vācietis un citi viņiem līdzīgi, kas Rīgā raksta un apjūsmo "Lielo tēvzemes kaŗu", "Ļeninu kā pasaules aci", kur "Ar sarkano, svēto krāsu karogā, iet Latvija uz gadu simteņiem", vai "Un, kad sarkans karogs sauks cīņu talkā, līs asins aumaļām...", par ko O.Vācietis nesen ieguvis "PSRS valsts prēmiju", vai tad tiešām tādi "mūsu tautai sniedz roku", kā E.Rodze-Ķīsele apgalvo? Vai tad mums trimdā jāklausās viņu "apgarotā" dzeja?

Ja jau SLT Literārā sekcija mūs gribēja aplaimot ar Latvijas dzeju, tad taču vismaz varēja izvairīties no tādiem čekas sūtņiem, kas brauc trimdiniekus "apgarot", kā M.Čaklā, I.Ziedoņa un O.Vācieša. Vanagu Kārlis apgalvo, ka par pēdējo Aivars Ruņģis esot teicis šādi:— Kad latvju tautu žņaudz, bet saka, ka to sargā, ja tautai mauc ādu, bet teic, ka to aplaimo, tad prātā nāk Ojārs Vācietis, labi baŗotais, režīma izredzētais, cildinātais un pa pasauli sūtītais...

Kad O. Vācietis Rīgā saņēma prēmiju, tad Vanagu Kārlis L.A. jautāja: Kuŗos mūsu trimdas sabiedriskos vai studiju centros notiks pirmie "laureāta Vācieša" dzejas vakari?"

Nu atbilde skaidra: Sidnejā! Klāt vēl gan piepina arī citus, bet tas lietas būtību negroza. Jāprasa, vai bez minētiem trim "laureātiem" programma nebūtu bijusi pilnīga? Manuprāt, pietika un vēl palika pāri, tā ka vēl kādu "tautas dzejnieku" varēja nostrīpot — nekas nebūtu zaudēts.

Neviens jau SLT Literārai sekcijai ar E.Rodzi-Ķīseli priekšgalā nepāmet Latvijas autoru dzejas lasīšanu (to jau viņa dara arī savos radio raidījumos, bet vajadzētu gan prast atšķirt vilkus no avīm, atšķirt tādus, kas tiešām "tautai sniedz roku", no tādiem, kas ar sarkano karogu aicina uz asins pirti. Tā vien izskatās, ka te neņem vērā prašanu vai neprašanu, bet gan gribēšanu zemu paklanīties čekas kungam A. Liepam un viņa rokas puišiem. Jau minētais Vanagu Kārlis saka, ka A.Liepa Rīgā lielījies šādi: Kultūras sakari nebūtu tik plaši un vispusīgi sazaroti, ja par tiem nerūpētos, ja tos nekoptu un par tiem nestāvētu nomodā šo sakaru piekritēju un veicinātāju krietnās rindas ASV, Kanadā, Austrālijā un Zviedrijā. Šo sakaru piekritēju kustībai ir galvenā, izšķirīgā nozīme. Un, cik vērojams, Sidneja nu jau izvirzījusies priekšgalā.

Kad SLT aktieŗi savu sniegumu bija devuši un kopā ar publiku kafejnīcā stiprinājušies, sākās šīs "triloģijas" pirmās daļas posms, kuŗā dzirdējām Imanta Ziedoņa balsi, kad viņš "izjusti" runāja par garu un miesu, kā piemēram: ,,Majakovskis nēsāja pakārtu zaļu gurķi kaklā un savu garu ārpus sevis ņēmis līdz kā mākoņi biksēs." Vai arī, ,,Jūs bijāt ļoti miesisks, jūs runājāt tikai par miesas produkciju... elpojāt miesiski..." Tāpēc jau laikam, sarīkojumu beidzot E. Rodz-Ķīsele teica, ka "cilvēka garu nevar iesprostot".

Bez I.Ziedoņa vēl dzirdējām Jāņa Petera un Vizmas Belševicas balsis, bet citus darbus lasīja Aina Kantāne, Uldis Pūcītis, Elza Radziņa un Dīna Kuple. Var tikai minēt, kādā sakarībā Rainis bija minēts okupētās Latvijas dzejnieku sarakstā, un viņa dzejas lasīja Elza Ābele. Pa starpām dzirdējām arī dziesmas ar vairāku minēto autoru tekstiem, Raimonda Paula un Imanta Kalniņa mūziku.

Nobeidzot E.Rodze-Ķīsele pateicās aktieŗiem, apmeklētājiem un sevišķi "Latvijas autoriem par viņu balsu atsūtīšanu", bet kā tās balsis atsūtītas, to nepateica. Beigās viņa paziņoja, ka nākošajā "triloģijas" daļā būšot trimdas autori un trešajā daļā "trimda savienosies ar tēvzemi". Kādi būs tie trimdas autori, tas pašlaik vēl noslēpums, bet var jau tagad diezgan droši zīlēt, ka bez tādiem "rokas sniedzējiem tautai" kā Veltas Tomas, Stumbra, Krāslavieša un citiem jau nu neiztiks, jo kā tad bez viņiem būs iespējams "trimdai savienoties ar tēvzemi"?

Un beigās — uzmanību! Viss šis savirknējums, kas nu vareni iesākts Sidnejā, iešot ne tikai pa visu Austrāliju, bet arī pa visu pasauli — ASV,Kanadu, Eiropu un arī uz Latviju. Tad nu zinait — gaisma nāk no Sidnejas!

Ed. Šmugajs.

Dr. Jānis Lācis mūžības ceļos

Nepilnu 78 gadu vecumā 25. maijā pēkšņi mūžībā aizsaukts Dr. Jānis Lācis, dzimis 1905. gadā 22. jūnijā Bauņu pagastā, Vidzemē. Pēc Valmieras vidusskolas beigšanas studējis Latvijas universitātē un ieguvis mežkopības inženieŗa gradu. Strādāja Latgalē par mežzini, vēlāk Rušonu virsmežniecībā par virsmežzin. Okupantu vara viņu vajājusi, bet izdevies izglābties. Otrā pasaules kaŗa beigās nonācis Vācijā, dzīvojis Augsburgas nometnē. Vācijā arī ieguvis doktora gradu civilinžinieŗu nozarē. 1950. gadā ar ģimeni ieceļojis ASV un apmeties Džordžijas pavalstī, vēlāk pārcēlies uz Čikagu, kur bija nodarbināts Ilinojas pavalsts ceļu pētniecības departamentā. Aizgājējs bija aktīvs latviešu sabiedrībā — Ciānas draudzes priekšnieks vairākus gadus. Viņam ir vislielākie nopelni, ka Ciānas draudze ieguva savas pašreizējās telpas, kuŗās darbojas arī latviešu skola, kur viņš nenoguris strādāja,vadīdams telpu izbūves un atjaunošanas darbus. Viņš arī panāca, ka pie draudzes un skolas ēkas tika novietots Latvijas karogs.

Dr. Lācis bija liels patriots, nesamierināms nacionālpolītisks cīnītājs.

Piemiņas brīdis notika 27. maijā Ciānas baznīcā, piedaloties kuplam pavadītāju pulkam. Atvadvārdu teica daudzi korporāciju un organizāciju pārstāvji. Pie nelaika šķirsta stāvēja korporāciju goda sardze.

Aizgājējs bija korp. Letgallia filistrs. Viņu izvadīja uz Okridžas kapiem māc. V. Vārsbergs un māc. A. Rautenšilds. Sēro sieva, meita, znots, mazdēls.

A. Zaube

Jāgatavojas trimdas simtgadei

Pēc 5 gadiem varēs atskatīties uz apaļiem simts gadiem, kopš ASV ieceļojuši pirmie latvieši. Tie atstājuši pēdas mūsu tautas dzīvē dažādos vēsturiskos laikos. Būtu jāvēlas, lai pēc 5 gadiem šo atceri pienācīgi novērtētu mūsu centrālās organizācijas, kā arī latviešu sabiedriskā dzīvē.

Par šiem simts gadiem būtu vēlama kāda plašāka publikācija, jo vēstures materiāli zūd, bet grāmatā tie paliktu iemūžināti. Žurnālists Osvalds Akmentiņš, ka jau agrāk devis vairākas publikācijas par latviešu agrākajiem ieceļotājiem, ir pabeidzis plašāku manuskriptu par Jēkabu Zībergu / 1863-1963 /- ,,Lielais kurzemnieks Amerikā," kas ar savu darbību gaŗajā mūžā stimulēja un pats organizēja sabiedrisko dzīvi. Daži no viņa iestādījumiem, kā piem. draudzes (Bostonā, Ņujorkā, Filadelfijā) un biedrības vēl tagad darbojas.

Grāmatas izdošana uz simtgadi prasa sabiedrības atbalstu, dažādo fondu piemaksas, jo tagad nav vairs izdevēja, kas viens pats uz saviem pleciem varētu iznest tautā šādu publikāciju.

Interesentus lūdz sazināties ar izdevēju Robertu Krūklīti Lansingā, Mich.

A. Akmentiņš

Humphrey Funeral Home

A. W. Miles Chapel

1403 Bayview Avenue, Toronto
(at Davisville)

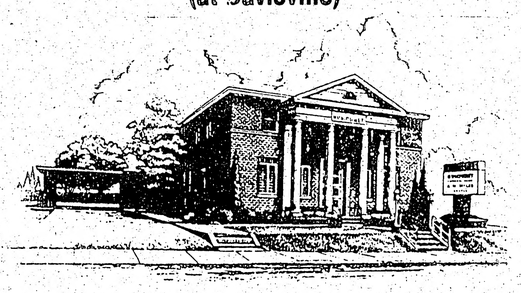

Toronto centrā vislabāk situētais bēŗu nams — tuvu Sv. Jāņa, Sv. Andreja un Sv. Barnabas baznīcām. Smalkjutīgi pakalpojumi latviešu ģimenēm katrā laikā. Bēŗu namu vada Humphrey ģimene jau trešā un ceturtā paaudzē.

487-4523

A. EGLĪTIS — TV RENTALS

1708 Queen St. W., Toronto, M6R 1B3

Tel. 537-1401

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

Acapulko 1 nedēļu no $499 (apartment), no personas $429.
Cancun Visās cenās iesk. lidojums, viesnīca un vietējie braucieni.

Austrālija

Visi, kas vēlas braukt organizētā veidā uz Latviešu jaunatnes vispasaules kongresu Austrālijā, lūgti pieteikties jau laikus, lai varētu izkārtot lētāku un izdevīgāku lidojumu.

Vasaras cenas

Londona.....no $639
Frankfurte..... " $739
Parīze..... " $749
Losandželosa... " $299

Kanadas $ plus takse.

Cenas mainīgas, atkarībā no braukšanas datuma un personu skaita. Zvanīt Inesei Grodnis uz Avenue Rd. biroju.

HELLO WORLD TRAVEL LTD.

RICHMOND HILL 884-2122 10520 Yonge St. N. Richmond Heights Plaza
AVENUE RD. N. 789-5304 1843 Avenue Rd. (6 blks. North of Lawrence)
UNION STATION 368-7451 65 Front St. West Arrivals Concourse

ZOBĀRSTNIECĪBAS KABINETU ATVEŖ
un zobārsta praksi uzsāk
Dr. Peter L. Valjas
Darba laiks no 9—17,
sestdienās un vakaros iepriekš sazinoties
Sunwise building, Suite 216, 5635 Yonge Str. (pie Finch apakšzemja), Willowdale, Ont. M2M 3S9. Telef. 221-4544

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās,
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

Aukstās gaļas un rīsu salāti (4—6 pers.)

1 tase rīsu, novārītu un atdzesētu, 1/2 mārc. vārītas gaļas (vērša, teļa vai cāļa), sagrieztas glītos gabaliņos (apm. 2 tases), 1 neliels puravs, sagriezts šķēlītēs, nomazgāts un nosusināts, 2 šķēles ananāsu (no skārdenes), nomazgāti un sagriezti gabaliņos, 1 apelsīns, nomizots un sagriezts šķēlītēs, 1 skārdene pimento, smalki sagriezts, dažas salātu lapas.

Mērcei — 1—2 ēdamk. apelsīnu sulas, 3/4 tases putu krējuma, viegli saputota, šķipsna čili pulvera, sāls un svaigi samalti pipari.

Blodā samaisa rīsus, gaļu, puravu, ananāsu. Katru apelsīna šķēlīti šķērsām sagriež 3 daļās un iejauc salātos. Pieliek pimento un visu labi sajauc. Apklāj un noliek sānis, kamēr gatavo mērci.

Notecināto ananāsu sulu pielej putu krējumem, pieliek čili pulveri, sāli un piparus. Pārlej mērci salātiem. Uzmanīgi samaisa, apklāj salātu trauku un ļauj stāvēt apm. 30 min., pirms event. pievieno garšvielas un liek galdā. Pasniedz uz atsevišķa šķīvja uz salātu lapas.

Dažāda veida biskvīti

2 tases miltu, 3 tējk. cepamā pulvera, 1/2 tējk. sāls, 1/4 tases sviesta, 2/3 vai 3/4 tases piena.

Sajauc kopā miltus, cepamo pulv. un sāli. Pieliek sviestu, kamēr mīkla drupana. Pielej pienu, ne vairāk, lai sastāvdaļas turētos kopā. Uz miltaina dēļa mīklu apstrādā tālāk — mīcot vairākas reizes. Izveltnē apm. 1/2 collas biezumā un sagriež 2 collu gabaliņos, uzliek uz ietaukotas pannas. Cep 450° F apm. 12 min.

Ja patīk salda mīkla, pievieno 1/4 līdz 1/2 tases cukura.

Saldā piena vietā var ņemt arī paniņas un cepamā pulvera vietā ņemt 1 tējk. sodas.

Var arī ņemt 1 tasi balto miltu, bet otru kviešu miltus vai auzu pārslas.— Katrai no šīm variācijām var pievienot riekstus, korintes, rozīnes.

Citrona kūka

500 gr. miltu, 200 gr. sviesta, 250 gr. cukura, 1 citrons, 1/3 l piena, 4 olas, 3 tējk. cepamā pulvera, pūdercukurs pārkaisīšanai.

Sviestu un cukuru saputo, pieliekot pa olu dzeltenumam un saberztu citrona mizu. Pārmaiņus pieliek ar cepamo pulveri izsijātus miltus, pienu un citrona sulu. Iecilā saputotus olu baltumus, liek ieziestā un ar rīvmaizi izkaisītā formā. Cep mērenā karstumā līdz 1 st. Atdzesētu izgāž un pārkaisa ar pūdercukuru. Ja vēlas, var pārvilkt ar citrona glazūru.

Toronto Latviešu Filatelistu Numizmatu Klubs

TLFN klubs jau savus jaukos bērnības gadus sen pārdzīvojis un iegājis nobriedušā, pilntiesīga un darbībai spējīga, aktīva sabiedrības locekļa kārtā. Klubā apvienoti galvenokārt Toronto un tās tuvākā apkārtnē dzīvojoši latviešu filatelisti, numizmati, kā arī citi krājēji, piemēram, ordeņu u.t.t. Klubu vada vēlēta valde, kuŗā pašreiz darbojas Ž. Grundmanis, E. Miķelsons un Rebāne. Klubs iespēju robežās atbalsta jauno krājēju organizēšanos un to apmācību, sedzot no saviem līdzekļiem apmācību materiālu sagatavošanu, kā arī izraugot apmācītāju. Atsevišķi kluba dalībnieki vienmēr ir bijuši atsaucīgi ar pastmarku un citu filatelijas materiālu ziedojumiem jaunajiem krājējiem. Arī visa Latviešu Filatelistu apvienības valde nāk no Toronto kluba locekļu vidus.

Kluba mītne ir Toronto Latviešu Centrs, kuŗā katra mēneša otrā svētdienā notiek kluba dalībnieku sanāksmes. Sanāksmēs mēs pārrunājam dažādus jautājumus, apmaināmies Latvijas pastmarkām. Ir arī dalībnieki, kas tās pārdod, un citi atkal, kas vēlas nopirkt. Tā sanāksmes izvērtušās par mūsu satikšanās vietu, kur brīvi varam savas lietas pārrunāt un, ja interese, robus savās kollekcijās piepildīt, pirkšanas vai maiņas ceļā iegūstot trūkstošās markas. Sanāksmes ir atklātas, un mēs ļoti labprāt priecātos, ja tanīs atnāktu arī citi tautieši. Varbūt jums pati krāšana tik daudz neinteresē, bet ir daži jautājumi, kas prasās atbildes sakarā ar marku lietām. Atnāciet, esiet vienmēr laipni ielūgti, mēs, filatelisti, neesam lepni un iedomīgi, mums labprāt patīk parunāties par marku lietām.

Arī aizvadītā Baltijas tautu filatelijas izstāde Balpex 7 notika mūsu klubā ciešā sadarbībā ar igauņu un lietuviešu filatelistiem. Tur bija tiešām daudz vērtīga ko redzēt un labākais izstādes klāsts bija mūsu kluba dalībniekam J. Ronim. Klubs atkal reiz sevi parādīja, ka tas vēl vienmēr ir Latvijas piemiņas un brīvības cīnītāju rindā vienā no pirmām vietām.

K. Strazdiņš.

Abrasimovs uz Maskavu

Maskava aizsauca mājās savu vēstnieku Austrumberlīnē Abrasimovu, kas Padomju savienības vēstniecībā Austrumberlīnē divas reizes bija galvenais noteicējs un parakstīja četru valstu nolīgumu par Rietumberlīnes politisko stāvokli, tās satiksmes ar Rietumvāciju un apgādes nodrošinājumu.

Abrasimovu Maskavā tūlīt iecēla par tikko nodibinātās ārzemju tūristu komitejas priekšsēdi. Kaut šādu komiteju priekšsēžus pielīdzina ministriem, rietumpasaules dzīves vērtētāji to uzskata par Abrasimova pazemināšanu amatā. Neviens vēl nav uzzinājis, kādus pienākumus uzņemsies jaunā komiteja. Pārņems intūrista darbu, kas līdz šim kārtoja arī ārzemju tūristu ceļojumus pa Padomju savienību? Pieņem, ka šīs komitejas pienākums būs vēl ciešāk uzraudzīt ārzemju tūristus nekā līdz šim.

Par vēstnieku Austrumberlīnē Maskava iecēla maz pazīstamo tā saucamās Krievijas republikas ministra padomes priekšsēža vietnieku Vačeslavu Kočemasovu. Jaunais vēstnieks ir 65 gadus vecs ar niecīgu diplomātisko pieredzi. Ārlietu ministrijā viņš sāka strādāt 1955. gadā, pēc trim gadiem viņu iecēla par Austrumvācijas krievu vēstniecības padomnieku, bet 1960.gadā aizsauca mājās un iecēla par ārlietu ministrijas trešās Eiropas nodaļas vadītāja vietnieku. Šai nodaļai padotas vāciski runātājas Eiropas valstis. Jau 1962.gadā viņš no diplomātiskā dienesta aizgāja un kļuva par Krievijas ministru padomes priekšsēža vietnieku. Kočemasovam gan bija uzdoti daži sabiedriskie pienākumi ar ārzemēm; beigās viņš vadīja draudzības biedrību ar Libiju.

Vačeslavs Kočemasovs nebija pat partijas centrālkomitejas pilntiesīgs loceklis, bet tikai kandidāts. Nesen 14. jūnija sēdē Maskavā viņu uzņēma par pilntiesīgu locekli, tāpēc rietumvalstu politiķi zīlē, kas pamudinājis Andropovu tik svarīgā vēstnieka amatā iecelt maz pazīstamu ministru prezidenta vietnieku? Austrumvācija ir vistālāk uz rietumiem izbīdītais Padomju savienības priekšpostenis.

P.B.

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:

466-1514

Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

DV BRAMPTONAS, DRUVAS UN KESVIKAS nodaļu

Šaušanas sacīkstes Bērzainē

16. jūlijā pl. 9

Loterija par labu Patiesības Fondam

Sporta sacīkstes.

*Atspirdzinājumi * Maizītes * „Hamburgeri"*

IELŪDZ RĪKOTĀJI.

Ar rungu nepaēdinās...

(Turpinājums no 2. lp.)

ciens partijas birokratiskajai sistēmai, kā arī augstākajiem partijas vadītājiem.

Tajā pašā rakstā Gorbačovs pasludina, ka no šī gada sākuma ir ieviestas jaunas cenas par lauksaimniecības produktu valsts iepirkumiem. Jaunas cenas, bet stingri jāšaubās, ka tās kaut cik pietuvosies tām cenām, kādas tagad ir tirgos.

Savā referātā par Latvijas PSR pārtikas programmu laika posmam līdz 1990.g. Latvijas PSR ministru padomes priekšsēža vietnieks un Valsts plāna komitejas priekšsēdis Miervaldis Ramāns arī pieskaņas cenām, bet mazliet citādā plāksnē, proti, izskaidrojot no padomju viedokļa pārtikas trūkumu... „pastāvot stabilām galveno pārtikas produktu, sevišķi lopkopības produktu, valsts mazumtirdzniecības cenām, un, no otras puses, iedzīvotāju naudas ienākumiem nemitīgi palielinoties, arvien vairāk pieauga pieprasījums pēc vērtīgākajiem pārtikas produktiem. Pilnīgai pieprasījuma apmierināšanai to sāka trūkt, un tas kļuva arvien jūtamāks sakarā ar lauku iedzīvotāju skaita samazināšanos, personisko palīgsaimniecību īpatsvara pazemināšanos produktu ražošanā, prāvas lauku iedzīvotāju daļas pāreju uz pilsētniecisku dzīvesveidu un pircēju skaita krasu pieaugumu."

Ko varētu teikt par Ramāna atzinumiem? Tikai to, ka, nenosaucot vārdā, tiek atzīta inflācija Padomijā.

No visiem vadošajiem referātiem un rakstiem gan Gorbačova centrālajā Maskavas presē, gan Vosa un Ramāna Rīgā, lasītājam vai klausītājam ir jāizdara vienīgais „pareizais" padomju secinājums. Ja ir kāds vainīgs, ka nav ko grauzt, tad ne jau partija ir vainīga, bet tikai atsevišķi, īpaši vietējie darbinieki. Bet bargais norādošais pirksts tomēr pabarot tautu nespēs.

Latviešu bridža kopa, kuŗas spēles notiek Toronto Latviešu Centrā, beidza sezonu 13. maijā ar trofeju izdalīšanu. Bridža kopas vadītājs P. Staša — stāv trešā rindā piektais.

Foto V. Plampe.

Sidrabenes lielā diena

Sidrabenes 30 gadu atcerē Ž. Zentiņš klausītājiem pastāstīja par Sidrabenes tapšanu un izveidošanos. Foto V. Plampe.

Apmēram pusceļā starp Toronto un Hamiltonu, 30 jūdzes no vienas puses un 20 no otras, atrodas Toronto Sv. Andreja draudzes lauku īpašums Sidrabene. Liekas gluži vai neticami, ka pagājuši jau trīsdesmit gadi, kopš tur skanējusi latviešu valoda. Katru vasaru savā nometnē priecīgi čalojuši latviešu bērni, Jāņos upes līčos skanējušas līgo dziesmas un klusajos vasaras svētdienu rītos brīvdabas baznīcā lūgšanas Dievam. Kad šī gada 9. jūlijā Sidrabene svinēja savus 30 gadu pastāvēšanas svētkus un tur lielā skaitā ieradās sidrabenieši ar saviem viesiem, daudzi no sākuma gadu sidrabeniešiem tagad bija jau sirmām galvām, citi jau aizgājuši veļu kalnā un tie, kas priecīgi skraidīja kādreiz pa bērnu nometni, paši uz Sidrabeni bija atveduši savus bērnus. Ceļš uz Sidrabeni neaizaug!

Sidrabene visus šos gadus bijusi cieši saistīta arī ar mūsu sporta dzīvi, un nav sagadīšanās, ka lielie atceres svētki sestdienas rītā sākās ar volejbola turnīru, kas bija uzņemti sarīkojumu programmā, tāpat Valža Teteŗa skate sarīkojumu zālē.

Svētku dalībnieki pēcpusdienā noklausījās mācītāja Jāzepa Urdzes referātu par tagadējiem garīgajiem strāvojumiem Vācijā un visā Eiropā. Viņa interesanto referātu Sidrabenē noklausījās ap 200 apmeklētāju. Tikpat liels klausītāju skaits bija pulcējies arī Žaņa Zentiņa referātā par Sidrabeni trīsdemit gados.

Svarīgākos Sidrabenes notikumus dokumentējusi mūsu trimdas prese, ko liecināja arī pieci lieli laikrakstu izgriezumu un foto attēlu sējumi uz 800 lappusēm, ar ko svētku apmeklētāji varēja iepazīties un kas atspoguļoja visu Sidrabenes vēsturi, ko savācis un sakopojis sidrabenietis Žanis Zentiņš.

Pirmie Līgo svētki Sidrabenē notikuši 1953. gada 27. jūnijā, aizbraucot uz turieni no Toronto īrētos autobusos un maksājot par braucienu abos virzienos vienu dolaru un divdesmit centus. Līgotāju bijis kādi 200. Sākumā vienīgi bijusi Latviešu sporta apvienības Kanadā biroja ēka.

Sidrabene iesvētīta 17. jūlijā, ko izdarījis mācītājs Ā. Čops, dodot tai Žaņa Zentiņa ierosināto nosaukumu. Pirmo vasarnīcu uzcēlis Žanis Rudzītis, tad Jānis Dreimanis, Edmunds Šteinhards un citi. Tagad, kā visiem zināms, Sidrabenē ir jauna plaša sabiedriskā ēka, tāpat tikko uzceltā pārvaldniekam un vēl citas. Sidrabenes brīvdabas baznīca iesvētīta 1960. gada 24. jūlijā, dievkalpojumu vadot mācītājam Ā. Čopam. Metu gatavojis mākslinieks Otto Grebže.

Pirmajos piecos gados Līgo svētkos Sidrabenē nav bijuši uzvedumi uz skatuves; tādi sākās kopš 1958.g., kad bija izbūvēta brīvdabas skatuve. Jāņos Sidrabenē vienmēr pulcējušies daudz apmeklētāju, to skaitam sniedzoties tūkstošos. Tā 1970. gadā tur ieradušies 5000 līgotāju. Toreiz gan bija Toronto dziesmu svētki, bet arī pārējos gadus līgotāju saradušies pāris tūkstošu. Pirmais lielsarīkojums pulcinājis 1972. gadā 6000 personas, otrs 1974. gadā — 5400. Pēc tam sekojuši vēl divi lielsarīkojumi: 1978. un 1982. gadā, pēc skaita ceturtais.

Sidrabenes pārvaldē visilgāk strādājis Pauls Plīsis, pavisam 16 gadus, no tiem 11 gadus priekšnieka amatā. Pirmais priekšnieks bijis Jānis Dreimanis (1953. un 54. g.), tad Pēteris Būmanis, Alfrēds Rāviņš, Jānis Liberis, Bruno Upāns, Alfreds Kalniņš, Mārtiņš Blūms un Vilis Ozols.

Plašo atskatu par Sidrabeni 30 gados ievadīja ar Sidrabenes dziesmu, ko sarakstījusi Indra Gubiņa un komponējis Jānis Norvilis, kas arī bija klāt. Dziesmu nolasīja aktrise Anete Bencone.

Vakarā uz Sidrabenes brīvdabas skatuves DV teātris Kanadā Ernesta Jurševska režijā izrādīja Ādolfa Allunāna dziesmu spēli vienā cēlienā Mucenieks un Muceniece, ko noskatījās vairāk nekā 200 apmeklētāju.

Svētdienas rītā dievkalpojumu Sidrabenes brīvdabas baznīcā vadīja mācītājs J. Cālītis, svētrunu teicot mācītājam Ā. Čopam. Sv. Andreja draudzes koris J. Beloglāzova vadībā dievkalpojumu kuplināja vairākām dziesmām. Pēcpusdienā svētku viesi noskatījās priekšnesumus. Tos ievadīja Toronto latviešu biedrības Diždancis, Lielais Diždancis, Diždancītis un Vecais Diždancis, Zigurda Miezīša vadībā nodejojot desmit tautas dejas. Kokļu ansamblis iepriecināja ar kokļu mūziku un dziesmām. Pēc tam programmas dalībnieki, organizāciju un draudžu pārstāvji pulcējās Sidrabenes ēkā draudzes dāmu komitejas sarūpētās vakariņās.

V. S.

Nākamie dziesmu svētki — Indianapolē

Milvokos dziesmu svētku laikā notika arī latviešu koŗu apvienības ASV sapulce, ko atklāja priekšsēdis E. Brusubārdis III. Sapulcējušos apsveica Dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdis E. Krūmiņš un K. Sventeckis no Indianapoles latviešu organizācijām. Pēc koŗu apvienības darba biroja vadītāja J. Ūdra un kasieŗa V. Zemesarāja pārskatiem un revīzijas komisijas priekšsēža P. Austriņa ziņojuma, ka kase un grāmatvedība ir kārtībā, apvienības padomē ievēlēja līdzšinējos: E. Brusubārdi III, G. Blaumani, V. Aparjodu, R. Zuiku, V. Meļķi, Āriju Šulcu, K. Vanagu. T. Ozoliņu, R. Kalnmalu, J. Ansbergu, Fr. Hervartu, V. Zemesarāju un J. Ūdri, bet revīzijas komisijā P. Austriņu, J. Zuiku un Ainu Broži. Pēc K. Sventecka ieteikuma nolēma ASV latviešu 8. vispārējos dziesmu svētkus rīkot 1988. gadā Indianapolē. K. Sventeckis informēja, ka arī tur esot gandrīz tikpat ērtas iespējas kā Milvokos — gandrīz visus sarīkojumus varot izkārtot zem viena jumta.

Padome atzina, ka turpmāk dziesmu svētku rīcības komiteju mūzikas nozarēm, izvēloties koncertu programmas, būtu ciešāk jāsadarbojas ar koŗu apvienību. Sapulces nobeigumā izskanēja dedzīgas un ļoti savlaicīgas rūpes par nākotni: aiznākamos dziesmu svētkus 1892. gadā vēlas rīkot dziesmu draugi Čikagā un Filadelfijā!

R. Č.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās,
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

GUNĀRS GAIĶIS, B.Sc., Phm., LL.B.
advokāts un notārs
ar šo paziņo advokāta darbības uzsākšanu.
Visāda veida juridiski padomi un pakalpojumi
Birojs: 150 Consumers Rd., Suite 300,
Willowdale, Ont. M2J 1P9,
(416) 492-8967.

Mūsu mīļā

Veronika Freibergs,
dzimusi Putniņš

dzimusi 1904. gada 3. janvārī Rīgā,
mirusi 1983. gada 25. jūnijā Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
dēls, vedekla un mazbērni.

Mūsu mīļais

Valdemārs Goba

miris 1983. gada 3. jūlijā Berijā.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
krustdēls Trevors,
Irina un Gunārs.